Pazartesi
23
MAYIS
1938
5 KURUŞ

Ulus Basımevi
Çankırı caddesi, Ankara
Telgraf: Ulus - Ankara
TELEFON
Başmuharrir 1111
Fransızca Ankara 1063
Yazı işleri 1062-1063
İdare müdürlüğü 1061
Atölye 1064

ULUS

ADIMIZ ANDIMIZDIR

Şehir hipodromunda
İlkbahar at yarışları
29 Mayıs pazar

Cenevrede türk tezi kabul edildi

Hiç bir sünnî türkün diğer her hangi bir cemaat listesine yazılmıyacağı kararlaştı

Cenevre, 22 a.a. — Türkiyenin talebi üzerine, Sünnî Türkler meselesinde kat'î karar vermek maksadile toplanan Milletler Cemiyeti Konseyi Komitesi, Hatay Enternasyonal Komisyonu tarafından alınan kararı nakzetmiş ve Türkiye tezine muvafık olarak hiç bir Sünnî Türkün diğer her hangi bir cemaat seçim listesine yazılamıyacağını karar altına almıştır.

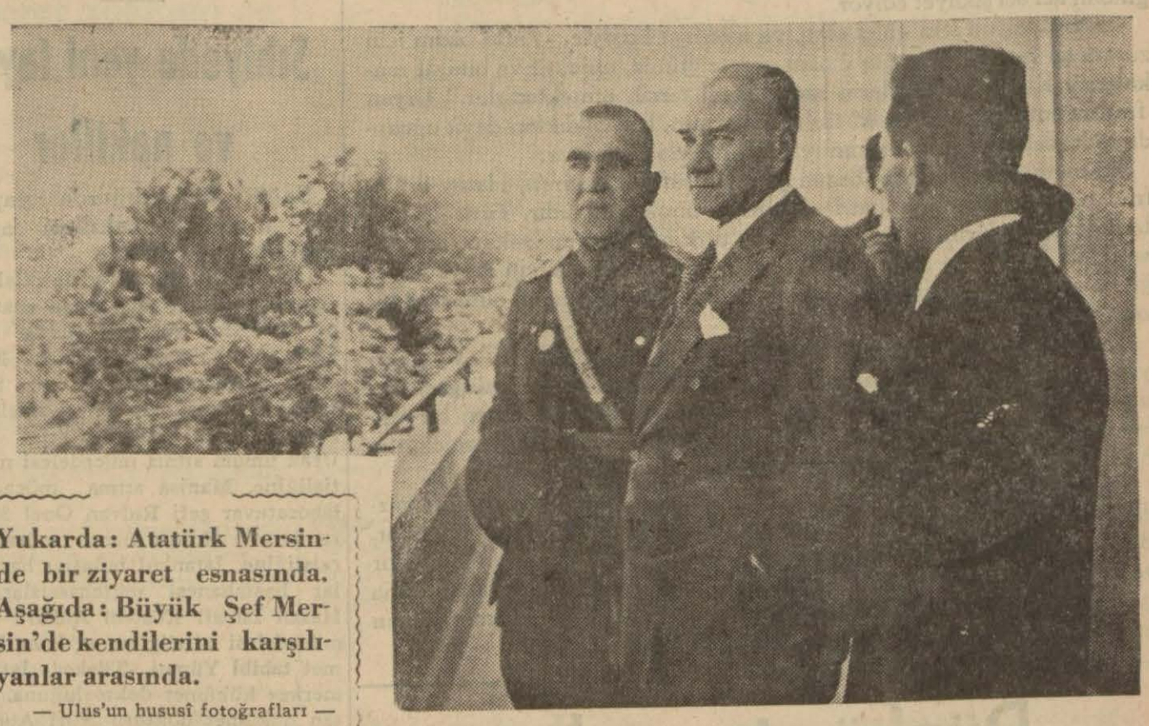

Yukarda: Atatürk Mersinde bir ziyaret esnasında. Aşağıda: Büyük Şef Mersin'de kendilerini karşılıyanlar arasında.
— Ulus'un hususî fotoğrafları —

Atatürk Mersinde plâjda

Atatürkün Mersinde tetkikleri

Mersin, 22 (Hususî) — Üç günden beri Mersine şeref vermekte olan büyük şef Atatürk, dün akşam üstü Silifke yolunda bir otomobil gezintisi yapmışlardır. Cumhur reisimiz Viranşehir harabelerini gezerek tarihî tedkiklerde bulunmuşlardır.

Atatürk, kendilerinin geçeceğini duyarak yolun iki tarafını dolduran köylülerle hasbihallerde bulunmuşlar, kendilerine iltifat etmişlerdir. Şef gidiş ve dönüşlerinde Mersin

(Sonu 3. üncü sayfada)

Bulgar kralı dün yeni parlamentoyu bir nutukla açtı

Komşularla ve Türkiye ile olan dostça münasebetleri anlattı

Sofya, 22 a. a. — Bulgar ajansı bildiriyor:

Bugün saat 11 de parlamentonun 24 üncü devresini açan kıral, söylediği nutukta, milletin mümessillerini yeniden görmekten ve kendilerine hoş geldiniz demekten duyduğu memnuniyeti bildirmiş ve sözlerine şöyle devam etmiştir:

(Sonu 3. üncü sayfada)

İki devir ve iki sergi

— Sangat okulları sergisini gezerken —

Yazan: Ferid Celâl Güven
İçel mebusu ve Ankara Halkevi Başkanı

Bütün sanat ve meslek mekteplerinin işlerinden mürekkep ilk sergiyi Maarif vekilimiz açtılar. Bu sergide yeni devrin ve bilhassa maarif mekanizmasının meslek ve sanğata verdiği büyük değerler ve istikametlerin tebarüzü kolayca görülmektedir. Sergi bize kafa ve kolun ne kadar ahenkli ve şuurlu bir şekilde yol kesdirdiğini göstermektedir. Bu itibarla yeni nesil, iktısadî, sınaî hayatımızın gelecekteki bilançosunu şimdiden bize izah etmiş oluyor. İlk olduğu zikrolunan bu sergide, teşhir tekniği de ayrıca göze çarpmaktadır. Her eşya yerli yerinde, her şey rahatlıkla, kolaylıkla tetkik olunabiliyor. Birçok kereler bizi ruh bunaltısına uğratan ve âdi bir panayır manzarasında karşımıza çıkartılanlardan tamamen uzak, geniş bir tevazu içinde varlığını kuvvetle duyuran bir sergi.

Maarif Vekilinin açılış nutkundan öğreniyoruz. Sergiyi vücuda getiren kemiyet ve eserler bizi sevindirecek mahiyettedir. Bu hususta çalışan mektepler yedi yıl önce 29 iken bugün bunların sayısı 49 u bulmuştur. Bu mekteplerde okuyan talebeler gene yedi yıl önce 3000 iken bugün "15,000" e çıkmıştır.

Hiç şüphesiz ki biz bütün bunları, yeni devrin hamlelerine borçluyuz. Avrupa; bilhassa on dokuzuncu asırda el tezgâhlarından, buharlı makine sanayiine büyük bir hamle ile geçtiği zaman, imparatorluk bunun iktısadî ehemiyetini anlayamamak yüzünden bir müstemleke pazarı haline düşmüştü.

Biz bu manzaraları daha iyi izah edebilmek için Osmanlı imparatorluğu zamanında, birinci defa İstanbul'da açılan ve adına "Sergii umumii osmanî" denilen ilk sergiden bahsetmek istiyoruz.

Bu sergi 27 şubat 1863 de, At meydanı denilen bugünkü Sultan Ahmed meydanında kurulmuştu. Bu sergiden maksad imparatorluk hududları içindeki sanayi işlerini, mahsulâtı bir araya toplamak ve bunları halka teşhir etmekti. O zamanın maliye nazırı Mustafa Paşanın riyaseti altındaki bir

(Sonu 8. inci sayfada)

Yeni büdce

Maliye Vekili B. Fuad Ağralı

Kamutay bugün toplanacak ve büdce müzakerelerine başlayacaktır. Bu münasebetle Maliye Vekili B. Fuad Ağralı mühim bir nutuk irad ederek yeni büdceyi izah edecektir.

Yeni büdcemize aid tafsilât 8 inci sayfamızdadır.

Çekoslovakyada vaziyet duruluyor

Seçim başladı

Südetlerin ekseriyette olduğu yerlerde almanlar kazanıyor

Hiç bir hâdise çıkmadı

Berlin, 22 a. a. — Alman haber alma bürosu, iki südet almanının ölümüne sebeb olan geçen günkü hudud hâdisesi hakkındaki resmî Çek tebliğini ve bu tebliğden sonra neşrolunan bir noktayı reddetmektedir. Almanların peşine düşen Çek zabıtasının metodlarının tamamiyle aydınlatılmaya değer olduğunu kaydeden bu haber, salâhiyetli alman mahfillerinin bu hâdiseler hakkında Londradan gelen yarı-resmî haberler hayretle karşılandığını da ilâve etmektedir.

Bu mahfiller B. Henlayn'ın almanların haklarına riayet edileceği hakkında Çek hükümetinden garanti almadıkça südet almanlarının statüsü için görüşmeğe girişmekten çekinmesinin çok tabiî olduğuna işaret etmektedirler.

Londranın taleblerine karşı Çekoslovakya tarafından verilmiş olan ve dostça olduğu söylenen cevabın Çekoslovakyadaki hakikî vaziyeti ile tam bir tezad teşkil etmekte olduğunu tasrih eden bu mahfiller, ekalliyetlerin statüsiyle alâkalı müsbet bir müzakerenin ancak südetlerle çek hükümeti arasında yapılacağını ve bu görüşmelerin südet almanlarının hayatları zıman altına alındıktan, siyasî hürriyet ve hareketleri tamamiyle temin edildikten sonra yapılabileceğini ilâve ediyorlar.

(Sonu 3. üncü sayfada)

Südet almanları reisi Henlayn

Trak vapuru sefere başladı

B. Yusuf Ziya Öniş deniz ticaretimizin esaslarını anlattı

Tonaj mikdarı yarım milyonu gçmelidir

İstanbul, 22 (Telefonla) — Türk deniz ticaret filosuna iltihak eden Trak vapuru bugün ilk seferini yaptı. Denizbank, vilâyet, ordu, donanma, parti, üniversite erkânı ile matbuat ve iktısadî mahfillere mensub

(Sonu 8. inci sayfada)

Dün Ankarada ilkbahar at koşularının üçüncüsü yapıldı. Havanın açık ve sıcak olması, ipodroma birçok seyirci toplamıştı. Aşağıdaki resimde daha şimdiden ata merak salan bir bebeğin heyecanlı halini görüyorsunuz. At koşularına aid haberlerimiz ikinci sayfamızdadır. Diğer taraftan Ankara ve İstanbulda millî küme maçlarına devam edilmiştir. Ankara ve İstanbul millî küme maçlarına ve dünya sporuna aid haberlerimizi ve diğer müsabakaların tafsilâtını resimleriyle beraber 7. nci sayfamızda bulacaksınız.

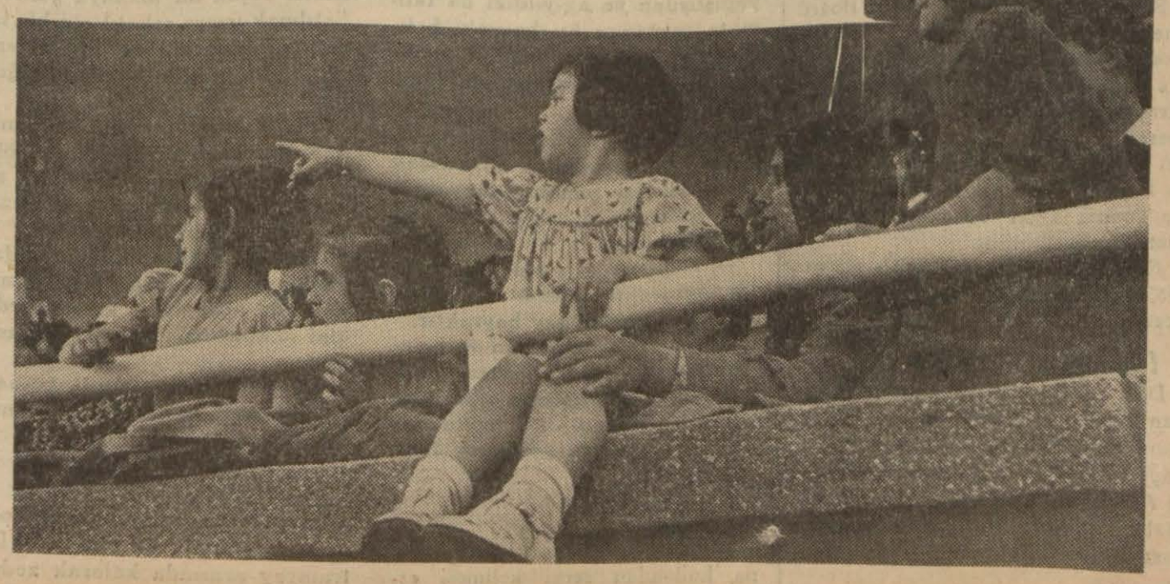

DÜŞÜNÜŞLER

Anlamak istenilmiyen hakikat

Kamil Mokler'in hakkımızdaki küstahça yazısına verdiğim cevabı çok yerinde bularak bana bir teşekkür mektubu yazan genç fransız dostum, inkılâb Türkiyesine karşı kin ve gayızlarını kusmak için bütün neşriyat vasıtalarından geniş bir müsamahadan istifade eden o neviden bunaklar yanında, yeni ve medenî Türkiyenin hakikî dostu olan ve bir türk - fransız yakınlaşmasının hangi icablara bağlı olduğunu anlatmak isteyen muharrirlerin, fransız mabuatında daima istiskalle karşılaştığından acı acı şikâyet ediyor.

"Sübvansiyon'lara - âlet olan, ve menfaat hırsiyle, - hattâ bizim için zararlı şu veya bu tesire tabi olan gazetelerimiz, objektif ve bitaraf makalelere Kamil Mokler'lerin saçmalarını tercih etmektedirler." Diyen fransız entelektüeli, hakikî türk dostlarının, hak bildikleri davâ uğrunda mücadele etmekten usanmıyacaklarını da bildiriyor.

İki memleket arasında, bazan çok hâd safhalara giren, Hatay ihtilâfından, fransız kamoyu kasden habersiz bırakılmaktadır. Türk gazetelerinde daima birinci plânı işgal eden, türk milletini en kıskanç bir hassasiyetle işgal eden Hatay davâsı, sanırsınız ki Fransa için mevcud değildir ve fransız milletinin böyle bir hâdiseden haberdar olmasına lüzum yoktur.

Devlet adamlarının ağızlarından daima tekrarlanan dostluk ve iyi niyetin asıl ölçüsü realite sahasıdır. Emperyalizmin kötü sömürgeci zihniyetinin, millî istiklâl ve haysiyeti üzerine asabiyetle titreyen bir millete karşı, en geniş bir kayıdsızlıkla tezahür etmesi, bu memlekette, Fransanın bütün dostlarını müteessir eden bir keyfiyettir.

Fransız muharrirlrinin her zaman tekrarladıkları bir kaygıları vardır: Yakın şark ve Türkiyede fransız itibarı günden güne azalıyor. Bundan kimin mesul olduğunu Fransadaki hakikî dostlarımız biliyor ve anlatmaya çalışıyorlar. Bu hakikatin resmî Fransa tarafından daha iyi anlaşıldığı gün, hakikî bir türk - fransız yakınlaşması yolunda en mühim adım atılmış olacaktır. — **YAŞAR NABİ**

Dünkü at yarışları Beklenilen neticeleri verdi

Dün ilkbahar at yarışlarının üçüncüsü şehir ipodromunda yapıldı.

Havanın oldukça sıcak olmasına rağmen yarış yeri her zamankinden kalabalıktı. Bilhassa müşterek bahse tahmin ettiğimiz gibi, rağbet gittikçe fazlalaşmaktadır. Yalnız müşterek bahis muhasebenin çok güzel çalışmasına mukabil kişe adedinin azlığı hem satışın hem de tediyenin dehşetli gecikmesine sebep oluyordu. Bu şekil, bir koşuda oynadıkları biletin bedelini almadan ikinci koşuya oynamak imkânını bulamıyanları çok mutazarrır ediyordu.

Evelki seneler için kâfi görülen bugünkü kişe adedi yarış yerine olan rağbete nazaran çok azdır. İpadrom idaresinin halkın kolaylıkla müşterek bahis oynayabilmelerini temin için kişe adedini fazlalaştıracaklarını ümid ederiz.

Koşulara programda ilân edildiği gibi saat tam 16 da başlandı. Dünkü nüshamızda tahmin ettiğimiz atlar koşularını tahmin ettiğimiz gibi muvaffakiyetle bitirmişlerdir. Bu sebepten müşterek bahis geçen haftaki gibi dolgun para verememiştir.

Birinci koşu (Ümid koşusu)

Üç yaşındaki yarım kan arap ve halis kan arap taylara mahsustu. Mesafesi 1200 metre, ikramiyesi 190 lira idi.

Koşuya iştirâk eden dört taydan Çelenk, Ferhan ve Ceylan Tek çok sıkı bir koşu yapmışlardır. B. Mehmet Atakın Ferhanı hareket işareti ile beraber rakiplerinden biraz öne geçmiş ve kuvvetli hücumlara rağmen birinciliği bırakmamıştır. Bir at boyu arkasındai B. Fehmi Simsaroğlunun Çelengi ikinci, B. Nuri Sümerin Ceylan Teki üçüncü olmuştur. Zaman 1,28 1/2 dir.

Müşterek bahiste Ferhan ganyan 445 kuruş, plâse 150 kuruş, Çelenk plâse 115 kuruş vermiştir.

İkinci koşu: Kızılırmak koşusu

1938 senesi zarfında 600 liradan tazla ikramiye kazanmamış halis kan ingiliz at ve kısraklara mahsustu. Mesafesi 1400 metre, ikramiyesi 320 lira idi.

Bu koşuda B. Asım Çırpanın Dandi ve Tomrusu, B. Said Halimin Novicesi ve Salih Temelin Sprig Boardı koşmuşlardır.

Start verildiği zaman Spring Board öne geçmiş ve çok yakından kendisini Tomris takib etmiştir. Dandi ve Novis sıra ile arkada geliyorlardı. Son viraj dönülürken atlar toplandılar. Bu mesafede rakiplerine faik olan Novis âni bir hücumla aralarından çıkıverdi ve koşuyu kolayca kazandı. Arkasında Tomris ikinci ve hemen yanında Dandi üçüncü oldu.

Rekor 1,27. Müşterek bahis ganyan 245, plâse 130, ikinci plâse 205 kuruş verdi.

Üçüncü koşu: Sülek koşusu

Dört ve dah yukarı yaştaki yarımkan ingiliz at ve kısraklara mahsus handikaptı. Mesafesi 2100 metre, ikramiyesi 200 lira idi. Bu koşuda B. Fahri Ataçerinin Ceylanı, Salih Temelin Mahmuresi, Hüseyin Kahramanın Sadası, Bedri Görgünün Bozkurtu koştu.

Koşunun başlangıcında Bozkurt öne geçti. Biraz sonra Sada öne geçti. Mahmure ve Ceylan arkadan takip ediyorlardı.

Son virajı döndükten sonra Mahmure kuvetle hücum ederek Sadayı yakaladı ve fazla uğraşmadan öne geçti. Arkasından hücum edenlerin bütün gayretlerine rağmen Mahmure Birinci, Sada ikinci, Ceylan üçüncü oldu. Rekor 2,25 1/2. Müşterek bahis ganyan 150, plâse 120, ikinci plâse 175 kuruş verdi.

Dördüncü koşu

Dördüncü koşu: Polatlı koşusu: Üç yaşındaki yerli halis kan ingiliz taylara mahsustu. Mesafesi 2200 metre, ikramiyesi 550 lira idi. Bu koşu dünkü nüshamızda da yazdığımız gibi Atatürk koşusuna girecek tayların bu mesafede ilk koşuları olduğu için ehemiyetli idi. Koşuya B. Ahmed Atmanın Özdemir ve Esin'i, B. Fevzi Karaosmanın Şıpka ve Floryası, Bay Said Halimin Romans'ı B. Nuri Sümerin Kutluçiçeği iştirâk eti.

Her koşusunda olduğu gibi Romans işaretle beraber öne geçti ve gittikçe rakiblerinden 100 metre kadar açıldı. Fakat koşunun bitmesine 600 metre kala Özdemir ve Şıpka arkadan kuvvetle hücum ederek bu arayı iki at boyuna kadar indirdiler. Romans sermayeyi tüketmiş bir halde birinciliği kazandı. Özdemir ikinci, Şıpka üçüncü oldu. Rekor 2,26 1/2 dir. Müşterek bahis ganyan 115 plâse 110 kuruş, ikinci plâse 130 kuruş verdi.

Beşinci koşu: gayret koşusu

Beşinci koşu: Gayret koşusu: 1938 senesi zarfında hiç koşu kazanmamış yarımkan ve halis kan arab at ve kısraklara mahsustu. Mesafesi 1400 metre ikramiyesi 190 lira idi.

Bu koşuya on at iştirak etti. Çok çabuk bir at olan, B. Ahmed Gelişin Ünlüsü startla beraber öne geçti ve iki at boyu ara ile koşuyu kazandı. Arkasında yüzbaşı Avni Hayranlının dumanı ikinci Bay Talât Çeviğin Sarıkuşu üçüncü oldu. Rekor 1,38 1/2 dir. Müşterek bahis ganyan 9 lira plâse 185, 140 ve 190 kuruş verdi. Çifte bahiste Mahmure - Ünlü çifti bulanlar bir liralarına mukabil 8,60, ikili bahiste Ünlü - Duman oynayanlar 1070 kuruş kazandılar.

ŞEHİR HAYATI

Halkevinde:

Konferans

23.5.1938 pazartesi günü saat 18 de İstanbul üniversitesi doçentlerinden Yavuz Abadan tarafından bir konferans verilecektir. Bu konferansa herkes gelebilir. Konferansın mevzuu hukukçu gözüyle milliyetçilik ve halkçılık hakkında.

Sıhiyede yeni tayin ve nakiller

Sağlık Bakanlığında yapılan yeni tayin ve nakilleri aynen aşağıya yazıyoruz:

İstanbul Sıtma mücadele reisi Seyfeddin Okan Adana sıtma enstitüsü müdürlüğüne ve ilâve olarak sıtma hastahanesi mütehassıslığına, Konya sıtma mücadele reisi Mithat Süvey İstanbul sıtma mücadelesi reisliğine, Ankara sıtma mücadele reisi Asım Urak umum sıtma mücadelesi müfettişliğine, Manisa sıtma mücadelesi lâboratuvar şefi Rıdvan Önel 300 lira ücretle Konya sıama mücadelesi reisliğine, İstanbul bulaşıcı hastalıklar hastahanesi mütehassıslarından Hasan İsmail Köstem Ankara sıtma mücadelesi reisliğine, açıktan hükûmet tabibi Yümni Türker İstanbul merkez hükûmet doktorluğuna, açıktan hükûmet doktoru Nuri Abdi Adapazarı hükûmet doktorluğuna, Guraba hastahanesi hariciye asistan, Suad Orbay staj yapmak üzere Haydarpaşa numune hastahanesi hariciye asistanlığına, Maraş belediye doktoru Sadeddin Gören İzmit belediye doktorluğuna, Hekimhan hükûmet doktoru Zeki Önat Ankara sıtma mücadelesi doktorluğuna tayin edilmişlerdir.

Korkuteli hükûmet doktoru İhsan İlter ve Karaisalı hükûmet doktoru Reşad Şerbetçi istekleriyle becayiş edilmişlerdir.

Cide hastahanesi operatörü İbrahim Veli Odar Kars memleket hastahanesi operatörlüğüne, çocuk hastahanesi eski dahiliye asistanı Ferhunde Yurdsever Ankara numune hastahanesi dahiliye mütehassıs muavinliğine, Maraş trahum hastahanesi mütehassısı Osman Zeki Uysal Adana trahum hastahanesi ikinci doktorluğuna, Adana trahum hastahanesi ikinci doktoru Fuad Aziz Elp Maraş trahum hastahanesi doktorluğuna, açıktan eczacı Ömer Faruk Ayman Diyarbakır numune hastahanesi eczacılığına, Elâzığ memleket hastahanesi eski eczacısı Osman Erkunt Simav belediye eczacılığına tayin edilmişlerdir.

Mardin memleket hastahanesi eczacısı Tevfik Akkök tayininden beri vazifesi başına gitmediğinden müstafi addedilmiştir.

Rakamlarla Türkiye

Vilâyetlerimiz: MALATYA

Malatya 21265 kare kilometre tutan verimli geniş toprağı, 410.162 gibi Türkiyede beşinci büyük vilâyet olan nüfusu, on kazası ile en mühim vilâyetlerimizden biridir. Yeşil Malatya, devletin kalkınma programlarında daima göz önünde işlenmesi lüzumlu bir cevher olarak yer almıştır: Malatya fabrikası bu alâkanın güzel bir eseridir.

Malatyada nüfus kesafetinin kazalara göre ayrılışı, çok tipik bir vaziyet arzeder: Merkez kazada kesafet 32, fakat buna mukabil meselâ Kemaliye kazasında 11 dir.

Malatya merkez kazasının nüfusu 14.167 erkek, 13129 kadın olarak 27296 dır. Bu vilâyetin şehirlerde yaşayan nüfusu, 34951 erkek, 36131 kadın olarak 71082 dir. Nahiye ve köylerde nüfusun büyük kısmı yaşamaktadır: 167.247 erkek ve 171.833 kadın olarak 339.080 vatandaş. Malatya'nın vilâyet nüfusunun kadın ve erkek nisbetleri arasında çok büyük farklar yoktur: Yüz nüfusta 49.3 erkek, 50.7 si kadındır.

Malatya, en çok köyü olan vilâyetlerimizden biridir. Köy başına vasatî nüfusu 364 olarak 931 köyü vardır.

Malatyada bekâr ve evli nüfus arasındaki nisbet, bilhassa erkek nüfusta oldukça mühim bir fark göstermektedir: Vilâyetteki 121588 bekâr erkeğe mukabil 76904 evli erkek vardır. 95995 kadın bekâr, 83733 kadın evlidir. Malatya'da dul kadın sayısı 26919 gibi büyük bir aded halindedir.

Malatyada görünür sakatlığı olan nüfus sayısı 5356 erkek, 4265 kadın olarak 9621 kişidir. Bu sakatlık, bilhassa göz hastalıklarında toplanmıştır: Malatya vilâyeti içinde gözü sakat olarak 1093 erkek, 1596 kadın vardır.

Malatya'da nüfusun büyük ekseriyeti toprak mahsulleriyle uğraşmaktadır. 88496 erkek, 73367 kadın olarak 161863 kişi... Sanayi ve küçük sanatlarda çalışanlar 13316 erkek, 3669 kadın olarak 16985 dir. Malatyada inşa faaliyetinin ne kadar hararetli olduğunu şu rakam anlatabilir: İnşaat, bina ve mobliya sanayiinde uğraşan 4588 işçi vardır. Umumî idare ve hizmetlerle serbest meslek sahasında çalışan nüfusun 5070 erkek, 139 kadın olarak 5209 dur.

Son olarak Malatyada iradlarının geliriyle geçinenlerin sayısını verelim: 96 erkek, 368 kadın.

Kadınların - bütün tanmmıere ve zanlara rağmen - erkeklerden daha çok yarını düşündüklerini bu rakamdan daha güzel ne ile isbat edebilirsiniz?

HAVA

Adanada ısı 34 dereceye çıktı

Dün şehrimizde hava umumiyetle açık ve hafif rüzgârlı geçmiş, ısı gece 11, gündüz 29 derece olarak kaydedilmiştir. Yurdun Trakya mıntakasiyle cenubun şark kısmında hava az bulutlu diğer yerlerde açık, Karadenizin garb sahillerinde sisli geçmiştir, rüzgârlar şark ve orta Anadolu mıntakalarında cenubun doğu kısmın da şimalden, diğer mıntakalarda umumiyetle cenub istikametinde saniyede en çok beş metre kadar hızla esmiştir.

Dün yurdda yalnız Vanda olan yağış karemetreye 3 kilogram su bırakmıştır. En düşük ısı Erzurumda 6, Vanda 3 derecedir. En yüksek ısı da İzmirde 31, Adanada 34 dereceye kadar yükselmiştir.

Memurların nüfus kayıtları tekaüd işlerinin gecikmemesi için hazır bulundurulacak

Askerî subay ve memurlarla mülkî memurların nüfus vakaları hakkında iç Bakanlık nüfus idarelerine mühim bir tamim yapmıştır. Memurlara aid nüfus kayıdlarının muntazam ve seri bir şekilde işlenmesini temin edecek olan bu tamim şudur:

"Emekliye ayrılan askerî subay ve memurlarla mülkî memurlarımıza ve bunların öksüz ve dullarına aylık bağlamak hususunda güçlük çekilmemek ve zaruret ve sefaletine meydan verilmemek için bunlara aid muamelelerin ilgili vekâletlerce her ne kadar çok çabuk ve zamanında sona erdirilmesine çalışılmakta ise de bu işin sona erdirilmesi ilkönce nüfus kayıdlarının toplu ve bir arada bulunmamasına ve çıkarılacak kayıt örneklerinin hemen gönderilmesine bağlıdır.

Bunun temininde ise bir çok güçlüklerle karşılaşılarak aylar ve hattâ senelerce uğraşıldığı halde bazan bir ailenin nüfus kayıtlarını bir araya toplamak imkânı elde edilememektedir.

Bu yüzden bu ailenin aylık bağlama işi senelerce uzayarak safaletlerine sebebiyet verilmekle beraber yeis ve ümitsizliğe düşen öksüzlerin ve dulların yüksek makamlara müracaatle sızlanmalarını mucib olmaktadır.

İşi yolunda ve vaktinde görüp beyhude muhaberelere kapı açmamak ve bunların sefaletlerine mahal bırakmamak için herhangi bir subay veya memurun vazife icabı bulunduğu mahalde nüfusa taallûk eden doğum, ölüm, evlenme ve boşanma vakaları bildirilen mahallin nüfus müdür veya memurluklarınca gereken iş yapıldıktan sonra alâkadarların esas nüfus kütüklerimizde yerli olarak kayıtları bulundukları mahaller nüfus müdür ve memurluklarına vakit geçirmeksizin vaka ilmühaber veya ilâmlarının tasdikli örneklerini muntazaman göndermesine ve ilmühaber veya ilâm örneklerini alan nüfus müdür ve memurlarının dahi aid olduğu mahalle veya köy kütüklerine geçirmesine ehemiyet vermesi ve maaş bağlama işinde herhangi bir taraftan istenilen kayıt örneklerinin okunaklı yazılarla yazılması ve bütün meşruhatiyle çıkarılıp gönderilmesi ve her kayıt örneğinde kaza nüfus müdür veya memurun resmi unvanı ve imzası üstüne hangi kaza nüfus müdür veya memuru olduğunun öz ve soyadlariyle behemehal yazılması ehemiyetle tamim ve tebliğ olunur.

Umumî müfettişliklere, valiliklere ve teftiş heyeti reisliğine yazılmıştır.„

Bugünkü Kamutay

Kamutay bugün toplanacaktır. Ruzname şudur:

1 — Satılan kinin bedelinin Sıhhat ve içtimaî muavenet vekâleti 1937 malî yılı büdcesine tahsisat kaydi hakkında 1937 malî yılı muvazenei umumiye kanununa bağlı bazı daire büdçelerinde değişiklik yapılması hakkında Sıhat ve içtimaî muavenet vekâleti 1937 malî yılı büdcesinde 18 bin liralık münakale yapılmasına dair, 1937 malî yılı muvazenei umumiye kanununa bağlı büdcelerin bazılarında değişiklik yapılması hakkında kanun lâyihalariyle İdare heyetinin, Büyük Millet Meclisi 1937 malî yılı büdcesine 7.000 lira munzam tahsisat konulmasına dair kanun teklifi ve büdce encümeni mazbatası,

2 — 1938 malî yılı muvazenei umumiye kanunu lâyihası ve büdce encümeni mazbatası.

Felâkete uğrayanlara yardım

Türkiye Kızılay Cemiyeti Umumî Merkezinden :

Yer sarsıntısından felâkete uğrayan vatandaşlarımıza yardım yapılmak üzere aşağıda isim ve adresleri yazılı zevat tarafından hizalarında yazılı paralar veznemize yatırılmıştır. Bu hayır sever zevata gerek Cemiyetimiz ve gerek felâketzedeler namına teşekkürlerimizi sunarız.

500	80	Kıbrıs Baf kasabasında Bay Mustafa Ahmet Raşitten 80 sterlin mukabili
313	00	Kıbrıs'ın Baf kasabasından Bay Eyüp Nefi'den 50 sterlin mukabili.
62	60	Kıbrısın Baf kasabasından Dimili zade Ahmed Hamdi ve Cemil Şemsettinden 10 sterlin mukabili
563	40	Kıbrısın Baf kasabası halkından 90 sterlin mukabili.
12	52	Kıbrıs'da Lefkoşa'da Dr. M. C. Kureas'dan 2 sterlin mukabili.
626	00	Kıbrıs Limasol İane komitesinden [illegible] mukabili.
400	00	Kızılay İzmir Merkezinden.
500	00	Kızılay Uşak merkezinden
116	00	Kızılay Bergama şubesinden.
374	16	Kızılay Biga şubesinden.
30	51	İzmit Yenituran okulundan.
33	25	Bayındır İkinci okulundan.
8	50	Kilis Şehit Sakıp bey okulundan.
17	55	Bergama Zübeyde hanım okulundan.
6	50	İnegöl orta okulundan
144	50	Kızılay Pazarcık şubesinden.
48	47	Kızılay Osmaneli şubesinden.
116	10	Kızılay Hamam şubesinden.
	50	Bergama ikinci okulundan.
10	00	Kudüs konsolosluğu kancıları Bay İhsan Tunalıdan.
14	09	Ankara Bizim okul talebelerinden.
6	05	Ankara Necatibey okulu talebelerinden .
50	00	Ankara Borsasından
6	50	Kayaş okulu öğretmen ve talebelerinden
3961	00	
96123	89	Evvelki listelerden
100084	89	Yekûn

İtizar : 19. 5. 1938 perşembe günü çıkan Ulus gazetesinde Edirne Merkezinden gönderilmiş olan "600" lira, tertip sehvi olarak "60" lira gösterilmiştir. Özür dileriz.

İcra işlerinin ıslahı

İcra dairelerinin ıslahı ve muamelelerinin daha ziyade emniyet ve süratle yürütülmesini temin maksadiyle Adliye Bakanlığı İsviçreden mütehassıs olarak B. Leyman'ı getirtmişti.

B. Leyman muhtelif küçük ve büyük kasabalarımızda bir aydan fazla süren bir tetkik seyahati yapmış ve memleketine avdet etmişti. Mütehassıs icra dairelerine verilmesi lâzım gelen veçhe hakkındaki raporunu bugünlerde adliye bakanlığına gönderecektir. Rapor tetkik olunduktan ve ihtiyaçlar tesbit olunduktan sonra icra teşkilâtımız vatandaşların icra dairelerindeki işlerini en iyi bir şekilde kolaylaştıracak hükümler koymak suretiyle icra kanunu tadil olunacaktır.

Çağrı

× Hariciye encümeni bugün saat 11 de toplanacaktır.

× Maliye encümeni bugün saat 10 da toplanacaktır.

× Arzuhal encümeni bugün saat 10 da toplanacaktır.

× Dahiliye encümeni bugün saat 10 da toplanacaktır.

× Millî Müdafaa encümeni bugün saat 10 da toplanacaktır.

Yanlışlar

Bayrağa hürmet !

Yenişehir sokaklarından birisinde bir apartmanın önüne 19 mayıs dolayısiyle asılmış bir bayrak gördüm. Buna asılmış demek değil, iliştirilmiş, takılmış demek daha doğru idi.

Kötü bir deyneğin bir tarafına yapıştırılan ve ay-yıldızı da talimata uymayan bu bayrak, baktım, dün de o iliştirildiği yerde iğri ve mühmel durup duruyordu.

Yakışır mı? Bir apartman sahibinin yeni ve düzgün bir bayrak alacak kadar parası olmıyabilir mi? Sonra belki de bu adamı tanıyıp sorsanız:

— Kapıcı asmış olacak! cevabını verecektir. Fakat asılan ve asılması gereken şey bayraktır.

Böyle şeylerde polisin ve belediyenin sıkısını gördükten sonra hala yola gireceğimize içimizden gelen bir duygu ile mukaddes timsalimize saygı göstersek fena mı ederiz?

Karpuz sergileri !

Bizde şimdi *exposition* manasına kullanılan "sergi" kelimesi eskiden başka bir manaya gelirdi. Satılmak üzere sokakların bir tarafına, bir meydanın bir kenarına yığılmış kavun, karpuz yığınları.

Şimdi sergiyi medenî bir manada kullandıktan sonra, artık, bu köhne "sergi" ler modern bir şehrin sokaklarına yakışmayan bir manzara, bir yama halini almıştır.

İstanbul belediyesinin, bundan böyle, bütün karpuz sergilerinin hallerde açılmasına karar verdiğini okuduğum zaman hoşuma gitti.

Ticarette, kazançta da laübali olmaya artık imkân bırakılmamalıdır!

Görünür kaza !

Evvelki gece İstanbulda Voyvoda yokuşunda bir otomobil, iki tramvay arasında kalarak zedelenmiş, şoför de yaralanmış..

Bizde bir tabir vardır: "Görünmez kaza" deriz.

Bu hâdisede ise hiç görünmez taraf yok. Çünkü tramvay da, otomobil de, oldum olasıya, "görünür kaza" lardandır.

Bir dilencinin ianesi !

Geçen hafta, bir dilenci Atina belediye dairesine baş vurarak şehir işsizleri için hatırı sayılır mikdarda bir iane vermiş.

Biz "Sultanahmedde dilenip Ayasofyada sadaka vermek" deriz.

Fakat Atina dilençisinin hareketi, ayıblanacak değil, takdir edilecek neviden sayılmalıdır.

Biçare adam, belki de işsizliğin ve parasızlığın ne demek olduğunu herkesten daha iyi biliyordu!

Bir kaza yüzünden büyüyen adam

Seyid Mehmed isminde Mısırlı bir boyacının başına gelenleri biliyormusunuz? Bu genç — Seyid Mehmed on dokuz yaşındadır — on üç yaşında iken bir evin üçüncü katından düşmüştür. Geçmiş olsun demeyiniz; zira asıl kaza bundan sonra başlıyor.

Seyid Mehmed bu kazayı ucuzca savuşturduktan sonra boyu uzamıştır: Senede 20-30 santimetre... Şimdi zavallı genç boyayacı 2,97 metre boyundadır. Fakat en az dört metreyi bulacağını mütehassıslar haber veriyorlar...

Boyacı olduğuna gögre merdivensiz iş görür! demeyiniz. Boyu üç metreyi bulan bir adam normal insanlar arasında nasıl yaşar?

Sonra, gene mütehassısların rivayetine göre Seyid Mehmed dört metreyi bulunca vücudu dağılarak ölecektir. Zavallı!

DIŞ İCMAL

Harb tehlikesi mi?

Çekoslovakya'da vaziyet, Avusturya'nın ilhak arifesindeki vaziyetine benziyor: Avusturyada bir seçim arifesinde idi. Almanya, bu seçimin yapılmasını istemiyordu. Avusturya hududunda alman askerlerinin hareketi şayi oldu. İngiltere Almanyadan bunun manâsını sordu. Alman hükümeti bunun kış kamplarından yaz kamplarına nakilden ibaret olduğunu bildirdi. Avusturyanın muhtelif yerlerinde nazi kıyamları çıktı. Ve içerden naziler, dışarda da alman askerleri sekiz on saat içinde Avusturyanın Almanyaya ilhakını temin ettiler. Bütün Avrupada bu olup bittiyi kabul etti.

Çekoslovakyada da seçim yapılıyor. Gene alman hududunda bir takım askerî hareketler başladı. İngiltere gene bu hareketlerin manâsını soruyor. Almanya, bir kamptan diğer kampa nakilden başka bir şey olmadığını bildiriyor. Aynı zamanda nazi partisine mensup almanlarla çek zabıtası arasında müsademeler oluyor. Irkdaşlarının mukadderatına karşı almanların lâkayd kalamıyacaklarını alman gazeteleri yazıyor. Bu dakika vaziyet bu noktada bulunuyor. Bunun mabadini yarın ve ertesi gün öğreneceğiz. Bunun mabadi de Avrupa'da sulhun devamı ve yahud harbın başlaması demek olduğuna göre, bütün gözler Çekoslovakya üzerine dikilmiş bekliyor.

Çekoslovakya ile Almanya arasındaki ihtilâfın gizli kapaklı bir noktası yoktur. Almanya, Çekoslovakyadaki almanların "Büyük Almanya" ya iltihakını istiyor. Fakat şimdilik şuna kanaat edecektir:

1 — Almanlara otonomi verilmesi.

2 — Alman nüfusu arasında nazi teşkilâtının yapılması.

3 — Çekoslovakya ile Sovyet[illegible] Fransa arasındaki [illegible]nsakın feshi.

Avusturyanın misali göstermiştir ki Almanyaya konsesiyon yapmak davâyı halletmez. Şuşnig bunu Berhtesgaden mülâkatından sonra anlamıştır. Binaenaleyh Çekoslovakya, ekalliyeltere, millî birliği ile telif kabul edecek bir otonomi vermeğe karar vermiştir. Fakat ondan daha ileri gitmeğe ve hele Almanya ve Sovyet Rusya ile arasındaki [illegible]kı fesbetmeğe yanaşmıyor. Ekalliyetlere mahsus bir statünün hazırlanması için de ciddî teşebbüse girişmiştir. Fakat Avrupa sulhu için tehlike teşkil eden bu mesele, Çekoslovakya hükümetiyle alman ekalliyeti arasında bir anlaşmazlık değil, Çekoslovakya ile Almanya arasında bir ihtilâftır. Binaenaleyh çekoslovak hükümetinin alman ekalliyetini tatmin yolunda atacağı adım, bu meseleyi halletmekten ziyade başta İngiltere olmak üzere, diğer Avrupa devletleri üzerinde yapacağı tesir bakımından enteresandır. Ve Avrupada harbın ve sulhun mukadderatı da büyük devletlerin bu ihtilâf karşısındaki vaziyetlerine bağlıdır. Çekoslovakyanın bir alman taarruzu karşısında mukavemet edeceğinden emin olabiliriz. Avusturyanın bir emrivaki ile işgal edildiğini göz önünde tutan Çekoslovakya, böyle bir akibete maruz kalmamak için şimdiden tertibat almıştır. Ajans haberlerinin askerî harekât hakkında verdikleri malûmat bu hazırlıktan ibarettir. Filhakika almanlar, harbsız hedeflerine varmak için yeni bir teknik tekemmül ettirmişlerdir ki Çekoslovakya bunun tatbikine mani olmak istiyor. Çekoslovakya'nın strateji bakımından, askerî vaziyeti, Avusturya'nın ilhakından evvelki vaziyeti kadar kuvvetli değildir. Fakat çek ordusu çok iyi terbiye edilmiştir. Teçhizatı da mükemmeldir. Mütehassıs askerler, Çekoslovakya ordusunu, ehemiyet itibariyle, Avrupa'nın Sovyet Rusya, Fransa ve Almanya ordularından sonra gelen dördüncü ordusu saymaktadırlar. Alman ordusu çekoslovak ordusuna nazaran dört misli daha büyük olmakla beraber, Almanya bütün askerî kuvvetini Çekoslovakya üzerinde toplıyamaz. Ve mukavemet eden bir orduya karşı taarruz için beş misli asker sevketmek lâzım geldiği hesab edilecek olursa, Almanya bir hamlede Çekoslovakya'yı mağlûb edecek kuvvet ayıramaz. Çekoslovakya ile uğraşırkendir ki askerî harekâtın bir Avrupa harbına varıp varmıyacağı anlaşılacaktır. Bu, büyük Avrupa devletlerinin vaziyetlerine bağlıdır:

1 — Evvelâ Fransa ve Sovyet Rusya Çekoslovakyaya yardım edecekler mi?

2 — Yardım ettikleri kabul edilirse, İngiltere'nin vaziyeti ne olacak?

3 — İtalya bitaraf kalacak mı?

Bu üç meçhullü muadelenin az çok malûm olan bir noktası Fransa ve Sovyet Rusya'nın Çekoslovakya'ya yardım etmeğe hazır olmalarıdır. Gerçi bazı fransız gazeteleri, bunun şiddetle aleyhindedir. Fakat fransız hükümetinin resmî beyanatı sarihtir. Sovyet Rusya hükümeti de Çekoslovakya'ya karşı teahhüdlerine riayet edeceğine dair teminat vermiştir.

İngilterenin vaziyetine gelince; bu devlet Çekoslovakya yüzünden bir harba girmiyeceğini söylemekle beraber, bir Avrupa harbı çıktığı takdirde bitaraf kalacağını da vadetmiyor. Binaenaleyh büyük harbın arefesinde olduğu gibi, bir taraftan Almanya, diğer taraftan da Fransa ve Rusya, İngilterenin bir harb karşısında takib edeceği yolun ne olabileceğini düşünüp durmaktadırlar. İtalya'nın vaziyeti bir noktadan daha mübhem, bir noktadan daha sarihtir. Her halde ve ilk adımda harba girmiyeceği sarihtir. Fakat bir harb çıkarsa büyük harb içinde yaptığı gibi, fırsattan istifade etmek istiyecektir. Ne zaman harba iştirâk edeceği ve hangi tarafa iltihak edeceği de askerî harekâtın inkişafına bağlıdır.

Görülüyor ki vaziyeti en mübhem olan İngilteredir. 1914 yazında da öyle idi. Ve eğer Almanya İngiltere'nin Fransa'ya yardım edeceğinden emin olsa, bir harbı provoke etmekten çekinir. Demek oluyor ki harb ve sulh bahsinde söz gene İngiltere'nindir.

A. Ş. ESMER

DÜNYA HABERLERİ

Çekoslovakyada vaziyet duruluyor

(Başı 1. inci sayfada)

Hâdise nasıl oldu ?

Prag, 22 a. a. — Resmî tebliğ: Şebgoldberg yolunda, sabahleyin gayet erken bir saatte şüpheli şartlar içinde ve gayet gizli bir surette motosikletle giden iki şahıs, polis memuru tarafından tekrarla söylenen dur emrine itaatten kaçınmışlar, bilâkis motosikletin hızını daha ziyade artırmışlar ve motosikleti kendisini kenara atmak mecburiyetinde kalan polis memurunun üzerine sürmüşlerdir. Motosikleti durdurmak isteyen polis, lâstikler istikametine bir el silâh atmış, fakat yol bu mevkide yokuş olduğundan kurşun motosiklette bulunan iki kişinin de ölmelerine sebeb olacak bir tarzda yaralamıştır. Bu iki şahıstan biri, civardaki kışlada, diğeri de Şeb hastahanesinde ölmüştür. Bizzat kendilerinin sebeb olduğu bu hâdisenin kurbanlarının hüviyeti tesbit edilmiştir. Bu..lar, ikisi de şimali garbî Bohemya mıntakası doğumlu Böhm ve çiftçi Hofman isimlerinde iki südet almanıdır.

Bir çek ekonomistinin tavsiyesi

Prag, 22 a. a. — Çeklerin ekonomi sahasındaki en büyük mütehassıslarından olan B. Jozef Masek, heyecan uyandırmış olan bir makalesinde Çekoslovakyanın bugün birleşik Amerikada yürürlükte olan hükümet sistemini kabul etmesi lâım gelmekte olduğunu yazmakta ve şöyle demektedir:

"Bizim kabul etmiş olduğumuz sistem, fransızlarla ingilizlerin sistemidir, bu ise bize uygun gelmiyor. Amerika Cumhur Reisinin sistemini kabul etmeliyiz. Zaman, ana yasanın değiştirilmesine elverişli değildir. Fakat bu reformu yapmak muhakkak lâzımdır. Parlamento haricinde seçilen ve fakat parlamento huzurunda mesul olan bir hükümet kurmak icab eder. Cumhuriyet fırka mücadelelerine pek az karışmış olan bir başvekil seçmeli, o da çeklerden ve almanlardan aranan vasıfları haiz ve enerji sahibi zatlardan mürekkeb bir kabine teşkil etmelidir. Böyle bir hükümet, hiç şüphesiz bütün milletin müzaheretine nail olacaktır.

Romanya, çek hududunda asker tahşid etmiyor

Bükreş, 22 a. a. — Rador ajansı, dün akşam yabancı bir ajans tarafından verilen ve Romanyanın Çekoslovakya hududunda asker tahşid etmekte olduğunu bildiren haberi en katî surette yalanlamaktadır. Bu haber, tamamiyle asılsızdır. Romanya hükümeti ve romen kamoyu, hâdiseleri en büyük bir sükûn ile takib etmektedir. Böyle bir haber, sakin olarak kalması gereken havayı ifsaddan başka bir şeye yaramaz bir mahiyettedir.

Çeklerin Polonya hududunda askerî hareketleri

Varşova, 22 a. a. — Yarı resmî bir kaynaktan öğrenildiğine göre, Polonya hükümeti Pragdaki elçisini Çek hükümetinden Polonya hududu boyunda yapılmış olan askerî hareketlerle alâkalı izahat istemeğe memur etmiştir. Çeklerin beklenilmeyen bu hareketi Cieszya mıntakasındaki ahaliyi telâşa düşürmüştür. Mahallî memurlar tarafından ihtiyat tedbirleri alınmış olduğu söylenmekte ise de bunu teyid eden hiç bir haber alınamamıştır.

Çeklerin aldığı askerî tedbir mahiyeti

Prag, 22 a. a. — Çek ajansı, alınan millî müdafaa tedbirlerinin mahiyeti ni izah eden bir haber neşretmiştir.

Bu habere göre millî müdafaa nazırı, millî müdafaa kanununun hükümlerine uygun olarak sosyalistleri kuvvetlendirilmiş olan bir sınıf ihtiyat, talim için silâh altına çağırmıştır. Bu tedbirin sebebi, ihtiyatları diğer devletlerde olduğu gibi yeni silâhları kullanmaya alıştırmaktır. Aynı zamanda bu tedbir, bugün kifayetsiz olan millî müdafaa kuvvetlerini, bugünkü karışık şartlar içinde memleket emniyetini koruyacak bir kuvvete çıkarmış olacaktır.

Çek ajansının haber etrafında izahat vererek, bunun bir seferberlik mevzuu olamıyacağını, çünkü seferberlik için salâhiyetli teşrîî makamların kararı bulunması lâzımgeldiğini tasrih etmektedir.

B. Henlayn Prağ'da

Prag, 22 a. a. — B. Henlayn, dün akşam buraya gelmiş ve Regina oteline inmiştir.

Hiç bir çek hududu kapatılmadı

Prag, 22 a. a. — Yabancı memleketlerde Çekoslovakya - Saksonya hududlarının kapatıldığı hakkında haberler yayılmıştır. Çeteka aansı, bu haberlerin tamamiyle yalan olduğunu bildirmeye mezundur.

Yabancı memleketlerde Çekoslovakya ile Macaristan arasındaki tren münakalâtında bazı karışıklıklar olduğu haberi de çıkmıştır. Çeteka ajansı, Çekoslovakya ile Macaristan arasında ki tren münakalâtının yalnız normal olmakla kalmayıp hattâ şayanı kayıt teahhütler bile yapmamış olduğunu bildirir.

Seçim başladı

Prag, 22 a. a. — Pragda belediye ve 177 kamunda da kamun seçimleri sükûn ve intizâm içinde cereyan etmiştir. Bohemyada 63 çek ve 32 alman kamununda, Silezyada ve Moravyadsında 63 çek ve 16 alman kamununda ve slovakyada da 31 kamunda seçim yapılmıştır. Hiç bir yerde hâdise çıkmamıştır.

Südet almanlarını alâkadar eden yerlerde

Prağ, 22 a. a. — Çekoslovakyada kamun seçimlerinin ilk kısmında, bu gece neşredilen neticelere göre, Südet almanlarını alâkadar eden yerlerde aşağıdaki vaziyet meydana çıkmıştır:

33 kamunda alman Südet partisi 84.132 rey almıştır. Sosyalist partisine 10.768, komünist partisine 4266 ve çeklere ise 17.892 rey verilmiştri.

Südet menbalarından alınan haberlere göre, alman Südet partisi, 1935 parlâmento seçicilerine nazaran yüzde 44.5 nisbetinde fazla rey elde etmiştir.

Vaziyet normalleşiyor

Paris, 22 a.a. — Diplomatik mahfiller bugün dünkünden daha teskin edici malûmat aldıkları için bu sabah Çekoslovakya hâdiseleri hakkında daha nikbin davranmaktadırlar.

Prag hükümetinin yeniden asker celb edip etmiyeceği, çağırılan sınıfların dahilde intizamı temin etmek maksadiyle silah altına alındığı ve Berlin ile Prag arasında zorluk çıktığı takdirde Pragın bu zorlukları uzlaşma ve hakemlik muahedesine göre halletmek istiyeceği tasrih edilmektedir.

B. Henderson, Fon Ribbentropla konuştu

Berlin, 22 a.a. — B. Nevil Hendersonun dün akşam von Ribbentrop'u ikinci defa olarak ziyaret ettiğini Royter teyid etmektedir. Zannedildiğine göre Henderson vaziyet için kaygılarını bildirmiştir.

B. Henlayn Viyana'dan ayrıldı

Viyana, 22 (A.A.) — Konrad Henlayn Viyanada kısa bir müddet kalmıştır. Henlayn buraya dün gelmiş ve akşam meçhul bir istikamete hareket etmiştir.

Çek - macar hududu açıldı

Budapeşte, 22 a.a. — Sal;hiyetli mahfillerin bildirdiğine göre Prag hükümetini dün aldığı bir karar üzerine kapatılan Macaristan - Çekoslovakya hududu, macar hükümetinin diplomatik bir teşebbüsü üzerine bu akşam yeniden açılmıştır.

Londrada diplomatik faaliyet

Londra, 22 a.a. — Diplomatik mahfillerde bu sabah Avrupanın vaziyetinde bir değişiklik olmadığı kanaati izhar edilmektedir.

Bu sabah lord Halifaks B. von Sitarın huzurunda Almanya elçisi von Dirkseni kabul etmiştir.

Öğleye doğru Fransa maslahatgüzarı B. Rober Kambon hariciye nezaretine gitmiştir. Matbuat ittihadı bürosu tarafından bildirildiğine göre Lord Halifaks B. Con Saymen ile görüşmüştür. Hafta tatilini yarıda bırakan Başvekil saat 12.30 dan biraz evel Başvekâlet dairesine gelmiştir.

Hatayda tazyik

—

İstihbarat zabitleri de müdahaleye başladılar

Reyhaniye, 21 a. a. — Anadolu Ajansının hususî muhabiri bildiriyor:

Vaziyette bir salâh görülmemektedir. Aksine olarak, istihbarat zabitinin de filen müdahalede bulunarak türkleri büroya gitmekten menettiği ısrarla söyleniyor.

Antakya'da tescil muamelesi bugün başlıyor

Antakya, 21 a. a. — Anadolu Ajansının hususî muhabiri bildiriyor:

Antakya şehrinde tescil muamelesine 23 mayısta dört büroda başlanacaktır.

İskenderun ve Kırıkhanda yapıldığı gibi, burada da, evvelâ isimleri nüfus dairesince büro reislerine verilen nüfusta kayıtlı müntehiblerin tescili yapılacaktır.

Kayıtlı olmıyanların tescil tarihi ile Antakyaya bağlı nahiye ve köylerde tescile başlama tarihi komisyonca sonradan ilân edilecektir.

Romen başvekilinin Varşovada ziyaretleri

Varşova, 22 a.a. — Romanya başvekili Patrik Miron Kristea, Varşovayı ziyaretinin ikinci günü, evelce tesbit edilen program mucibince, Varşova ortodoks kilisesinde yapılan bir ruhanî âyinde bulunmuş, bundan sonra başvekil, hariciye nazırı ile maarif nazırını ziyaret etmiş ve reisicumhur ve mareşal Smigli - Ridzin defterine ismini yazmıştır. Başvekil Miron, meçhul asker âbidesine bir çelenk koymus ve öğle yemeğini reisicumhurun davetlisi olarak Zamek şatosunda yemiştir. Akşam, Polonya başvekilinin verdiği büyük ziyafette iki memleketi birbirine bağlayan ananevî dostluk bağlarını belirten nutuklar söylenmiştir.

Gazeteler, Patrik Miron'un Polonya seyahati ve bazvekile Lvov'da gerek hükümet mümessilleri gerekse halk tarafından yapılan hararetli kabul resmi hakkında birçok haberler neşretmektedirler.

Gazeteler bu ziyaretin Polonya ile Romanya arasında mevcud münasebetlerin samimiyetine yeni bir deli! olduğunu kaydetmektedirler.

General Mariç İzmir yolunda

Afyon, 22 a.a. — General Mariçin treni saat 16.40 da şehrimize geldi ve kısa bir tevakkuftan sonra İzmir'e hareket etti.

General bu tevakkuf esnasında otomobille şehri gezdi. Sayın misafir istasyonda Kor komutanı, vali, belediye reisi ve bir askerî kıta ve kalabalık bir halk kütlesi tarafından samimiyetle istikbal ve teşyi edildi.

Çinde harb vaziyeti

Şanghay, 22 a.a. — Hsuşovun şarkına doğru geri püskürtülmüş olan Çin kuvvetleri Pukoeu - Tientsin demiryolu boyunca japon hatları arasından garbe doğru kendisine bir yol açmaya muvaffak olmuştur.

*

Pekin, 22 a.a. — 10 bin kişilik bir çete kuvveti, Hopein merkezi Patinfguya hücum etmiştir.

Atatürkün Mersinde tetkikleri

(Başı 1. inci sayfada)

halkının candan ve coşkun tezahürlerile karşılaşmışlardır.

Büyük Şef Pompepolis'i gezdiler

Mersin, (Hususî) — Büyük Önder bugün öğleden sonra vali evinden, maiyetlerinde vali, tüm komutanı, belediye reisi ve maiyetlerindeki zatlar olduğu halde gümrük iskelesine inmişler, emirlerine ayrılan motörle plâjı şereflendirmişlerdir. Burada biriken halk aziz şefini büyük sevinç ve hayranlık tezahürlerile karşılamıştır. Atatürk halka iltifat buyurmuşlar ve yollarına devam ederek Pompepolis'e gitmişlerdir. Büyük Şef geç vakit Mersine dönmüşler ve vaktin ilerlemiş olmasına rağmen yollarını bekliyen kalabalık bir kütlenin aynı coşkun minnet ve sevgi gösterilerile karşılanmışlardır.

Mersin üç günden beri görülmemiş bir bayram neşesi içindedir. Şehir, sabahlara kadar tenvir edilmiştir. Her taraf bayraklarla süslenmiş ve tam bir bayram manzarası göstermektedir.

Bulgar kralı dün yeni parlamentoyu bir nutukla açtı

(Başı 1. inci sayfada)

"— Bundan dört sene evvel şiddetli mücadedeler ve fikir aykırılıkları, memleketi çok ağır bir imtihan karşısında bırakmıştı. Milletin gösterdiği yüksek vatanperverlik sayesinde devlet ve hükümetin otoritesi yeniden tesis olunmuş ve yavaş yavaş uzlaşma ve sükûn realize edilmiştir. Milletin iştiraki tam olsun diye, bulgar kadınına lâyık olduğu seçim hakkı verilmiştir.„

Bundan sonra dış politika vaziyetini tahlil eden kıral ezcümle demiştir ki:

"— Bulgaristanın enternasyonal vaziyeti, gittikçe daha ziyade kuvvet bulmaktadır. Büyük devletler ve diğer memleketlerle olan samimî ve dürüst münasebetlerimiz sayesinde memleketimizin nüfuzu gittikçe yükselmektedir. Asîl sulh eserine sadıkane bir surette hizmet ederek, şimdiye kadar istediğimiz gibi bundan böyle de bütün komşularımızla en samimî dostluk ve faydalı işbirliği münasebetleri arzu eylemekteyiz.

Nitekim, 1937 kânunusanisinde komşu Yugoslavya ile ebedî bir dostluk paktı imzaladık. Bu pakt, iki memleketin sulh ve antantını istihdaf eden derin arzusunun samimî ifadesidir.

Türkiye ile dostluk

Komşu Türkiye ile müesses dostluk münasebetleri, iki güzide türk devlet adamının son zamanlarda yaptığı ziyaretlerle bir kere daha teyid edilmiştir.

Diğer iki komşu memleketle, Romanya ve Yunanistan bütün muallak meselelerin dostane bir surette halli için müşterek gayretler sarfeylemekteyiz.

Diğer taraftan enternasyonal münasebetlerimizin islahını istihdaf eden bütün hareketlere gayretlerimizi ilâve de devam suretiyle bir çok memleketlerle bir seri ekonomik ve kültürel anlaşmalar yapmış bulunuyoruz.

Bütün bunlar, bütün dünya tarafından takdir edildiğinden emin olduğum sulh politikamızın yeni tezahürleridir.

Kıral, bundan sonrar nutkunda, ticaret ve istihsalin fazlalaştırılmasının, iş teşkilâtının himayesinin, münakalâtın islahının, işsizliğin azaltılmasının ve millî refahın yükseltilmesinin hükümet tarafından vücude getirilmiş eserlerini hatırlatm ışve sözlerine şöyle devam eylemiştir:

Hükümet, Bulgaristanın enternasyonal teahhütleri çerçevesi dahilinde, millî müdafaayı temin için tedbirler almıştır. Elde edilen neticeler, orduyu, vatanın sadık müdafii vazifesini ifa edecek bir hale getirmiştir.

Kıral, bundan sonra bir veliahdin doğmuş bulunduğunu kaydeylemiş ve yeni mebusların vatana karşı olan vazifelerini müdrik bulunduklarına emin olduğunu tebarüz ettirdikten sonra demiştir ki:

— Yakın maziden ders alarak, Bulgaristana muhakkak refah getirecek devamlı dahilî sulha, birliğe ve sükûn içinde yapıcı çalışmaya yeni yol ve yeni vasıtalarla varmak için vatansever işbirliğinizi deriğ etmeyiniz.

Hükümet, kanunu esasinin 47 inci maddesi mucibince, son dört sene zarfında fevkalâde şerait neticesi olarak çıkarılan kararnameleri tasvibinize arzedecektir.

24 üncü Millî meclisin âdi içtima devresini açıyorum.

Kıralın nutku, dakikalarca bütün mebuslar tarafından şiddetle alkışlanmıştır. Kıral ve kıraliçe, parlamentodan saraya dönerken, gelirken olduğu gibi, halkın şiddetli alkışları ve tezahürleri ile karşılanmıştır.

Kıralın, parlamentodan çıkmasını müteakip, içtima salonunda bir din âyini icra edilmiş, mebuslar yemin etmiş ve divanı seçimine geçilmiştir.

Hükümet taraftarı sabık ticaret nazırı Moşanov, 93 reyle meclis reisliğine seçilmiştir.

63 reyle Bagrianov almış ve dört tane de boş rey pusulası çıkmıştır. Meclis sabık reis vekili Markov 110 rey ile sabık adliye nazırı Peşev de 92 rey ile reis vekilliklerine seçilmiştir. Reis vekillerinin her ikisi de hükümet taraftarıdır.

Başvekil Köseivanofun teklifi üzerine, meclis, yeni dahilî nizamnameyi müzakere için yarın saat 15 de toplanacaktır.

TÜRKİYE BASINI

Zarar görecek Fransadır

KURUN'da B. Asım Us, Hatay vaziyeti dolayısile yazdığı bir başmakalede son hâdiselerin doğurabileceği neticeleri tahlil ederek diyor ki:

Fransa: Dost olan bir Türkiyenin yakın şarktaki komşuluğu ile fransız dostluğuna itimadı kalmamış olan bir Türkiyenin komşuluğu arasında mühim bir fark vardır. İşte Türkiyenin dostluğunu Hatayda ve Suriyedeki ihtiraslarına feda eden fransızlar ondan sonra bu farkı pek iyi anlıyacaklardır.

Her halde Türkiyenin kendi hududları dahilinde rahat yaşayabilmesi için cenup hududlarından emniyete ihtiyacı vardır. Türk dostluğunu feda eden bir fransız manda idaresine karşı, elbette bu hududlarımızda emniyet verecek tedbirler isteriz.

Bugüne kadar cenup hudutlarımızda kaçakçıları himaye eden, soyguncu şekavet çetelerinin caniyane faaliyetlerine menfaat mukabilinde göz yuman bir manda idaresi vardı. Fakat buna mukabil Türkiyeye dost olan bir Fransa hükümeti bulunduğunu biliyorduk. Ortadaki fenalıkların mutlaka tedricî surette tasfiye edileceğini düşünüyorduk.

Hatay işinde türk varlığına suykasd için Suriyedeki mandacı idare ile elbirliği eden bir Paris hükümeti karşımıza çıkacak olursa istikbale aid bütün ümidler bir anda sönmüş olur. Ondan sonra millî emniyet ihtiyacı bizi tamamen yeni bir takım vazifeler ile karşılaştırmış bulunur.

HATAYDA FRANSA

YENİ SABAH'ta B. Hüseyin Cahid Yalçın, aynı mevzu üzerinde yazdığı başmakalede Fransanın Hataydaki vaziyetini anlatarak şu neticeye varmaktadır:

Fransızlar Suriyeye gelmek için bin dereden su getirebilirler. Orada menfaatlerinden bahsederler. Sanki menfaat bir tecavüz için hak verirmiş gibi. Daha sıkışırlarsa, suriyelilerin kendi kendilerini idareden âciz olduklarını, geri bir millet bulunduklarını söylerler. Halbuki ileriliğin, geriliğin ne demek olduğunu daha kendilerinin en büyük müttefikleri tarif bile edememişlerdir.

Fransa için, müstemlekelere malik olmak bir haktır. Fakat öte tarafta almanlar müstemleke isterlerse hattâ yeni müstemleke değil ellerinden alman müstemlekelerin geri verilmesini isterlerse bu onlar için bir kabahat olur. Fransa şimalî Afrikaya yerleşmiş. Tunustan başlıyarak Fasa kadar milyonlarca arabı istismar ediyor. Bunların bir fransız vatandaşı hakkını bile tanımıyarak tahakküm altında hepsini eziyor. Sonra, İtalya bu ganimetten ufak bir hisse istemeğe kalkınca Musolini, aç gözlülükle, istilâ emellerile ittiham olunuyor! Halbuki emperyalist devletler bu çapulculuk örneğini birbirlerinden almışlardır. Vahşî kuvvetin padişahlığını onlar ilân etmişlerdir. Vahşî ormanların ve çölleri mücadele kanununu medenî denilen insanların münasebet sahalarına onlar tatbik etmişlerdir. Sonra da ağızlarından hak, muahede, beşeriyet, terakki sözleri eksik olmaz. Fakat artık zulüm altındaki milletler uyanmıştır. Bütün Asya titriyor, Afrika sabırsızlanıyor. Emperyalist siyaseti behemhal batmağa mahkûmdur. Uzak kıtaların milletleri Avrupanın tahakkümü altında esir yaşamıyacaklardır. Çünkü bugün Avrupanın bir bostan korkuluğu haline düştüğünü renkli ırklar da, iptidaî kavimler de, bütün dünya da anlamıştır.

TÜRK ÇANAKKALE

— 67 —

Yazan: M. Şevki Yazman

İhraçtan sonra Seddülbahirdeki taarruzlar

Biz bu cebheyi 25/26 nisan gecesinin kanlı muharebeleri cereyan ederken bırakmıştık. O gece bu cebheyi görenler şöyle tasvir ediyorlar: Sivri Seddülbahir burnunun etrafı bir yarım daire şeklinde sıralanmış harb gemilerinin kustukları mermilerle devamlı bir şekilde yanmakta. Topların yaylım tarrakaları ve alev parlamaları hemen hiç dinmiyor, susmuyor. Işıldaklar kuvvetli ziyalariyle yarımadanın dar ucunu aydınlatıyorlar, bazan bunlardan bir kaçı muayyen bir nokta etrafında toplanarak orası gündüz gibi aydınlatılıyor, büyük gemilerin topları, küçük torpidoların makineli tüfekleri bu nokta üzerinde tekâsüf ediyor.

Sabaha karşı manzara biraz dada hazin bir şekil almıştı. Yanmaya başlayan Kirte köyü dumanlariyle etrafa acıklı bir panoroma şekli verirkn parlak bir güneş etrafa nurlarını saçıyor siperlerde bütün gece gözlerini kırpmadan, şimşeklerin çakışını gözetleyen ve gürültülerini dinleyen türk erlerinden sağ kalmış olanlar yıkılmış siperleri içinde parçalanmış arkadaşlarının cesedlerini veya inleyen yaralıların yeis veren hallerini görerek daha meyus oluyorlardı. Yan taraflardaki yeşil çayırlıklar, henüz taze çiçeklerini açan fondalıklar artık iki gün evvelki taze ve iç açıcı hallerini kaybetmiş gibiydiler.

Gece bir şimşek kaynağı olarak görünen gemiler sabaha doğru koyu gri silüetleriyle kül renkli birer heykel gibi etraftaki koylarda, girinti ve çıkıntılar içinde meydana çıkıyorlardı. Sabaha doğru bunlar da biraz susmuştu, hastaların ıztırabı, yaralılarm acısı gibi bunlara da sabaha doğru biraz sükûnet gelmişti.

Bugün buradaki kuvvetlerimiz gene yalnız iki alaydı, bunlar da akşama kadar gene hiç bir yardım görmeden savaşacaklardı. Güneşin etrafı aydınlatmasiyle beraber ingiliz gemilerinde ve karaya çıkan kıtalarda (ki bunlar en az 20.000 kadardı) faaliyet başladı. Gemi toplarının ateşi bidayette hafif fakat biraz sonra dünkü şiddette karaya dökülmeye bulaştı. Bizimkiler yalnız dar dereler ve su yatakları içinde barına biliyorlar, gündüz gözüyle geriden ne bir yardım, ne ihtiyat, hattâ ne de yiyecek alamıyorlardı. Geriden her geln şey peşinen mahve mahkûmdu. Ancak göze görünmemek, hareket göstermemek, bulunduğu yeri kazıp gömülmek ve düşman piyadesi ilerlemeğe teşebbüs ederse karşısına dikilmek ve onunla boğuşmak. Işte Seddülbahiri kurtaracak yegâne tabiye bu idi. Ve bunu bizimkiler hakikaten dünyada başka hiç bir orduya nasib olmayacak sükûnetle yapıyorlardı. Bizimkiler, yani bugün için yalnız iki alay.

Seddilbahirin ilk günlerdeki bu insafsız bombardımanını bir kere de düşman karargâhından seyredelim. Fransız kuvvetleri komutanı general D'amad'dan karargâhma mensup bir fransız subay ı (1) 26 günü için şöyle diyor :

"Topların ağzından çıkan serî bir palazı ve sarmtrak bir dumanı müteakib müdhiş bir gürleme husule geliyor. ve sesi bir gök gürültüsü gibi dalkalana dalgalana uzaklaşıyordu.

Bombardıman çok canlı idi. Gemilerin teşkil ettiği yarım daireden atımlar kısa fasılalarla biribirini takib ediyordu. Birbiri ardınca gemilerden birisi bordasını çevirerek müteaddid toplarla birden ateş yapıyor ve havayı çifte veya üçlü bir iştial sesi ile doldurarak bu sesin gü zergâhındaki bütün mevcudatı tıpkı fırtına gibi titretiyordu. Gemideki arkadaşlar dürbin elde Rumeli sahiline düşen fasılasız mermilerin düştükleri yerleri gözetliyorlar. Mermilerin düştükleri yerlerde büyük bir toprak ve duman sütunu havaya yükseliyor ve yavaş yavaş dağılıyor.

[illegible] retli, uzayıp giden bir pilâto üzerinde dürbünle âdeta tebeşir beyazlığında bir yar seçiliyor ve pilâto üzerinde avcı hatlarının kâh koşar adımlarla ilerlediği, kâh yere yattığı ve bazan da gerilediği görülüyor. Dündenberi terakki pek az olmuş, eldeki arazi parçası ancak bir şerid halinde. Yarın tepesinde ve bir dantele gibi parçalanmış bir divarın, yanında mevzi almış bir ingiliz bataryası, numara neferleri, atları göz le görünüyor.

İngiliz avcı hatlarının tam tepesinde ve ta sahile kadar olan mıntakada havada görülen ve bir kaç eaniye kaldıktan sonra dağılan beyaz duman göze çarpıyor. Bunların türk sarapnelleri olduğunu anlıyoruz. Filonun yakıp kavurucu ateşine karşı bunlar o kadar zayıf ki... ilh.. Bu zat ertesi günkü bombardıman için şöyle diyor: "Öğle yemeği pek gürültülü oldu. Provans'ın yanındaki iki ingiliz zırhlısı müştereken ateş ediyor. Top gürültüsü yemek salonunun camlarını sarsıyor ve tabakları yerinden oynatıyor. Masanın yanındaki bir camlı kapı parça parça oldu.

Yemekten sonra kumandan Tizer bir deniz teğmeni ile Anadolu yakasındaki türk bataryalarının endahtı hakkında konuşuyordu. Bunların Rumeli sahilinde karaya çıkan ingiliz ve fransız kıtaları için ciddî bir sıkıntı olduğunu ve bilhassa fransızlar Kumkaleden ç kilirlerse bunun daha müziç bir şekil alacağı nı söylüyordu. Deniz teğmeni şöyle bir cevap verdi :

— Merak etmeyiniz. Filo bu bataryeleri iskatta geçikmez. Bu; nihayet sekiz günlük bir iştir. Eski bir topçu sıfatiyle size temin ederim ki bir hafta sonra türk bataryalarından eser kalmaz (ne hafif meşrep bir düşünce, bu bataryalar harbın sonuna kadar ateşe devam edecektir.)

İngilizlerin ilk ilerliyen teşebbüsü Seddülbahir köyü tarafında ve sahil boyunca ingiliz zırhlılarının ateşi himayesinde oldu. Tamamen [illegible] harab olmuş köye doğru ilerleme başlayınca hayattan eser kalmadığı zannedilen bu yerden şiddetli bir piyade ateşi gelenleri karşıladı. Fakat sahil yakındı ve bütün gemiler ateşe iştirâk ediyordu. Burada zayiat verilmekle beraber bir müddet sonra ingilizler köye girdiler ve yerleştiler. Maamafih bununla da henüz hiç bir şeyin halledilmemiş bulunduğunun farkına vardılar. Çünkü 26 ıncı alayın dün sabahtan beri buralarda bilâ fasıla çarpışan kahraman üçüncü taburu siperlerinin köyün gerisindeki sırtta olduğunun farkına vardılar. Bu defa gemi ateşleri ve ingiliz piyadesinin taarruzu bu siperlere çevrildi.

(Sonu var)

"Çanakkale muharebesi menakıbinden,, Seddülbahirde telgraf malzemesi taşıyan bir ingiliz telgraf arabasının hali

[1] İhtiyat astegmen Şarl Roux'nun Çanakkale seferinden.

Mahkeme Röportajları

Sarhoşken söylediklerini ayıkken unutan şahidler

Eğer size derlerse ki insan sarhoş olduğu zaman mı daha iyi düşünür ve konuşur yoksa ayık iken mi? Hiç tereddüd etmeden cevab verebilirsiniz: Kör kütük sarhoş olduğu zaman...

Okuyucuların içinde belki buna gülenler olacak:

— Böyle şey mi olurmuş efendim. Kör kütük bir adamın adını söylemek için bile dili dönmez. Bülbül gibi nasıl konuşurmuş? Diye dudağını büken bulunacaktır. Fakat ben bu sözüme inanmayanlara bir hikâye anlatacağım ve parmaklarını ısırtacağım.

Vehbi Erkama, ile Melâhat İncebel'in davâsı... Fakat benim de anlatmak istediğim, ne Erkama'dır ne de İncebel... Size adiyle, saniyle, hele selvi boyiyle ve bütün bildiklerinizi tesr pürs eden şehadetiyle İbrahim Boyerden bahsedeceğim. Fakat hâdiseye yabancı kalmayın.

Vehbi Erkama yirmisini ya aşkın ya da aşmak üzere genç, tevan bir delikanlıdır. Bir gün iki üç arkadaş bir köşe demhanesinde bir müddet dinlendikten sonra tutturmuş:

— Ben giderim. O kadını bulur, doğrudan doğruya kendisine sorarım. Beni seviyor mu imiş, sevmiyor mu imiş diye... Ve eğer şayet seviyorsa?

Sonunu nedense söylememiş ve yarı içinden yarı dışından:

— Ve eğer şayet seviyorsa, diye diye kooperatifin yanındaki sokaktan aşağıya doğru sapmış. Kafasını ayaklarının emrine vererek yürümüş.. Gide gide bir umumî evin kapısında karar kılmış. İçeriye nasıl, nereden girdiğini ne kendisi anlattı ne de gören var. Fakat içeriye girer girmez:

— Melâhat nerede Melâhat diye sorduğunu herkes söylüyor.

Kendisine Melâhatin bir misafiri olduğunu ve odasında bulunduğunu söylemişler. Fakat hazrete misafir hürmet hislerini torbasiyle köşe demhanesinde unutmuş olacak ki, Melâhatin odasına doğru yönelmiş. Kapıya iki üç hafif tekme darbesi indirmiş. Bu darbelerin:

— [illegible] nasına gelmediğini söylemeğe hacet yok. Çünkü bu darbeciklere dayanamıyan kapı "şırrak" diye ardına kadar açılmış.

Melâhatin misafiri İbrahimdir, ve bu beklenmedik misafir ikisini birden fena halde şaşırtmıştır. Melâhat İncebel bu sırada Vehbi Erkama'nın elinde pırıl pırıl yanan bir şey görmüş; biraz dikkatlice bakınca anlamış ki bu bileği'den yeni çıkmış, bir usturadan başka bir şey değil.. Öyle ya, bu vaziyette her halde Vehbi Erkama'dan bir çiçek buketi veya nadide bir hediye beklenmezdi. Derken Melâhat can hevliyle kendisini yere atmış. İbrahim Boyer de vaziyeti pek gülpenbe görerek mediği için bir köşeye çekilmeği tercih etmiş.

İşte olan da tam bu sırada olmuş. Ustura, koca odanın içinde bula bula Melâhat İncebel'in elini bulmuş, fecî surette yaralamış. İncebel kan revan içinde feryad ede dursun, İbrahim hem tatlı canını selâmet sahile ulaştırmak hem de şahid olduğu faciayı polise eriştirmek için kapının aralığından istifade etmiş ve polise olanı biteni anlatmış. Gelmişler, topunu birden yakalamışlar, merkeze götürmüşler. Merkezde, İbrahim tam iki eser cedid ifade vermiş. O kadar tafsilâtlı anlatmış, hâdiseyi öyle teferruatlı canlandırmış ki hayran olmamak mümkün değil.

Fakat buyurun bir kerre de mahkemede verdiği ifaye bakın:

— Efendim, Vehbi Erkama'nın içeriye girmesi doğru, Melâhatin üstüne saldırması da doğru; velâkin yaraladığını görmedim.

— E, peki Melâhatin eli neye kanadı?

— O iş de gayet basit efendim, Melâhatın eli kapıya sıkıştı.

Buna ne buyurursunuz?

Derhal sarı dosya açıldı — okuyucular hatırlarlar: Bundan evelki mahkemelerde hep kahve rengi zarflar açılırdı — ve dosyadan merkezde tutulan zabıt tomarları boşaltıldı. Hakim B. Fethi, iki eser cedidde ifadeyi ve altındaki kapı kadar imzayı İbrahime gösterdi:

— Bu imza zatıalilerinin değil mi? Dedi.

İbrahim bu "zatıali" lâfını bir güzel benimsedikten ve hattâ biraz da hoşlandıktan sonra soğuk kanlı cevab verdi:

— Benim efendim...

— Alâ.. O halde anlattığın bu teferruatı şimdi neye inkâr ediyorsun da: "Eli sıkıştırmış" diye işi tatlıya bağlıyorsun..

İşte ,asıl canlı cümlenin sarfedildiği yer buarsıdır:

— O zaman kendimi bilmiyecek kadar sarhoştum. Böylece bir şeyler söyleyivermişim. Şimdi, tövbe olsun, noktasını hatırlayamıyorum.

Bunu dinledikten sonra insan içinden:

— Aman hele şükür ki ifade verirken ayık değil miş. Ya bir de ayık olsaydı, ifadesini zabetmeğe bilek mi dayanır, sözlerini almaya kâğıd mı yeterdi?

İbrahim Boyer, mahkemedeki ifadesinde isarr etti.

Bunun üzerine hakim de mübaşire:

— Bir jandarma çağır emrini vermeğe mecbur oldu. Jandarma İbrahimi önüne kattı. Bereket versin ki nezarethane pek uzak değil. İbrahimin yeni cürmünü haber vermeğe ihtiyaç yok sanırım; yalan şehadet...

Şahid Şükriye Dilbaz bir jandarma refakatinde - ders almamış olmalı - Vaktiyle o da ayni yolda ifade verdiği halde şimdi:

— Vehbinin elinde bir şey görmedim. Esasen o gece çok sarhoştum. Görmüş olsaydım bile şimdi hatırlayamazdım.

Ve Şükriye Dilbaz da eski ifadesine bakıp bakıp hayret ediyor ve âdeta:

— Allah allah, bunları ben mi söylemişim, diye başını iki yana sallıyordu. Yalnız itiraf etmeli ki Melâhatin kapı yoldaşlarından olan Dilbaz bir mahkeme huzuruna gelmişken konuşmadan gitmeyi nefsine yedirmedi. Suya sabuna dokunmadan binin merdivenlerden yukarıya çıktığını anlattı. Dedi ki:

— Bu Vehbi efendi eve geldi. Melâhati sordu. Yukarda misafiri dedim. Beraberler...

Bayan Dilbaz bu sözlerini işaretle de kuvvetlendiriyor ve "beraber" dediğini anlatırken iki elinin şeh parmaklarını yan yana getirip bir irne sürterek ifadesini eksikli bırakmamaya çalışıyordu.

Fakat biraz sonra salona davet olunan bir jandarma da Dilbazı önü kattı. İbrahimin yanına götürdü.

Şahidlerden Satı Bentdere ile cer Suyrık mahkemenin davetine bet etmemişlerdi. Bu şahidlerin marifetiyle celbi ve İbrahimle Şükriye haklarında yalan şahidlikten tabata girişilmesi için müddeiumumğe tezkere yazılması için mahkeme hazirana kaldı.

RADYO

Ankara :

Oğle Neşriyatı: 12.30 Karışık neşriyatı — 12.50 Plâk: Türk musikisi halk şarkıları — 13.15 Dahilî ve haberler

Akşam Neşriyatı: 18.30 Karışık neşriyatı — 18.50 İngilizce ders (Azmepek) — 19.15 Türk musikisi ve halk şarkıları (Servet Adnan ve arkadaşları) — Spor konuşması (Vildan Aşir) — Stüdyo salon orkestrası: 1 - Drigo: de Ballet Les Millions d'Arlequin. 2 - bikoff: Walzer der Christbaum. 3 - Ralph: Bei einer Flache Mosel. 4 - Cloclo. — 22.00 Ajans haberleri — Yarınki program ve İstiklâl marşı.

İstanbul :

Oğle Neşriyatı: 12.30 Plâkla musikisi — 12.50 Havadis — 13.05 Türk musikisi — 13.30-14 Muhtelif plâk neşriyatı.

Akşam Neşriyatı: 18.30 Plâkla musikisi — 19.15 Bayan Nine: Çocuk masal — 19.55 Borsa haberleri — 20.0 fat ve arkadaşları tarafından türk musikisi ve halk şarkıları — 20.45 Hava raporu 20.48 Ömer Rız tarafından arabça — 21.00 Fasıl saz heyeti: İbrahim ve kadaşları tarafından (Saat ayrı) — ORKESTRA: 1 - Şubert: Senfoni İnc 2 - Translatör: Vals Entermezzo. 3 - kovsky: Romans. 4 - Brahms: Dans H ruvaz — 22.15 Ajans haberleri — Plâkla sololar, opera ve operet parçal 22.50 - 23 Son haberler ve ertesi g programı.

Avrupa :

OPERA VE OPERETLER: 18.30 kova — 20.0 Königsberg.

ORKESTRA KONSERLERİ VE S FONİK KONSRLER: 13.15 Viyana 17.40 Kolonya — 20 Moskova — 20.55 — 21 Kolonya — 22 Varşova.

ODA MUSİKİSİ: 15.20 Laypzig Beromünster — 20 Monte Ceneri — Sottens — 21 Paris - P.T.T. — 21.20 nih — 22.15 Kopenhag.

SOLO KONSERLERİ: 12.35 Prağ Stokholm — 15.30 Viyana — 17 Berlin 17.15 Milano — 20.40 Brüksel — 20.55 — 21 Berlin — 22 Roma — 22.15 Stokh

NEFESLİ SAZLAR (Marş v. s.): Prağ.

HAFİF MÜZİK: 5 Breslav — 6.10 burg — 6.30 Alman istasyonları — 7.10 lonya, Münih — 8.30 Breslav, Frank Kolonya — 9.30 Berlin — 10.30 Ha — 12 Laypzig — 13.15 Münih. Stuttg 14.10 Frankfurt, Kolonya — 14.15 — 15.25 Hamburg — 15.35 Berlin — man istasyonları — 17.10 Münih — 18 lin — 19.10 Alman istasyonları — 20 — 21.20 Hamburg — 21.25 Stokholm 21.30 Kopenhag — 22.20 Lüksemburg 22.30 Viyana — 3 Tuluz — 24 Alman yonları.

HALK MUSİKİSİ: 10.30 Viy 11.30 Stuttgart — 19.10 Viyana Moskova.

DANS MÜZİĞİ: 19.10 Münih Drezvic — 22.35 London, Kraków berg, Lüksemburg, Milano, Roma Budapeşte, Moskova — 23.55 Tuluz.

Yazan: Alexis Tolstoi No: 97

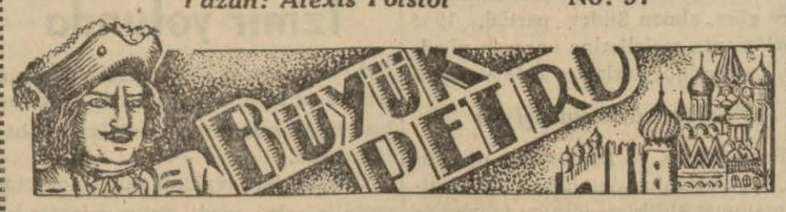

Feldmareşal Şeremetef

Bunun sebebi ne? Açık renk boyalar kullanıyoruz. İsanın eli üç parmakla takdis ediyor. Haçın dört ucu var. Hepsi ortodoks kaidelerine uygun. Anlaşıldı mı? Fakat bizden mal satın alanlar, tüccardan Korzinkin, Diaçkof, Vikulin şimdi şöyle diyorlar: "Bırakınız bunu, artık böyle resmetmeyiniz... Bu muğfil tahtaları yak malı.. Bir hayvan ayağı görmüyor mu sunuz? -hangi hayvan ayağı?- Ressam kısaca hıçkırdı.— Possadski, masadan iyice eğilip dişlerini biribirine çarptı. — Evet, diyorlar ki bu *onun* ayağıdır. Bir kuş ayağının izini gördünüz mü? Yerde — dört çizgi —, değil mi? Aziz tasvirleriniz de böyle. — Fakat nerede bu? — Ya haç! Anlaşıldı mı? Moskova bu ahlâksızlığın nereden geldiğini anlıyor..

Müjik gözlerini kırpıştırıyor. Sanıyor ki bunların ne demek olduğunu tahmin güçtür, yahud.. Kırçıl sakallı adam gülümseyerek sarımsağını kemiriyor... Possadski başını iki yana sallayarak tasvib ediyor.... Nihayet o da başını çevirip dudaklarını uzatarak şunları söyledi:

— Tütün için ne dersiniz? İnsanın duman yutacağı hangi kitabta yazılıdır? Ağzından kim duman çıkarır? Ha? Kırk sekiz bin ruble mukabilinde bütün şehirler, hattâ Sibirya tütün satması için ingiliz Kar - maz - tenof'a teslim edilmiştir. Bu cehennem otunun — bu nikotiana'nın — içilmesi için ukaz çıkarılmıştır. Bunu kim aklına getirebilir? Hele çay, hele kahve? Patates için ne buyurursunuz? Allah belâsını versin! Bu patates denilen şey Deccalın, onun şehvetperesliğinin icadıdır.

Kardeşler — erssam buğulanmış küçücük pencereyi iztirabla seyretti — kardeşler! Şimaldeki tenha meskenler, sakit ve mesud hayat...

— 3 —

Boris'in oğlu prens Roman Buissonof — hususiyette Roman Borissoviç — iç çamaşırlariyle yatağının kenarına oturmuş inleye inleye göğsünü, koltuklarını kaşıyordu... Alışık olduğu bir hareketle çenesine temas ediyor, fakat elini oradan derhal çekiyordu: Çenesi çıplaktı, iğne gibi batıyordu, iğrençti. Puah! — aaah — diye esnerken küçük bir pencereden dışarıya bakıyordu. Şafak söküyordu, hazin ve bulanık bir şafak...

Vaktiyle bu saatte Roman Borissoviç kollarını bir zerdeva kürke sokar, kastur kalpağını vekarla başına takar, elinde uzun bir bastonla, gıcırdayan koridor boyunca yürüyerek cümle kapısı merdivenlerine doğru giderdi. Yüz kadar uşak — kimi landonun yanında atları tutar, kimi büyük kapıya doğru koşarken — neşe ile kalpaklarını çıkarır, onu yerlere kadar eğilerek selâmlar, ve yakında bulunanlar da boyarın ayaklarını öperlerdi.. Kollarma girerek landosuna bindirirlerdi... Hava nasıl olursa olsun, Roman Borissoviç her gün saraya gider, çarın (daha sonraları çariçenin) gözlerinin lütfen kendisine teveccüh etmesini beklerdi... Ekseriya bu lütfa nail olurdu...

Artık bunların hiç biri yok! Allahım, insan buna zor inanıyor! Hattâ bunun böyle olduğunu kale almak bile güç: Vaktiyle huzur vardı, vaktiyle şeref vardı.. Halbuki işte ahşab bölme — ki oraya hiç bir şey asmamak münasibtir — üzerinde bir holanda levhası sallanıyor... Cehennem sırrı icra etmek için etekliğini kaldırmış bir kız resmi... Onu tecziye etmek, alaya almak için — kim bilir ne maksadla? — onun yatak odasına asılmasını çar emretmiştir. İtaat etmeli...

Bir sedir üzerine atılmış olan elbiselerini prens Borissoviç, somurtkan, seyrediyordu: Çizgili yün çorablar, kısa bir pantalon — dar, önden de, arkadan da çeken bu pantalon — yeşil bir elbise ki çinkodanmış gibi kas katı, şeridli. Toz içinde siyah bir peruka bir çiviye asılı. Bütün bunlar neye yarar?

Boyar, küskün bir sesle bağırdı:

— Mişka!

Uzun rus gömleği giymiş canlı bir genç, kırmızı çuha örtülü alçak bir kapıdan hızla içeri girdi. Yerlere kadar eğilip selâm verdi, uzun uzun saçlarını arkaya attı.

— Mişka, yüzümü yıkamak için öte beri getir.

Delikanlı bir liğen alıp içine su doldurdu.

— Mişka, liğeni iyi tut, su dök..

Boris Borissoviç yüzünü yıkamadı, sanki avuçlarının içine üfledi: Bu traşlı, iğne gibi batan surata temas etmek tiksindirici bir şeydi... Homurdana homurdana yatağa oturup pantalonunun giydirilmesini bekledi. Mişka ona içi tebeşir dolu bir fincanla temiz bir bez arzetti.

— Bu da ne?

— Dişlerinizi yıkamak için...

— İstemem!

— Nasıl emresederseniz.. Çar babamız dişleri de yıkamağı emrettiğinden *boyarniya* bana size her gün bunları da getirmemi söyledi...

— Şunu suratına yemek mi istiyorsun? Çok söyleniyorsun, sen!

— Baş üstüne...

Roman Borissoviç elbiselerinin çinde kımıldadı: Sıkıyor, dar, ka Ne işe yarar bu? Fakat emir sert: tün asıllar saraya yabancı elbisesi peruka ile gelecek... Yapılacak bir yok! Perukayı çividen aldı (bu saç acaba hangi karının idi?) İğrenerek başına geçirdi. Mişka'nın eline bir kat indirdi (delikanlı, fazla sert bu leleri düzeltmeğe çalışıyordu). Sob nın çızırdamakta olduğu mabeyn dasına geçti. Aşağıdan, dik bir merd venle inilen mutbaktan bir kavruk kusu geliyordu...

— Mişka, bu koku nereden geliyor Gene kahve mi kavruluyor?

— Çar, boyarina ile kızlarma sabah kahve içmek emrini verdiği çin...

— Biliyorum... Yoksa sen alay mek mi istiyorsun?

Mişka, konaktaki küçücük kilis nin çuha perdeli kapısını açtı. Roma Borissoviç vekarla istavroz çıkardı Bal mumları akmış kadife üzerin bir dua kitabı duruyordu. Borissov mumun fitilni kopardı, demir çenbe li gözlüklerini taktı. Parmağını tü rükleyip bir yaprağı çevirdi. Aziz ta virlerinin gümüşlü ve altınlı süsler nin hafif hafif parıldadığı köşeye da gın dalgın baktı: Mucize mi, Nikola nın resmi önünde bir tek kandil yeş ışığını neşrediyordu.

(Sonu var)

HAYAT ve SIHAT

Soğan kıtlığına sebeb

Berlinden gelen ve geçen gün Ulus'ta çıkan bir telgrafa göre, Almanyada soğanın kıtlaşmasına sebeb olarak, yahudilerin soğan üzerinde spekülâsyon yapmaları sanılıyormuş...

Soğan pahada yüksek bir matah olmadığı gibi, kabalığından dolayı çok kere de yer tuttuğundan bu telgrafa belki de inanmamışsınızdır. Vakıa spekülasyon yaparak çok para kazandırmağa elverişli daha başka maddeler bulunmasa gerektir. Maksad almanları soğandan mahrum bırakarak kızdırmak olsa da, gene piyasadaki soğanları toplamak bir netice veremez, çünkü her şeyin yerine bir başkasını bulmağa alışık olan alman kimyagerlerinin soğan için de bir erzast bulacaklarına pek çok ihtimal vardır. Hele vitaminler kimyada terkib usulile birer birer yapıldığından beri soğanın vitaminlerini başka sebzeleden alınacak maddelerle yeniden kurmak mümkün olacağı şüphesizdir.

Bununla beraber, telgraf tarihe dayandığından ona inanmak lâzımdır. Soğan İsrail oğulları için iki defa değerli bir sebzedir. Birincisi İsrail oğulları daha Mısırda iken orada geçirdikleri eziyetli hayattan soğanla müteselli olurlardı. Eski mısırlıların gözünde soğan mukaddes bir yemek olduğundan Mısır hibileri onu halka yedirmezler ve yalnız kendileri yerlerdi. Halbuki İsrail oğulları soğanın mukaddes olduğuna inanmadıkları için onu yerler ve soğan yiyemiyen halka hem nisbet verirler, hem de soğanın kokusile onlardan intikam alırlardı...

Soğanın ikinci değeri de eski zamanlarda daima kederle ve göz yaşı [illegible] olmasıdır. Vakıa soğan yemek insana keder değil, aksine neşe verirse de, soğan suyu gözlerden yaş akıttığı için İsrail oğulları arasında kederli adamlar için, galiba soğan yemiş derlerdi...

Soğanın böyle iki türlü değeri, Almanyadaki İsrail oğullarının soğan toplamalarına hak verdirir. Orada kaldıkları müddetçe soğanı yalnız kendileri yiyerek onlara eski Mısırdaki gibi bir hayat yaşatanlardan intikam almak; oradan çıkmağa mecbur oldukları zaman da kederlerinin alâmetini birlikte taşıyarak âleme göstermek.

Soğanın bir üçüncü şöhreti daha vardır: Karı koca arasında tam bir sadakate alâmet olmak. İnsan evinde eşile birlikte soğan yeyince, dışarda başkasına iltifat etmesine imkân olamıyacağından bu şöhreti pek isabetlidir. Ancak yeni Almanyada yahudi eşlerin birbirlerine tam sadık kalarak Arya ırkından olanlara iltifat göstermemelerini temin için soğan kokusundan daha şiddetli kanunlar bulunduğundan soğan spekülasyonunda soğanın bu türlü şöhretinin tesiri olamıyacağını sanıyorum....

Fakat almanların soğan kıtlığına bu kadar ehemiyet vererek bize kadar telgraf çekmelerine sebeb acaba ne olsa gerek?

Soğan insanı tereyağı gibi, pek de çok besliyecek bir gıda değildir. Yemeklere karıştığı vakit onlara lezzet verse de sığır eti ile patates haşlaması soğana lüzum göstermeden, kendi kendilerine lezzetlidirler. Fasulye, mercimek, bezelye, bakla kuru olarak yenildikleri vakit lezzetlenmek için soğana ihtiyaçları olsa da taze sebzeler soğansız pişirilince de pek âlâ lezzetli olurlar.

Vitaminlere gelince, vakıa soğanda B vitamininden haylice, C vitamininden de az çok bulunur. Fakat soğan piştikten sonra vitaminlerin ne olacağı pek belli olmadıktan başka, vitaminleri başka yemeklerde de bulmak mümkündür.

Soğandan ilâç ta yapılır. Eski zamanlarda, karnı şişenlere, idrar söktürmek için, soğan yedirmelerine karşılık, yirmi, otuz yıl oluyor, soğandan çıkarılan ilâçlar moda olmuştu. Fakat soğanın kokusu her şeyin üstüne çıktığından o ilâçlar unutulduğu gibi, bizde parmaklarında dolama çıktığı vakit pişmiş soğan saranlar artık kalmamış denilebilir.

Onun için Almanyada soğan kıtlığına verilen ehemiyet, onun ne gıda olmasından, ne de ilâç olmasından dır, denilemez.

Bu ehemiyet olsa olsa, soğanın Avrupada halk arasında içki mahmurluğunu bastırır diye şöhreti bulunmasındandır. Soğanın mahmurluğu nasıl bastırdığı fennî olarak bilinmezse de, esrarlı kalan şeyler halk arasında çok defa daha makbul olduğundan, üzerine kızarmış ekmek ve rendelenmiş peynir konulan soğan çorbası sabaha kalmış akşamcılar arasında pek meşhurdur.

Soğanlı çorba, hiç içmeden akşam yemeğinde bile pek keyifli bir yiyecek ve içecek olmakla beraber, bundan dolayı da soğan kıtlığından hayıflanmağa değmez. İşkembe çorbası, sarımsaksız bile olsa, onun yerini tutar.

G. A.

Ev Kadınına Reçeteler

Kuru kayısı marmelâtı

Malzeme:

500 gr. kayısı, 650 gr. şeker, 100 gr. Kligoz yahud 1/2 limon.

Yapılması:

Kayısılar yıkanır, üzerine iki parmak geçinceye kadar su konur. Suyu çekinceye kadar pişirilir, elekten geçirilir, şeker ve kligoz ilâve edilir hafif ateşte koyulaşıncaya kadar pişirilir, kligoz konmazsa limon ateşten indirildiği vakit konur.

Muz marmelâtı

Malzeme:

1/2 kilo muz, 750 gr. şeker, 250 gr. su 1/2 limon.

Yapılması:

Muzlar soyulur, ezilir şeker su beraber kaynatılır, koyu bir şurup yapılır. Ezilen muza ilâve edilir, 25 dakika ateşte karıştırılarak pişirilir, limon sıkılır ateşten indirilir. İstenilirse elekten geçirilir.

BİR AMERİKALI GÖZÜYLE ISPANYOL HARBİ

Boğazlaşan 1.500.000 kişinin arkasında İspanya Âdeta gül gülistanmış!

YAZAN : Ellîn Secvik

Bugün İspanyada 1,500,000 kişi birbirini boğazlamağa uğraşıyor. Bu, böyle olmakla beraber nasyonalist ordunun arkasında harb, nihayet bir efsane gibi bir şeydir. Ben, İspanyada yaptığım 2000 mil kadar uzun bir seyahattan yeni dönmüş bulunuyorum.

Bütün gezdiğim yerlerde sakin bir hayat yaşayan, ticaret ve ziraat ile uğraşan tabiî insanlar gördüm.

fiyatlar yükselmemiştir; yiyecek boldur ve hepsinden daha garibi, hiç bir yerde fevkalâde harb vergileri konulmamıştır.

Asilerin lideri General Frankonun kurnazlığı sayesinde bu sahada idarenin sivillerden askerlerin eline geçmesi pek az hissetirilerek başarılmıştır. Bir çok yerlerde eski sivil memurlar değiştirilmemiştir. Bir çok vilâyetlerde askerî valilerin yanı sıra sivil valiler de vazife görmektedir.

Amerikalıları hayrete düşürecek bir tarafı söyliyeyim: İspanya, kendi yağiyle kavrulabilecek bir durumdadır. Meselâ yiyecek maddelerini ele alalım. İspanyollar, Avrupanın en fazla boğazına düşkün, en çok yemek yiyen milletlerinden biridir. Bir İspanyolun yiyeceğini kısınız; ona en büyük ıztırabı vermiş olursunuz. Fakat burada dünyanın her hangi bir yeri kadar gıda mebzuldür.

Noel yortusunda cebhede siperde bulunan bir subay, bana o münasebetle yediği yemeğin sıcak çorba, büyük bir tabak pirinçli et, patatesle pişirilmiş bir porsiyon yumurta, salata, peynir, şarab, kahve ve ağzına kadar dolu bir bardak konyaktan ibaret olduğunu söylemişti.

Bu bol yiyecek tesadüfen elde edilemiyor. Bunu temin edebilmek için bolca çalışmak lâzım gelmektedir. Meselâ Toledo eyaletinin bir kısmında bu sene yapılan hasad, önceki yıllardan çok daha bereketli ve feyizli olmuştur.

Para meselesine gelince harb masraflı bir şeydir ve yeni yeni vergiler ihdas etmeyen Franko, bütün gelirini dış ticaretinden temin etmektedir. Meselâ zeytinyağı ticaretini ele alınız. İspanya bütün dünya istihlâkinin yüzde kırk beşini veren bir memlekettir. Ispanyanın Frnako idaresinde bulunan İspanyol topraklarında geçen sene 3.500.000 ile 4.000.000 ton arasında zeytinyağı istihsal edilmiştir. Bir ton zeytiyağı İspanyol parasiyle 1700 peseta eder. Şimdi Londrada bu bir ton 2500 peseta ediyor. Paralar sterling olarak ödenmektedir. Hükûmet, namuslu bir komisyoncu sıfatiyle müstahsile ton başına 1700 pesetasını verir ve 800 pesetayı da komisyon olarak alır.

Bugünkü günde beyaz İspanyada peseta eski kıymetinden hiç bir şey kaybetmemiştir. Devlet borçlarına bir santim bile ilâve edilmemiş, hiç bir istikraz akdolunmamıştır.

General Franko, hükûmet reisi sıfatiyle değil, general sıfatiyle maaş alır. Herkes çalışır ve zenginler bir çok hediyeler ve ianeler verirler.

Ekonomi durumundan gerice olan bu memlekette hayat da pahalı değildir ve aileler ucuzca bir para ile geçinebilirler.

Piyasa Frankocuların kuvvetli bir kontrolu altındadır. Fiyatların istenildiği gibi yükseltilip alçaltılmasına müsaade olunmaz. Yapılan ticaretten hükûmet de mutedil bir kazanç vergisi alır.

Bütün buğday mahsulünü hükûmet, 1937 fiyatından yüzde on beş fazlasiyle müstahsillerden satın alır; bunun yüzde beşini parayı temin eden bankalara karşı ihtiyat yatırıp bundan 50.000.000 peseta kazanır. Bütün bu tedbirler esnasında bir okka ekmeğin fiyatı değişmez.

General Frankonun politik gayesi, kendi milleti arasında gayet şiddetli bir idare sistemi kurmaktır. Kralcılar, büyük arazi sahibleri ve fabrikatörler Frankoya müzaheret gösterenlerin ancak bir kısmını teşkil etmektedirler.

İleri fikirlilerle liberallerden bir çoğu da bütün kalbleriyle ondan yanadırlar. Bunların arasında eski rejimleri seven mürteciler de bulunuyorsa da liberaller daha barizdir.

Bu prensiple bağdaşmıyanlar da general Frankonun şahsı ile bağdaşıyorlar.

Frankonun siyasî partisi Falange Espanoladır ki bir nevi İspanyol faşist partisi demektir.

İspanyol diktatörü Primo Riverenin bazı fikirleri arazi sahibleri tarafından beğenilmemiş, bunun üzerine kral generali azletmiş, o da nekbet içinde ölüp gitmişti. Ondan sonra diktatörün genç oğlu 1930 de bu Falange partisini kurmuş, buna binlerce genç iltihak etmişti.

Yeniden tanzim ve tensik edilmiş olan bu falange partisi, nasyonalist İspanyanın muvaffakiyetlerinde birinci âmil olmuştur.

Falange partisinin umdeleri totaliter bir rejim kurmak, İspanyayı müstahsillerin büyük bir sendikası haline getirmek, işçi vaziyetini doğrudan doğruya devlet mesuliyeti altına almakdır. Memlekette bir tek parti bulunacağı için artık ticaret birlikleri kalmıyacaktır.

Klise ile devlet, birbirinden ayrı kalmaya devam edecektir. Ordu ve donanma kuvvetlendirilecektir. Hususî mülkiyetlere itibar edilecek, şahsî ticaret teşvik olunacaktır.

Patronların makul bir kazanç kazanmaları, aynı zamanda işçiye de makul bir gündelik verilmesi işleriyle devlet, doğrudan doğruya uğraşacaktır.

Falange, yalnız bu umdeleri propaganda etmekle kalmamakta, bunları tatbikat sahasına da geçirmektedir.

Bu hususda başka bir takım yardımcı sosyal kurumlar da kurulmuştur ki bir çok faydaları görülmektedir.

Sen Bernar köpekleri

Avrupanın bir çok şehirlerinde ve bilhassa İsviçrede serbest dolaşmak imtiyazına sahib olan köpekler yalnız Sen Bernar köpekleri idi. İyi yürekli oluşları ve fedakârlıkları ile tanınmış olan bu köpeklere karşı hemen herkes büyük bir sevgi beslemektedir. Bu hayvanların insanlara çok büyük hizmetleri dokunmuştur. Dağlarda tipiye tutulup karlar altında kalmış olan nice canları bu Sen Bernar'lar kurtarmıştır. Bu köpekler sevkedildikleri her kurtarma hareketinde, büyük bir sadakat ve itina ile hareket etmekten, canlarını dişlerine takarak felâkete uğramış olanları kurtarmaktan bir gün çekinmemişlerdir. Fakat, gün geçtikçe daha ziyade modernleşmiş olan teknik yardım vasıtaları, onları, yıldan yıla faaliyet sahalarından uzaklaştırmıştır. Hele son zamanlarda, Sen Bernar'lara hiç iş kalmamıştır.

Rağbetin azalması yetmiyormuş gibi, geçen yaz, Sen Bernar'lardan biri kaza ile bir küçük kızı ısırmış ve bu suretle arkasında çok büyük mazisi olan bu nesli lekelemiştir. Fakat, zavallı köpek, insanlara iyilik edeyim kaygısiyle kusur işlemiş ve bugüne kadar yapmış olduğu iyilikleri bile göz önüne getirilmemiştir: Bir gün küçük bir kız koşarken ayağı takılmış; yanı başında duran büyük bir Sen Bernar, kızcağız düşmesin diye üzerine atılmış ve onun bu hareketiyle çocuk yaralanmış. Çok geçmeden ortada bir rivayet dolaşmağa başlamış: Sen Bernar'lardan biri bir insanı yaralamış, bu cins artık tereddiye uğradı, onların serbest dolaşma imtiyazlarını geri almak lâzımdır.

Nihayet bu rivayet, zavallı Sen Bernar köpeklerini mahv ve perişan eden bir hüküm mahiyetini almıştır. Bu hükümden sonra, Sen Bernar'lar toplattırılarak demir kafesler içinde hapsedilmişlerdir. Zavallı Sen Bernar köpekleri!

On yedi yılda yedi ikiz

Venedikte yaşayan Angela Duffin ikiz yetiştirmekte rekor kırmış olsa gerek.

Bayan Duffin yirmi yaşında evlenmiş ve on yedi yıl içinde yedisi oğlan ve yedisi kız olmak üzere on dört çocuk dünyaya getirmiştir. Bunun hepsi de ikiz olarak dünyaya gelmiştir. Bayan Duffin, bugünlerde ailesi efradını tekrar çoğaltmak üzere olup bu doğacakların da ikiz olacaklarını ümid etmektedir.

1 Gün için

Ankarada sanğat tezahürleri

Çok çalışkan bir bulgar ressamının sergisi Ankara halkevinde açıldıktan birkaç gün sonra, Sergievinde "kız enstitüleri ve sanğat okulları sergisi,, ni derin bir hazla seyrettik. O günün akşamı "İstanbul şehir tiyatrosu", gene halkevinde, temsillerine başladı: Güzel sanatlardan zevk alanlar, iş zamanları dışında kalan saatlerini sarfedecek imkânlar bulmuş olduklarına haklı olarak sevinebilirler.

Bulgar dustumuzun resim sergisi bir "muvaffakiyet" tir. Sanğatkâr, bir müddet kaldığı veya sadece geçtiği türk şehirlerinde, kısa zamanda, yüzden fazla tabloya mevzu bulabilmiştir. Kurbağalı dereyi veya cami pençerelerini temcid pilavı gibi yıllardan beri tazeleyip önümüze koyan bazı ressamlarımızın mevzu seçmede ve iddiasız olmada bu mütevazı arkadaşlarından öğrenecekleri çok şeyler bulunduğunu sergiyi gezip görenler tasdik edecek lerdir: Bay Sava İvanof'un tabloları ile bütün bir İstanbul galerisi vücuda getirmek kabildir; hem de bir servet harcamadan... Ucuzluk sanğat için bir küçüklük müdür, ve, sanğatın değerini para ile ölçmek mümkün müdür? Bay Sava İvanof tablolarını satarak yalnız seyahat masrafını çıkarmak emelindedir. Bunu resim amatörlerine bilhassa hatırlatmalıyız.

İstanbul şehir tiyatrosu'na gelince; evelki akşam "sözün kısası,, ile temsillerine başlayan bu trup, Ankara halkı karşısına, ilk defa, kıymetli bir eserle çıkabilirdi. Zira "sözün kısası, bir comédie bouffe bile değil, oldukça kaba bir farce'dı: Rahmetli Hasan devrinin "tiyatroperveran',,ını gülmekten katılmış olan nüktelerle mahud "cinas" lar neden bu piyeste yoktu?... Buna rağmen Vasfi Rıza Galib'in — ve bu sonuncunun mübalagalarını unutmıyarak — Sanğatlarını bir kere daha teslim ettiğimizi itiraf ederiz. Sanğat, "sözün kısası" nda bile sanğattır. Umalım ki İstanbul şehir tiyatrosu bizi uğrattığı ümidsizlikten kurtaracaktır. Bundan sonra temsil edeceği piyeslerle kurtaracaktır. Ankarayı "kolay maharetler,, le fethetmek hevesine kapılmış sanğatkârlar daima kaybetmişlerdir. Bir kaç ay evel aldığımız bir mektubda yüksek okullar talebesi, Kral Lir'i, Makbet'i, Mizantrop'u ve bunlar nevinden klâsikleri görmek istediklerini bildiriyorlardı. İstanbul şehir tiyatrosu idaresini bu arzudan haberdar etmeliyiz.

"Kız enstitüleri ve sanğat okulları sergisi,, hakkında sütunumda kalan birkaç satırda nasıl bahsetmeli? "Ankarada şimdiye kadar tertib edilen sergilerin en güzeli,, olarak vasıflandırabileceğimiz bu sergiyi birkaç yazıda belki anlatabileceğimizi biliyoruz. Bu sergi için, şimdilik, "büyük muvaffakıyet,, demekle iktifa edelim. — N. Baydar

HÂKİM ROBİNSONUN KATLİ

36

Yazan: R. H. Goldman

Dominik'in bana hazırlamış olduğu suikasdı büyük şefin bilip bilmediğini düşünüyordum.

— Vilks size dünkü ziyaretimden bahsetti mi?

— Evet. Ziyaretinizin manasını ve sebebini anlamamış.

— Mükemmelen anladı.

— Onu birini öldürmekle itham etmişsiniz. Kimi?

— 6 ağustosta işlenilen cinayet hususunda masumiyetlerini kimlerle isbat edebileceklerini öğrenmek istiyorum. Bir başka şahsı da itham etmek ve ithamımın delillerini göstermek niyetindeyim de. Bu takdirde Vilks'in itham altında kalmasını istemiyorum. Anlıyor musunuz? O da tuzağa düştü.

Kımıldamadan dik dik yüzüme bakıyordu.

Bir sükûttan sonra:

— Yoksa, dedi, kardeşimi, benim öldürdüğümü mü sanıyorsunuz?

— Bundan şüphe etmiyorum.

— Ne yapmak niyetindesiniz?

— Sizi elektirkli sandalyaya göndermek.

— Çok müşkil bir teşebbüse girmişsiniz.

— Müşkildi; fakat işin güç tarafı başarıldı.

— Fakat daha elektrikli iskemleye oturmuş, değilim.

— Zararı yok. Sizi mahvedeceğim. Hattâ ölümden kurtulsanız bile artık hükmünüz geçmiyecek.

Müstehzi bir tavırla :

— Anlatır mısınız bakayım, dedi, bu projelerinizi nasıl tahakkuk ettirecek siniz?

— Bildiklerimi yazarak.

— Ne zaman?

— Yakında. Bir hafta, azamî iki haftaya kadar.

(Yalan söylüyordum. Çünkü itham edici makaleleri ihtiva eden gazete şu dakikada basılıyordu bile).

— Neler yazacaksınız?

— Size bunu anlatmaya geldim. Sizi ölümle, dört kişinin ölümiyle itham ediyorum.

Kaşlarını kaldırdı.

— Dört kişi mi?

Ve gene müstehzi bir tavırla parmakları üzerinde saymaya başladı:

— Kardeşim, Conas Hatfild...

— Hayır. Hatfild değil. Onun ölümünden siz doğrudan doğruya mesul değilsiniz. Dominik ve arkadaşları bunun hesabını vereceklerdir. Sizi onları himaye edecek vaziyette olmayınca çeteniz daha bir çok eski cinayetlerinin hesabını verecktir. Sizi dört katille itham ediyorum. Kasab Magi...

— Ya! Dedi.

— Kenedi....

Artık gülmüyordu.

— Ağabeyiniz.

— Ya dördüncüsü kim? Diye sordu.

— Vesley Klayton!

Bunu takib eden sükûttan soğuk kanlılığımın sarsılmış olduğunu his ettim. Bir dakika nefesini tuttu ve kaşlarını çattı. Fakat tekrar kendini topladı. Değişmiş bir sesle:

— Hoşuma gidiyorsunuz, dedi. Beni dört adam öldürmekle itham etmek iddiasındasınız. Bunlardan biri de ağabeyimdir. Halbuki herkes ona ne derece merbut olduğumu bilir. O benim şerikimdi; aramızda asla bir ihtilâf olmamıştır. Diğer tarafdan, hakimin kasab Magi tarafından öldürüldüğü her kesçe malûm bir hakikattir.

Cevab verecektim, fakat elini kaldırarak beni durdurdu ve devam etti:

— Sonra gene bu kasab Magi ikinci kurbanımdır. Halbuki bu adamın Greystondan kaçmış olması bir müteârifedir. Firarından sonra kaç yerde görülmüş ve nihayet tüfekle vurulmuştur.

Kenedi'ye gelince, Magi'nin onu daha kaçmadan önce öldürdüğü isbat edilmiştir. Vesley Klayton'a gelince, onu öldürmüş olan adam cinayetini itiraf etmiş ve hüküm giymiştir.

Andriyu Robinson sustu ve başını salladı.

— Hadi, Cerri, dedi, aklınızı mı kaybettiniz. Mitçel gibi mantıklı bir adam, bu söylediklerinizi neşretmek niyetinde olduğunuzu söyleyince size ne diyecektir?

Ne demek istediğini anlamıştım. Hiç sezdirmeden:

— Mitçel'e daha bir şey söylemedim, dedim.

Gözlerini yarı kapadı, koltuğuna yaslandı ve ayak ayak üstüne attı. Cevabım onu tatmin etmiş, endişelerini şimdilik hafifletmişti. Düşünüyordum: "Üç adamın beni mavi otomobilde beklediklerini biliyor. Suikasdı hazırlayan odur."

— Bunu Mitçel'e anlattığınız zaman gülmekten kırılacaktır. Ya Elen ne düşünüyor?

— Ona da bir şeyden bahsetmedim. Esasen daha kimse bundan haberdar değildir. Meseleyi Mitçel'e açacağım zaman, dediğiniz gibi kahkahadan kırılması pek muhtemeldir. fakat tafsilâtı öğrenince gülmesini kesecek ve derhal işe koyulacaktır. Hepsini öğrenmek istiyor musunuz?

— Tabiî değil mi ya!

— Yirmi sene evel Vesley Klayton büyük şef, siz de onun muaviniydiniz. Ancak Klayton öldüğü ve gömüldüğü zaman bütün iktidarı ele geçirebilecektiniz. Münasib bir fırsatı beklediniz.

Sabit bir nazarla bana bakıyordu.

— Fırsat zuhur etti. Tereddüd etmeden onu istismara kalkıştınız. Esasen tehlikelere atılmaktan asla çekinmemiş bir adamsınız. Klayton'la Varner lokantanın bahçesine çıktıkları sırada siz de güya polise haber vermeye koşmuştunuz. Fakat sokaktan koşarak bahçeye geldiniz, Klayton, karanlıkta geldiğinizi görmemişti Görmüş olsaydı da netice gene değişmiş olmayacaktı: Tabancanızın kurşunları altında yere yıkıldı. Varner olanı biteni anlamıyacak kadar sarhoştu. Tabancayı yanına alıp tabancanın sesine gelen polise koştunuz.

"Bütün bunları nasıl keşfettiniz?" Demek ister gibi bana bakıyordu. Bu sakit suale cevab verdim.

— Bunu anlamak için vakaları tefsir etmesini bilmek kâfiydi. Kardeşinizin katlini Vesley Klayton'un öldürülmesine bağlayan bir iz var. Onu takib ettim.

Ağzını açmadı: Mavi otomobili; beni bekleyen üç adamı düşünüyor ve bu anlattıklarımı bir daha hiç tekrarlayamıyacağımı sanıyordu.

Devam ettim:

— Oliv Klayton, kocasını öldürmüş olduğunuzu öğrenmişti. Üç sene sonra onu Greyston timarhanesine tıktırdınız. Bu kadar beklemenizin sebebi neydi? Bunu pek iyi bilmiyorum. Kardeşinize şantaj yapmış olduğu için timarhaneye atılmış olduğunu söylemiştiniz. Yalan. O asrl size şantaj yapıyordu.

Andriyu dedi ki:

— Bütün bu söylediklerinizi doğru olsaydı bile, sözleirnizi isbat edemezdiniz.

— Fakat bunlar karilerimi pek enterese edecektir.

— Eğer bu iftiraları neşrederseniz asıl ben sizi mahveder, ve hapse attırırım.

— Fakat söyleyin, doğru mu, yalan mı?

İtiraf etti:

— Evet, doğru. Bunu inkâra bile hacet görmüyorum. Siz bilmişsiniz veya bilmemişsiniz, umurumda değil. Bir çocuğun elindeki tabancadan korkulmaz, olsa olsa o kendini yaralayabilir.

"Hattâ size meçhul kalan noktayı da aydınlatacağım. Uzun zaman Oliv Klayton'la seviştik. Tabancayı cinayetten bir hafta kadar evel satın almıştım.

(Sonu var)

YURDDAN RESİMLER

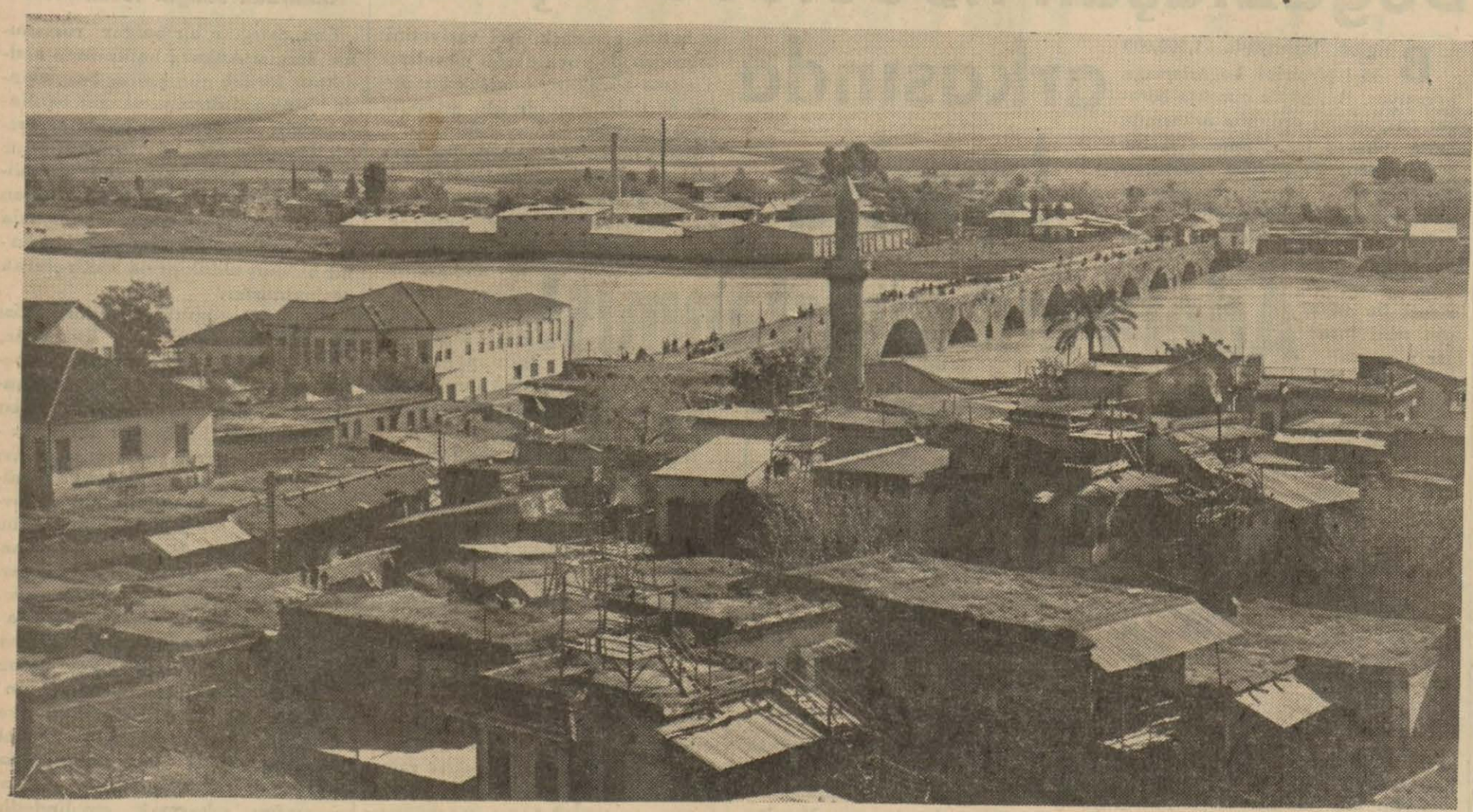

Adanaya umumî bir bakış

Kayseri halkevlileri koca Sinanın köyüne gittiler

Köylülere hemşerileri Sinanın yarattığı eserlerin kıymet ve büyüklügünü anlattılar

Kayseri halkevlileri bir köy gezisinde

Kayseri, (Hususî) — Halkevinin köy gezileri devam etmektedir, bu pazar günü halkevi bütün kollarının iştirâkiyle Ağırnas köyüne gitmiştir. Koca Mimar Sinanın Ağırnaslı olduğu hakkında Türk Tarih Kurumunun kararı ve bu hususdaki vesikalar törenle halka bildirilmiştir. Burada köylünün anlıyacağı bir lisan-la bir çok söylevler verilmiş, Koca Sinanın kıymeti, eserleri hemşerilerine anlatılmıştır.

Bundan başka Kızılırmağın kenarına kurulmuş olan Yamola köyüne gidilmiş, halkevinin her gezisinde olduğu gibi köylüye Atatürk resimleri armağan edilmiştir.

Cirit oyunları

Halkevimizin tertib ettiği cirid oyunları halkda ve köylüde büyük bir alâka uyandırmıştır. Her hafta ciritcilerin ve seyircilerin mikdarı artmaktadır, bu hafta İlbay ve Halkevi tarafından ciritcilere mükâfatlar verilecektir.

Temiz su

Şehrimizin çok temiz ve sıhhî bir suyu vardır. Fakat eski su yollarının bozukluğu yüzünden su, şehre gelinceye kadar kirleniyor ve içilmez bir hale geliyordu. Bu suyun demir borularla ve modern tesisatla şehre getirilmesi işi bir müteahhide verilmiştir. Kısa bir zaman içinde tesisatın bitmesini herkes dört gözle bekliyor. Şehrimizin temiz suya kavuşması artık bir gün meselesidir.

1 ölü 10 yaralı

Sarhoş bir şoförün sebep olduğu facia

Balıkesir, (Hususî) — Kanlıkavak adı verilen yerde feci bir otomobil kazası olmuş, bir kişi ölmüş 10 kişi yaralanmıştır. Hüseyin Er adında bir şoför kamyonuna zahire yükledikten ve on yolcu aldıktan sonra geceleyin İvrindiden şehrimize hareket etmiştir. Kamyon orta bir süratle yoluna devam ederken, ön tekerleklerden birinin lâstiği patlamıştır. Araba yokuş aşağı son süratle inmeğe başlamış, ve bir takla attıktan sonra devrilmiştir. Yolculardan birisi kamyonun altında ezilerek ölmüş, on tanesi de yaralanmıştır. Şoförün serhoş olduğu anlaşılmıştır.

Aydın halkevi üyeleri Sultanhisarda

Aydın, (Hususî) — Halkevi temsil kolu Sultanhisara giderek, orada yapılmakta olan çacuk bahçesi menfaatine Taş Parçası piyesini temsil etmiştir. Resim, temsil kolu üyelerini Sultanhisarlılarla bir arada göstermektedir.

Gazianteb mektubları

Çiftçiler taraktör tecrübeleri yaptılar

İlk traktör tecrübelerinden bir görünüş

Gazianteb, (Hususî) — Şehrimizde fennî ziraat için ilk adım atılmış, ve tanınmış çiftçilerimiz traktör getirtmişlerdir. Traktörlerin tecrübeleri kalabalık bir halk kütlesi önünde törenle yapılmıştır. Tecrübeler Tilhalit çiftliğinde yapılmıştır. Törene bütün civar köylüler davet edilmiştir. Traktörün faydalı neticeleri yapılan tecrübelerle tebarüz ettirilmiştir.

Hava şehidleri ihtifali şehidler anıtı önünde heyecanlı bir törenle yapıldı. Türk semalarının emniyet ve selâmeti için canlarını vermiş olan kahraman şehidlerin âziz hatıraları saygı ile anıldı. Törene başta ilbayımız olmak üzere komutanlar, subaylar, memurlar, piyade, süvari, topçu kahraman askerlerimiz, polis, jandarma, müfrezeleri, okullar ve büyük bir halk kütlesi iştirâk etmiştir.

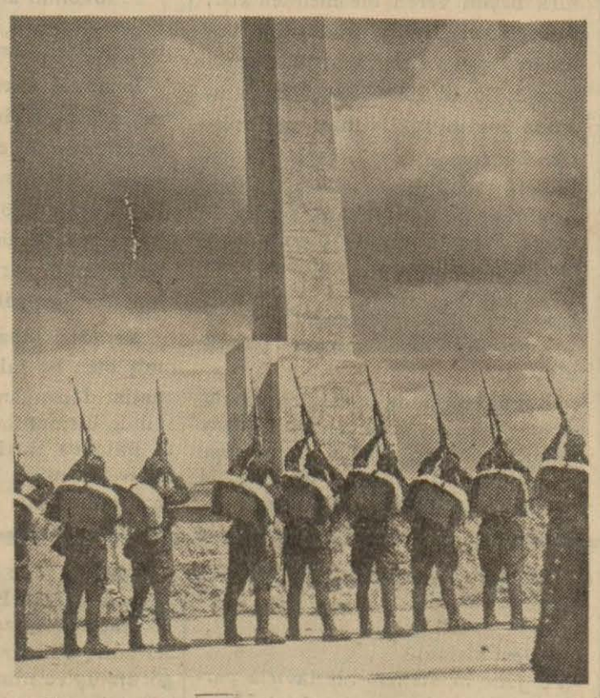

Hava şehidleri töreninde

Şehrimiz çevresine düşen şiddetli dolu Arıl, Batal, Hıyam ve Kefercebel köylerinde zarara sebebiyet vermiş, fıstık ve zeytin mıntakası olan bu köylerin fıstık ve zeytin hasılâtını bozmuştur.

Burdurda dokumacılık

Burdur, (Hususî) — Bir dokuma şehri olan Burdurda, dokumacılar cemiyetine bağlı 4.000 tezgâh vardır. Dokumacılar bir de kooperatif kurmuşlardır. Dokuma ihracatı Doğuya ve İstanbula yapılmaktadır.

Memleketten manzaralar:

Kadirli ilçesi mühim bir çeltik merkezidir

Adana, (Hususî Muhabirimizden) — Adana'nın bol sulu, verimli zümrüd gibi bir kasabası vardır: Kadirli. Bu küçük, şirin kasaba şimdiye kadar yollarının bozukluğu ve bilhassa mevkiinin sapalığı dolayısiyle kendisini tanıtamamış, değerini anlatamamıştır. Halbuki Kadirli, bir çok vilâyetlerimizin istihsalâtından, kazancından daha büyük bir verim yeridir.

Kadirlide mühim miktarda çeltik istihsal edilir. Hububat ziraati yapılır ve ihraç edilir.

Kadirlinin çeltik istihsalâtı üç milyon kiloyu bulmaktadır. Ve bu istihsalât çeltik ziraatindeki tekâmül sayesinde son yıllarda her mevsim biraz daha artmaktadır.

Son yıllar içinde Kadirlide, bilhassa bayındırlık hareketi de hızla ilerlemektedir.

Kaza belediyesi, kasabanın iç yollarını tamamiyle yenilemiş, bir belediye binası, ve zarif ticaret binaları, küçük bir park,, bir âbide yaptırmış ve büyük bir cumhuriyet meydanı açtırmıştır. Bu yıl büdcesinin imkân dahilinde daha bazı inşaatta bulunmakla beraber ön plânda bir sebze hali inşası vardır.

Kasabanın, komşu kazalarla irtibatına gelince; Kozan, Seyhan, Saimbeyli ile münakalâtı temin edecek yeni yollar inşasına da hararetle devam edilmektedir.

Bilhassa Kadirlinin yeni kaymakamı Bay H. Baran bu iş üzerinde büyük bir gayretle çalışmaktadır.

Kadirlinin iki ilk okul kasabanın maarif kadrosunu teşkil etmektedir. Mevcud okullar ise her sene artan kültür sevgisi karşısında ihtiyaca kâfi gelmemektedir. Bu vadide Adana maarif müdürlüğü de vekâlet nezdinde teşebüslerde bulunmuştur.

Kadirlinin hemen her köyünde köy okulları mevcuddur. Fakat bunlar tam devreli olmadığından köy çocuklarının okuma ihtiyacını hakkiyle karşılıyamıyor.

Kadirlide, içtimaî hayat, kasabanın küçük bünyesi kadar mütevazıdır. Yılda bir kaç kere kasabaya uğrayan küçük tiyatro kadroları, kadirlilerin yegâne eğlenceleridir.

Üç senedenberi kurulmuş bulunan bir kulüb, mahdud bir kalabalığı alabildiğinden kasabada daha ziyade aile toplantılarına yer verilmektedir.

Kasabadaki genç muallimler, Kadirliye bir kütüphane hazırlamakla meşguldürler.

Kadirli belediyesinin beyaz kömürden istifade ederek ufak tipte bir elektrik tesisatı kurmak teşebbüsü de günden güne kuvvet bulmaktadır.

Nihad Tangüner

Burdurda güreşler

Burdur, (Hususî) — Türkiye güreş birinciliklerine iştirâk edecek pehlivanların seçimi bitmiştir. Güreşçilerimiz, Konyada yapılacak mıntaka seçimlerine hazırlanmaktadırlar. Bilhassa 72 ve 79 kiloda güreşecek olanlarda ümid fazladır.

İzmir fuarında hararetli çalışmalar

İzmir, (Hususî) — İzmir fuarı için yapılan hararetli hazırlıklar, bu sene çok büyük ve zengin bir eserle karşılaşacağımızı göstermektedir.

Komite, sık sık toplanmakta ve günün ihtiyaçları ve işleri ile diğer mevzular üzerinde müzakerelerde bulunmaktadır.

Fuar sahasında muhtelif amele grubları çalışmaktadır. Pavyon satışı iyice hararetlenmiştir. Hattâ, yakında bütün yerlerin satılmış olması beklenmektedir. Belediye, gerek fuara iştirak edecek, gerekse fuarı görmiye gelecek türk ve yabancı misafirlerin her türlü istirahat ve ihtiyaçlarını karşılamak üzere muhtelif çarelere baş vurmuştur. Bilhassa eğlenme mevzuuna büyük ehemiyet verilmektedif.

Bu sene, ziya tertibatının da azami şekle çıkarılması kararlaştırılmıştır. Komite, hükûmetin bu mevzu üzerinde gösterdiği büyük alâkadan şehrin de kendi hissesini alacağına ve bu sene, İzmire hiç olmazsa beş milyon lira kadar para düşeceğine kanidir.

Bilhassa sanayi müesseselerimizin tamamiyle iştirakleri arzu edilmektedir. Nitekim hükûmet bu ciheti alâkadarlara gönderdiği bir tamimle tavsiye etmiş bulunmaktadır. Hariçten gelecek firmaların da gümrük ve satış işlerinde de mümkün kolaylıkların en fazlası gösterilmiştir.

Fuarın bizzat başbakanımız Bay Celâl Bayar tarafından açılması muhtemeldir.

Bu sene de bir fuar mecmuası çıkarılacaktır.

Büyük banka ve millî müesseselerimizle vilâyetler ve ticaret odalarının pavyonları şimdiden hazırlanmaktadır. Fuarın park kısmı, esasen şehrin bir gezinti ve eğlence yeri olmuştur. Fuar zamanında, bu alâkanın büsbütün artacağı muhakkak görülmektedir.

Çeşmede ton balığı avcılığı

İzmir, (Hususî) — Çeşmede eskidenberi fazla mikdarda Ton balığı avlanırdı bu balıklar ihraç edilir ve ecnebî memleketlerde çok alıcı bulurdu. Bir kaç sene evvel Çeşmede yakalanan Ton balığı mikdarı 150 bin kiloyu geçerken son iki sene içinde bu mikdar 40-50 bin kiloya düşmüştür.

Çeşmede yakalanan Ton balıkları arasında 500-600 kilo ağırlığında olanlar da vardır. Çeşmedeki dalyan işi ıslâh edilir ve bu sahadaki balıkçılığa ehemiyet verilirse Ton balığı ihracatı yeni bir döviz kaynağı haline gelebilir.

Torbalıda ziraat

Torbalı, (Hususî) — Agaçlarının bolluğu ile eşsiz güzelliğe sahib olan Torbalı; muhtaç olduğu suya da kavuşacaktır. 80.000 lira sarfiyle Dağkızılcadan merkeze 20.000 nüfusu idare edebilecek miktarda su getirilecektir.

Nazilli pamuk üretme çiftliğinden gönderilen akala pamuk tohumları, denemeler yapılmak üzere çiftçilerimize verilmiştir. Ayrıca; devlet ziraat işletme şefi, Adana pamuk üretme çiftliği mütehassısı profesör M. Klark ve müdür muavini Cellâd gölü kuruduktan sonra çıkacak arazinin 10.000 dekarında işletme müessesesi yapılıp yapılmıyacağını mahallinde tetkik etmişlerdir.

Bu heyet muhtelif pamuk semtlerini gezdikten sonra, Tepeköyde mevcut iki çırçır fabrikasını da gezerek tetkiklerde bulunmuşlardır.

Havaların yağışlı gitmesinden dolayı pamukta hasıl olan zararın telâfisine çalışılmaktadır. Arpa biçmesi başlamak üzeredir. Buğdaylar da vaziyetlerini kurtardılar. Mahsulün bereketli olacağı anlaşılmaktadır.

Tütün dikimi bitmiştir. Geçen sene nisbetle fazlalık yoktur. Tütün temamen iyi semtlere dikilmiştir.

Tokat Ortamektebinde jimnastik

Yukarıdaki resimde, Tokat orta mektebindeki kızlarımızı bir jimnastik dersinde görüyorsunuz.

Altılar muhteliti - Muhafızgücü maçında top ankaralılarda

Dünkü maçın seyircileri

SPOR

Altılar muhtelitinin ikinci maçı

Muhtelit M. Gücünü 4 - 0 mağlub etti

Dün Altılar muhteliti 19 Mayıs stadyomunda ikinci maçını Muhafız Gücü ile yaptı. İçlerinde tanınmış ve iyi oyuncular bulunan Altılar muhteliti bu maçı 4 - 0 kazandı.

Maçın hakemi Eşref Tevfik Mutlu idi, takımlar :

ALTILAR MUHTELİTİ :

Saim Kaur, Ruhi Korkmaz - Samih Duransoy, Bahadır Olcaytoy - Kemal Güneşen - Hayri Tolator, Turhan - Muhteşem Kural - Şahap Yengingüç - Hüseyin Vuran - Haydar Borakan.

MUHAFIZ GÜCÜ :

Fuad Yalal, Halid Atak - Saffet Erinç, Lütfü Buge - Cihad Alpain - Ahmed Karahangil, Atıf Bezmez - İbrahim Güter - Riza Ersever - Şahin Güder - Naci Gürakan.

Maç erken başladığı için tribünler hemen hemen boştu. Fakat saat 14.30 za doğru maça gelenler güzel bir oyunla karşılaştılar.

Oyunun ilk on beş dakikası mütevazin geçtikten sonra muhafızlılar üstünlüğü ele aldılar, Naci Gürakan ve Şahin Güder tarafından sık sık altılar kalesini sarıyorlardı. Fakat Ruhi Korkmazın yerinde müdahaleleri ve bilhassa kalecinin fedakâr oyunu gole mani oluyordu.

Maç âhenkli ve zevkli devam ediyordu. Vaziyete göre biribirine denk iki takım oynuyordu diyebiliriz. Hangi taraf fırsatlardan istifade etmesini bilirse o kazanacaktı.

Netekim öyle oldu. Devrenin bitmesine 3 dakika kalmıştı. Sol açık Haydar Borakan'dan güzel bir pas alan Şahap Yengingüç altıların birinci golünü attı.

Bunu takib eden dakikalarda Muhafız Gücü kalesi ikinci bir gol tehlikesi daha geçirdi. Fakat Halid Atak muhakkak bir golü kornerle kurtardı.

Devre 1 - 0 altılar muhteliti lehine bitti.

İKİNCİ DEVRE

İkinci devre başlar başlamaz Altılar muhtelitinin daha atılgan ve muhakkak neticeyi kazanmak istiyen bir oyun tatbikine başladığını gördük. Bu enerjik oyun tesirini gösterdi. Ve 5 inci dakikada Muhafız Gücü kalesine ikinci gol de girdi.

Mağlûbiyet ihtimalinin katîliğe doğru gdişi muhafız güçlüleri harekete geçirdi. Eğer Cihad Alpain'in güzel ve yerinde pas tevzileriyle karşı taraf kalesine kadar inmeğe muvaffak olan, fakat buradan ilerisine geçemiyen Muhafız forvetleri gol fırsatlarını kaçırmamış olsalardı belki oyunun seyri de değişecekti. Fakat 10 - 15 dakika süren baskı neticesiz kaldı ve Altılar muhteliti tekrar canlanarak onar dakika ara ile sol açıklarının ayağıyle üçüncü ve dördüncü gollerini yaptılar.

Maç biraz sonra 4 — 0 Muhafız Gücü aleyhine neticelendi.

Millî küme takımlarının puvan vaziyetleri

	Maç.	Ga.	Ber.	Mağ.	At.	Ye.	Pu.
Güneş	11	10	1	0	31	7	32
Be.taş.	11	7	1	3	27	10	26
M. gücü	12	4	1	7	20	30	21
Üçok	10	5	0	5	24	25	20
G. saray	10	5	0	5	15	24	20
Harbiye	12	3	1	8	16	24	20
Alsck.	12	3	0	9	17	32	17

NOT: Bu cetvel Fenerbahçe ve Altılar muhteliti maçları hesaba alınmıyarak yapılmıştır. 12 maç yapan takımların oyunu kalmamıştır.

İstanbulda millî küme maçları

G. Sararay İzmirde yenildiği takımı İstanbulda 3-2 yendi

İstanbul, 22 (A.A.) — Millî küme futbol şampiyonası maçlarına bugün de Alsancak - Galatasaray müsabakasile devam edildi.

Hava rüzgârsız ve sıcaktı. Sahanın etrafını üç bin kadar tahmin edilen bir kalabalk çerçeveliyordu.

Sert oyun

Birinci devre heyecansız ve zevksiz geçti. Her iki takım teknikten ziyade sürat ve enerji gösteriyordu. Top daima havadan sevkediliyor, oyun kontrolsüz bir cereyan takip ediyordu. Hakemin oyunu sıksık kesmesi müsabakanın zaten yarım olan zevkini büsbütün kaçırıyorsa da iki tarafın da sert oynamak temayülü bu suretle bertaraf edilmiş oluyordu. Buna rağmen kasdî hareketler müşahede edildi. Hakem cezrî kararlar verdi. Galatasaraydan Adnan'ı sert ve tehlikeli bir çıkış yaptığı için, alsancaklı Saimi de tekme attığı için oyundan çıkardı.

Penaltı kaçtı

Birinci devrenin en şayanı dikkat hareketi galatasaraylı Süleymanın bir penaltı kaçırması oldu. Alsancaklılar bu tehlikeyi ve son dakikalarda iki muhakkak sayı ihtimalini atlattıktan sonar birinci devreyi sayısız bitirmeye muvaffak oldular. Bu devrede Galatasaray daha ağır basıyor, fakat semereli bir oyun çıkaramıyordu.

İkinci devre

İkinci devrenin ilk dakikalarında alsancaklılar Galatasaray kalesini sıkıştırmaya başladılar. Bir karışıklık arasında Salimin topa eli ile dokunması beşinci dakikada Galatasaray aleyhine bir penaltı cezası verilmesini intaç etti. Fakat Cemil havadan bir vuruşla bu fırsatı kaçırdı. Maamafih bir dakika sonra yirmi metreden Galatasaray aleyhine verilen bir firikik vuruşunda İlyas güzel bir şütle takımına güzel bir gol kazandırdı. Oyunun bundan sonrası cidden heyecanlı oldu. Galatasaraylılar bütün enerjileriyle çalışıyorlar. Biraz yavaş ve ağır oynayan Gündüz sol açığa, Bülend ortaya alındı. Bunun neticesi iyi oldu.

Galatasarayın golü

18 inci dakikada Bülend güzel bir sıyrılışla beraberlik golünü çıkardı. Bunu 26 inci dakikada İzmir sağ içinin güzel bir vuruşla attığı ikinci İzmir golü takip etti. Oyun çok canlı bir safhaya girmişti. Galatasaraylılar yeniden beraberliği tesis etmek için uğraşıyorlar. 29 uncu dakikada Eşfak bir firikikten bu fırsatı takımına kazandırdı. Oyunun neticesine yakın Galatasarayın tazyiki artıyor. Gündüz kuvvetli bir eşape ile ceza çizgisine girdi. Sıkı bir şütle galibiyet golünü çıkardı.

Maç netice değişmeden sonuna kadar devam etti ve galatasaarylılar müsabakayı 3-2 kazanmış oldular.

Bahis tutuştuğu atın gelişini seyreden ankaralılar

Dünya sporu

İngiliz millî takımı İsviçrelilere yenildi

Zürih, 22 a.a. — Geçenlerde Berlinde Almanya millî takımını 6-3 mağlûb etmiş olan İngiltere millî takımı burada karşılaştığı İsviçre millî takımına 2-1 mağlûb olmuştur.

Parie muhteliti bir ingiliz takımına yenildi

Paris, 22 a.a. — Volverhampton ingiliz futbol takımı ile karşılaşan Paris muhteliti 2-1 galip gelmiştir.

İtalya - Yugoslavya maçı

Cenova, 22 a.a. — Yugoslavya millî takımı ile İtalya millî takımı arasında burada yapılan futbol maçı italyanların 4-0 galibiyeti ile neticelenmiştir.

Bölge kupası

Millî küme dışındaki takımlar arasında maçlara devam edildi

Dün öğleden evel ve sonra Ankara gücü sahasında bölge kupası maçlarına devam edildi.

İlk oyun 9.30 da Gençlerbirliği - Güneş B. takımları arasında oldu. Hakem B. Hikmet Akgülün idare ettiği maç, gol sayısının verdiği bir heyecan havası içinde geçti ve neticede Gençlerbirliği küçükleri 4-5 galib geldiler.

Bundan sonra, hakem B. Selim Baykurt'un idaresinde Ankaragücü Demirspor B. takımları karşılaştılar. Son günlerdeki birinci takım maçlarından daha güzel geçen bu oyun 2-3 Ankaragücünün kazanmasiyle neicelendi.

Gençler Birliği - Galatasaray

Öğleden sonra gene Ankaragücü sahasında Gençlerbirliği - Galatasaray birinci takımları bölge kupası maçlarını yaptılar.

Gençlerbirliği birinci devreyi bir tek golle bitirebildi. İkinci devrede gol saysının artacağı tahmin edilirken, âdeta tek kale oynayan Gençlerbirliği takımı forvetleri çok becerik-siz kaldılar ve ancak bir gol daha yapabildiler. Maç 0-2 neticelendi. Kulübler arasındaki bölge kupası maçlarından yalnız, Ankaragücü - Galatasaray, demirsopr - Güneş maçları kalmıştır. Bugüne kadar yapılan maçlara göre puvan vaziyeti şudur:

	Maç.	Ga.	Ber.	Mağ.	At.	Ye.	Pu.
G. birliği	4	4	0	0	11	4	12
A. gücü	3	3	0	0	9	4	9
Güneş	3	1	0	2	6	8	5
D. spor	3	1	0	2	2	6	5
G. saray	3	0	0	3	2	8	3

Avrupa maçları :

Alman - italyan üniversitelileri futbol maçı

Napoli, 22 a.a. — Almanya üniversitelileri millî takımı ile İtalya üniversitelileri arasında 35 bin seyirci önünde yapılan futbol maçı 2-0 italyanların galibiyetiyle neticelenmiştir.

Alman millî takımı Aston Villayı 2 - 1 mağlûb etti.

Dusseldorf, 22 a.a. — Alman millî futbol takımı, Aston Villa ile yaptığı ikinci maçını 2-1 galibiyetle bitirmiştir.

Alman millî takımı şu şekilde tertip edilmiştir:

Rafael (Viyana) — Janes (Duseldorf), Streitel (Münih), — Vagner, Mok ((Viyana) Kitzinger (Şvaynfort) — Haneman (Viyana), Galles (Şalke), Gavşel (Noyendorf), Noymer, Pesser (Viyana).

Maç baştan nihayete kadar çok heyecanlı olmuş ve ilk sayıyı 14 üncü dakikada ve hiç beklenmiyen bir anda ingilizler yapmışlardır.

22 inci dakikada beraberliği temin eden almanlar 5 dakika sonra ikinci sayılarını yaparak haftayimi 2-1 galip vaziyette bitirmişlerdir.

İkinci haftayimde, oyun bidayette mütevazin bir şekilde cereyan etmiş, devrenin sonlarına doğru ingilizler ağır basarak iki yan haf da dahil olduğu halde yedi kişi ile hücuma geçmişlerse de beraberlik sayısını yapamamışlardır. Bu suretle ikinci karşılaşma 2-1 almanların galibiyetiyle bitmiştir.

Aydın bölgesi maçlarında Sümerspor başa geldi

Nazilli Sümer Spor Takımı

Nazilli, (Hususî) — Aydın bölgesinde spor faaliyeti, canlı ve hararetli geçiyor. Birinci devresi biten lik maçlarında emektar Menderes sporla Aydın spora bir de Sümer spor rakib çıktığı için maçlar daha zevkli ve meraklı yola girmişti. Bu devrede bir senedir çok sıkı ve muntazam çalışan Aydın sporun kazanacağı söyleniyordu ve âdeta bu umuluyordu. Fakat Sümer spor bir sürprizler serisine girişti, evvelâ Aydın, sonra da Menderes sporu ve sırasiyle de diğer kaza kulüblerini yenerek başa geçti ve birinci devreyi hiç kaybetmeden kazanmış oldu. Bu hafta başlıyacak ikinci devrede bilhassa Sümer sporla Aydın spor arasındaki maç bu devrenin en entresan maçı olacaktır.

Adanadaki bisiklet koşularının birincisi

Adana, (Hususî) — Bir buçuk aydanberi şehrimizde devam eden bölge bisiklet müsabakaları bu hafta nihayete ermiş ve neticede bölge birinciliğini şehrimiz İdman Yurdu bisikletçilerinden Bay Salâhaddin Tüzmen kazanmıştır.

Salâhaddin Tüzmen 936 senesinden beri mıntakanın bisiklet birinciliğini muhafaza etmektedir.

Son 125 kilometrelik bisiklet yarışı Mersin - Silifke arasında olmuştur.

Canlı Kertenkele ile süs

Londrada yeni ve acaib bir moda çıkmıştır: Bu moda kertenkeleleri canlı olarak süs diye taşımaktır.

Bu modayı ortaya ilk defa atan Jon Dond adında bir kadındır. Yenilik çıkarmak merak ve ibtilâsında olan bu kadın, günün birinde bahçesinde gördüğü mini mini bir kertenkeleyi yakalayarak göğsüne koymuş; ondan sonra gidip aynaya bakınca, bu hayvancığın göğüste güzel bir süs olacağını düşünmüş. İlk günler kertenkelenin boynuna bir zincir geçirerek bulüzüne iliştirmiş ve bir çok davetlere öyle gitmiş. Bir müddet sonra zincire de lüzum görmemiş. Hayvanı göğsüne koyunca, yapışıp kalıyor saatlerce hiç kımıldamıyormuş.

Bayan Dond, hayvana işkence yapılıyor iddiasını da reddetmektedir. Kertenkeleye her gün bir çay kaşığı su veya çay içiriyormuş. Başka bir külfeti yokmuş.

Bu bayanın kanaatince, kertenkele insanlardan çok hoşlanıyor, onlara yakın olmak istiyormuş. Fakat bu düşünce, bayanın düşüncesidir. Kertenkeleciğin dili olsa da söylese!

Ölüm

Eski Edirne vali muavini merhum Rükneddin oğlu, merhum General Saffet damadı, mülga mukavelat tetkik komisyonu azâsı Şevket Koyru, Emlâk ve eytam bankası umum müdürü Cevdet Gölet bacanağı ve mühendis Ziya Saffet Gökçay eniştesi Adliye müfettişlerinden Muzaffer İmer kısa bir rahatsızlığı müteakip vefat etmiştir. Cenazesi bugün, öğle namazını müteakip Hacıbayram camisinden kaldırılacaktır. 3120

Büdçe görüşmeleri başlıyor

Maliye vekili bugün 15 inci Cümhuriyet büdcesinin anâ hatlarını anlatacaktır

Kamutay bugün saat on dörtte toplanacak ve 1938 malî yılı büdcesi tetkik ve müzakerelerine başlayacaktır.

On beşinci büdce Kamutaya, cumhuriyetin, en yüksek rakamı taşıyan büdcesi olarak gelmektedir. Yeni büdcemizin ana hatlarını izah ve tahlil edecek olan Maliye Vekilimizin Kamutaydaki bugünkü nutkunun çok enteresan olacağı tahmin edilmektedir.

Malî sene sonu yaklaşmış olduğundan Kamutay büdce müzakereleri neticeleninceye kadar her gün saat 14 de toplanacaktır.

Hükümet Kamutaya verdiği umumî muvazene kanunu projesi ile 1938 malî yılı masrafları için 248.307.048 lira tahsisat istemiş ve büdcenin görüşülmesi sırasında 500.000 lirası posta telgraf idaresi için maliye büdcesine, geri kalanı da dörtte bir nisbetinde olmak üzere ödeyecekleri posta ve telgraf ücreti için tahsisat ayırmamış olan dairelerin bu tahsisatlarına ilâve edilmek üzere ceman 768.000 gümrük muhafaza teşkilâtına aid motörlere alınacak telsiz cihazları karşılığı olmak üzere 25.000; yeni yapılan Tahran elçilik binası mefruşatı için 40.000, hususî idarelerden umumî muvazeneye alınacak ilk tedrisat müfettişleri için 240.000; Ankara kanalizasyon projesi masrafları olmak üzere 50.000; cumhuriyetin on beşinci yıldönümü masrafları olmak üzere 100 bin; görülen lüzum üzerine millî müdafaa ihtiyaçları için daha 312.000, jandarma ihtiyaçları için 140.000, müteferrik bazı ihtiyaçlar için 26742 lira ki ceman 1.726.742 liranın istenilen bu tahsisata ilâvesi kararlaştırılmış ve büdce encümeni, bir kısım masraf tertiblerinden indirmeler yaparak, yekûnu, 249.954.020 lira olarak tesbit etmiştir.

Bu rakam 1937 büdcesiyle kabul edilmiş olunan tahsisata göre 18.936.244 lira bir fazlalık göstermektedir.

Fazla tahsisat alan daireler :

1937 malî yılı büdcesinde 3.627.064 lira olan Kamutay büdcesi, bu sene 341.000'i lira fazlasiyle 3.968.070 lira olarak teklif edilmiştir. Bu fazlalıktan mühim bir kısmı, inşası kararlaşan yeni Meclis binası için 1938 yılı içinde yapılması lâzımgelen işlerin karşılığıdır.

404.960 lira olan Cumhur Reisliği büdcesi 1320 lira fazlasiyle 406.280 liradır. 602.034 lira olan Divanı Muhasebat büdcesinde 1.302,165 lira olan Başvekâlet büdcesinde 3545 lira eksiklik vardır.

Geçen sene 20.251.749 lira olan Maliye Vekâleti büdcesi, bu sene, 1.666.851 lira fazlasiyle 21.418.600 liradır. Bu fazlalığın mühim mikdarı, bazıları evelce kabul edilmiş bulunan kanunlar, bazılarında yeniden görülen lüzum ve zaruretler icabı olarak muhtelif daire ve müesseselere yapılacak ayrdımları ve verilecek paraları gösteren istisnaî masraflar kısımlarına konulmuştur.

Devlet Şûrasında

Devlet Şûrası büdcesinde 15456 lira fazlalık; istatistik umum müdürlüğü büdcesinde 73.951 lira eksiklik vardır. Meteoroloji işleri umum müdürlüğü yeni büdcesi, geçen seneden 129.055 lira fazlasiyle 646.140 liradır.

Düyunu Umûmiyede

Düyunu umumiye büdcesi, geçen seneden 1.589.115 lira fazlasiyle 50.738.390 liradır. Düyunu umumiye büdcesi üzerinde yapılan tetkikler neticesinde 1938 senesi içinde ödenmesi lâzımgelen borçlar karşılığının tamamen bu büdceye konulmuş olduğu ve geçen sene 6 milyon lira kadar ayrılabilen fevkalâde tahsisat karşılıklarından, hazine bonolarından doğan faiz ve amortismanları için bu sene 10 milyon lira ayrılmıştır.

Sıhat Vekâleti büdcesinde

Geçen sene büdcesine 1.040.557 lira fazla tahsisat konulmuş olan Sıhat Vekâleti büdcesine, bu sene de 1.403.043 lira fazla tahsisat konulmuştur. Bunun 400.000 lirası, hudud ve sahiller sıhat umum müdürlüğü büdcesinden idare edilmekte iken, bu sene, vekâlet büdcesine alınan merkez hıfzıssıhha müessesesinin masrafları olup geri kalan kısmı, sıhî hizmetlerin kuvvetlendirilmesi için ayrılmış bulunmaktadır.

Maarif Vekâletinde

Maarif Vekâleti büdcesi, bu sene, 2.440.759 lira fazlasiyle 14.670.130 liradır. Bu paranın beş yüz küsür bin lirası, yeniden muallimler kadrosuna alınacak olanların tahsisatını, 200.000 lirayı mütecaviz bir kısmı Ankara Gazi Enstitüsünde orta okullara öğretmen yetiştirilmek üzere kursa iştirâk ettirilen ilk okul öğretmenlerine verilecek ücretlerle yeniden kursa çağrılacak eğitmen masraflarını ve 350 bin liradan fazlası köy okul eğitmenleri için vilâyetlere yapılacak yardımları, 200 küsur bin lirası başlanılmış olan inşaatın bitirilmesi masraflarını karşılamak üzere ayrılmış, geri kalan kısmı da muhtelif ihtiyaçlara taksim edilmiştir.

Nafıa Vekâletinde

Nafıa vekâleti büdcesinde bu sene 7 milyon liradan fazla bir noksanlık vardır. Bu noksanlık, karşılığı fevkalâde kaynaklardan temin edilmek üzere bu sene demiryolları inşaatına aid masrafların bu büdceden çıkarılmış olmasından ileri gelmiştir.

İktısad Vekâletinde

Bu sene İktısad vekâleti büdcesinde görülen 178.526 liralık azalma; mukabili, geçen sene Maden tetkik ve Arama enstitüsüne verilmek üzere bu vekâlet büdcesine konulmuş olan 1.040.000 lira, bu sene bu ihtiyacın karşılığı fevkalâde kaynaklardan temin olunmak üzere bu büdceden çıkarılmıştır. Bu itibarla bu sene İktısad vekâleti büdcesine 861.474 lira tahsisat verilmiş olmaktadır.

Bu tahsisattan 500 küsur bin lirası bu sene Nevyorkta açılacak olan beynelmilel büyük sergiye iştirâk masrafı olarak ayrılmıştır. [illegible] fazlası, ihraç mallarımızın standardizasyon işlerine aid mürakabe ve kontrol hizmetlerini kuvvetlendirmek maksadiyle o tertibe konulmuş, geri kalanı vekâletin muhtelif ihtiyaçları için dağıtılmıştır.

Millî Müdafaada

Millî müdafaa büdcesinin kara, hava, deniz ve diğer fasıllarında 15,5 milyon liraya yakın bir tahsisat fazlası vardır. Bunun 8.5 milyon lirası hususî kanunu mucibince sarfedilmek üzere ayrı bir fasla konulmuş, geri kalan kısmı da bu vekâlete bağlı muhtelif dairelerin ihtiyaçlarına göre taksim edilmiştir.

Diğer büdcelerde

Diğer büdcelere gelince: Tapu ve kadastro umum müdürlüğü büdcesi, bu sene 101.268 lira fazlasiyle bir milyon 471.490 lira olark; Gümrük ve inhisarlar vekâleti büdcesi 22394 lira fazlasiyle 5.666.370 lira olarak, Dahiliye vekâleti büdcesi 216.992 lira fazlasiyle 5.073.190 lira olarak, Matbuat umum müdürlüğü büdcesi 1991 lira fazlasiyle 188.000 lira olarak, Emniyet umum müdürlüğü 1.333.213 lira fazlasiyle 3.000.180 lira olarak, jandarma umum kumandanlığı büdcesi 403.170 lira fazlasiyle 10.613.470 lira olarak; Hariciye vekâleti 229.885 lira fazlasiyle 3.535.810 lira olarak, Adliye vekâleti büdcesi 353.737 lira fazlasiyle 9.600.340 lira olarak, Ziraat vekâleti büdcesi 1.030.738 lira fazlasiyle yedi milyon 143.700 lira olarak teklif edilmiştir.

Büdce kanun projesinin üçüncü maddesine göre 938 malî yılı içinde osmanlı bankası ile olan hazine cari hesabından başka kısa vadeli avans ve carî hesaplar akid ve küşadına ve azami bir yıl vadeli hazine bonoları ihracına Maliye vekili mezun bulunmaktadır. Ancak hususî kanunların verdiği salâhiyetler hariç olmak üzere tedavülde bulunacak hazine bonoları hiç bir zaman on milyon lirayı geçmiyecektir.

Mahremiyet veya amele yokluğu gibi hususî ve zarurî hallerde tahkimat işlerinde çalıştırılacak erlere yirmi kuruşu geçmemek üzere yevmiye verilebilecektir. Verilecek yevmiyelerden hiç bir suretle tevkifat yapılamyacaktır. Bu sene devlet hesabına parasız okuyacak talebenin sayısı 1500 olarak tesbit edilmiştir.

Gümrük ithalât tarifesinin A-328 pozisyonuna dahil matbaa kâğıdlarından gazete ve mecmua tabında kullanılmak üzere 2465 tonu ile okul ders kitaplarının basımında kullanılmak üzere (328 A, B) pozisyonlarına dahil her nevi matbaa kâğıdlarından 612 tonundan 938 malî yılı içinde alınacak gümrük resmi, kâğıdlarda beşer santimetre fasılalı filigram çizgileri bulunmak şartiyle 100 kiloda 50 ve istihlâk vergisi de 100 kiloda 80 kuruşa indirilmiştir. Bu suretle memlekete girecek kâğıdlardan okul kitaplarına mahsus olanları Kültür bakanlığı emrine verilecek gazetelere ve mecmualara aid olanların tevzi sureti Bakanlar Heyetince kararlaştırılacaktır.

Büdce kanunu projesinin 26 ıncı maddesiyle de Ankarada yapılacak Hukuk fakültesi binası için 938 malî yılı büdcesinin 735 inci faslına konulmuş olan 250.000 liraya ilâveten 1939 ve 1940'yıllarına sari daha 600.000 liraya kadar teahhüde girişmek için Nafıa vekiline salâhiyet verilmesi teklif edilmektedir.

Hakim Robinsonun katli

Tefrikamız birkaç güne kadar bitiyor. O bittikten sonra meşhur ingiliz edibi

Oskar Vayldin

Lord Artur Savilin cinayeti

isimli romanını tefrikaya başlıyacağız. İçinde nükte, zarafet ve cinayet gibi birçok hareketler bulunan bu eseri okurlarımızın lezzetle takip edeceklerinden eminiz...

Romanı Arkadaşımız NURETTİN ARTAM Tercümet etmiştir.

İki devir ve iki sergi

(Başı 1. inci sayfada)

komisyon bu işi üzerine almış, bir talimatname vücuda getirilmiş ve bütün vilâyetlere ve mutasarrıflıklara bildirilmişti. Bu heyet bu işin malî ve teknik idaresi için bir kumpanya vücuda getirmişti. Sergi bir çarşı manzarasş halinde ahşaptan yapılmıştı. Serginin, önce yalnız imparatorluk sanğat işlerine hasrı düşünülmüş, fakat sonraları bunun yanına ve dikili taşın garbine tesadüf eden arsa üzerine "Zamimei sergiî osmani" adiyle Avrupanın buharlı ve buharsız, sanğat ve ziraat aletlerine mahsus olmak üzere büyük mikyasta bir sergi binası daha [illegible] olan 30.000 ingiliz lirası kumpanya tarafından verilmişti.

Sergi talimatnamesinde gördüğümüze göre, imparatorluk sanayiine hasredilen kısımlardaki eşyaların hepsi el ve tezgâhtan çıkmış şeylerden ibaretti.

Buna mukabil, diğer pavyonda Avrupa sanayi alemi kuvevtle kendini gösteriyordu. İlk defa yedi sekiz beygir kuvvetindeki düğen makineleriyle öğütme, eleme, vinç, pamukları balyalama makineleri, el arabaları, hattâ inek sağmaya mahsus âletler bu sergide görünmekte idi.

O zamanın gazeteleri bu eşyalardan hayretle bahsediyorlar, "Mecmuai fünun„ bugün her evin tabiî eşyası haline geçen dikiş makinesinden bahsederken, "dikiş makinesi: işbu âlet her türlü ince ve kalın mensucat üzerinde dikiş dikip belki onbeş, yirmi terzinin gördüğü işi görebilir„ diyor.

Bu sergide makineler mütehassısları tarafından işletilmek üzere halka gösterilmekte idi. Fakat bu sergiye rağbet çok azdı; çünkü halk, buharlı ve buharsız sanayi makinelerinin rolleri hakkında asla malûmat sahibi değildi.

Gene aynı gazete bu hususta şu cümleleri yazmaktadır. "İşbu zamimeye memaliki mahruse mahsulâtı mütenevviasına mahsus diğer sergi mahalli kadar küliyetli seyirci gelmeyip şimdilik günde nihayet birkaç yüz adam bulunmaktadır. Hele kadın seyirciler pek nedret üzere olup bunun için dahi anlara mahsus gün tayin olunmıyarak rical ile beraber duhullerine mezuniyet verilmiştir.„

Sergi kadın ve erkekler için ayrı ayrı günlere ayrılmıştı. Kadınlara ayrılan günlerde eşya sahiplerinden maada kımsenin sergiye gırmemesi için en şedid tedbirle ralınmıştı. Sergiye girmek için cuma ve cumartesi günleri altı kuruş gümüş para ve diğer günler için de üç kuruş vermek lâzım geliyordu.

Bu devirde el sanatı tamamen iflâs etmek üzere idi, İstanbul doğrudan doğruya Avrupadan giyiniyor, hattâ Avrupanın gıda maddelerini alıyordu. Vilâyetlerde, İstanbul halkının Avrupa malından başka hiç bir mala rağbet etmedikleri kanaati yerleşmişt, ve halk bunda tamamen haklı idi. Çünkü istanbullu, bir altın liraya Avrupa malı kundura giyiyordu.

İstanbulun o zaman nasıl bir Avrupa pazarı haline geldiğini "Mir'at„ gazetesinin bu sergi dolayısiyle muhavere tarzındaki şu yazısından öğreniyoruz:

"— Sergi böyle memaliki padişahi eşyasına münhasır tutulmamış olsa daha münasip olmaz mı idi?

— Hacet olmamalıdır, zira İstanbulda gezmek, Avrupa emtiasiyle dolu bir sergiyi temaşa etmek gibidir. Siz kendi nefsinizle kıyas ediniz, gerek levazımı beytiye ve gerek elbiseniz içinde hangisi memleketimiz eşyasındandır? Biz Avrupa emtiası istimaline başlıyalı kendi memleketimiz emtiasının nasıl şeyler olduğunu bilmez bir hale geldik.„

Bundan yetmiş beş yıl önce açılan bir serginin sermayesi ecnebî olduğu [illegible] faydalı kısmı da ecnebidir. İstanbul halkı makinenin ne olduğunu ilk önce bu sergide görüyor. Halbuki bu makineler o zaman dünyanın bütün çehresini değiştirmiş, insanlık yeni ve şayanı hayret bir devre girmiş bulunuyordu. Kol faaliyeti iktısadî ve sınaî sahada tamamen rolünü kaybetmişti. İmparatorluk Avrupanın bu hamleli devrinden intibah duyacak halde değildi, nitekim bu karanlık devir, tâ cumhuriyete kadar sürmüştür.

Yetmiş beş yıl ara ile kurulan iki sergiyi mukayese edince, yetmiş beş yıla mukabil, yedi yıl gibi az bir zaman içinde göze kestirilen hedefin ehemiyeti kendiliğinden meydana çıkar.

Gene o zaman intişar etmekte olan gazeteler, bu sergilerde görülen makinelerin hiç olmazsa halk tarafından kulalnılabilmesini temin maksadiyle sanğat mektepleri açılmasına karar verildiğini yazmaktadırlar.

Filhakika az sonraları bazı vilâyetlerde, İstanbulda sanat mektepleri açılmışsa da bu mektepler basit bir kadro dahilinde kalmışlar ve bir türlü inkişaf edememişlerdir.

Avrupadan ilk osmanlı sergisine getirilen makinelere bakılırsa bunların hemen hepsinin iptidaî maddeler istihsalinde kullanılan şeyler olduğu görülür. Çünkü Avrupa, kendi fabrikalarının faaliyetlerini temin için ham maddelere muhtaçtı.. Avrupa esasen imparatorluğu bir pazar haline getirmiş olduğu için evvelâ ham maddeyi elinden alacak ve yerine mamul maddeler verecekti. Halbuki iktısadî ve sınaî sahada muvaffak olmak için kullanılması zarurî olan makineleri de yapacak fabrikalar lâzımdı.

Bugün sanğat hayatımızda tutulan yol ve bizim dünkü sergide gördüğümüz faaliyet istikametleri, doğrudan doğruya makine yapacak makineleri vücuda getirmek işi olduğu anlaşılıyor. Başka milletlerin iktısadî tazyikleri altında kalıp ezilmemek için bu büyük ihtiyacın telâfisi yeni türk neslinin istidad ve enerjisinden beklenmekte idi. Bu tahakkuk etmiştir.

Bir türk vatandaşının böyle bir serginin kapısından girdiği zaman, gördüklerinden aldığı kuvvet büyüktür. Sonra bu serginin her şeyi bizimdir, ve gene unutmamalıyız ki bu sergi yedi yıllık bir çalışmanın mahsulüdür.

Uzun yıllar uyutulan, oyalanan bu istidadların böyle birden şahlanması büyük tali ve saadetlerimizin kurulmakta olduğunu ne güzel gösteriyor.

Ferid Celâl Güven

B. Yusuf Ziya Öniş deniz ticaretimizin esaslarını anlattı

(Başı 1. inci sayfada)

300 kişilik davetlisini Mudanyaya götürdü. Misafirler oradan otobüslerle Bursaya gittiler. Çelik Palasta öğle yemeğini yedikten sonra Bursayı, Yeşil cami ve türbeyi, İpekiş ve merinos fabrikalarını gezdiler. Mütehas sısların gerek tarihî eserler ve gerek fabrikaların iş ve istihsal vaziyetleri ve mesai sistemleri hakkında verdikleri izahatı dinlediler. Akşam saat altıda gene otobüslerle Mudanyaya oradan Trak vapuriyle İstanbula döndüler.

Denizbank, gidiş ve gelişte misafirlerini ağırlamak ve kendilerine bu vesile ile memlekette muhtelif sahalardaki inkişafı, iktısadî ve sınaî faaliyetleri yakından tanıtmak için, icab eden izahatı verdi.

Vapurda büfe vardı; misafirlerini büfeye davet eden B. Yusuf Ziya Öniş bir nutuk verdi ve dedi ki:

"— Muhterem misafirlerimz;

Türk ticaret filomuza halis türk ismi ve yepyeni teknesiyle katılan Trak vapurumuzun birinci seferinde bulunmak bahtiyarlığını beraberce tattık.

Bizi Mudanyaya saatte 18 milden fazla bir süratle götüren ve bu sürati makina sarsıntısı duyulmadan temin eden şu beyaz ve güzel vapurla deniz ticaretimiz ve ticaret filomuz geniş şerefli tarihine başlamıştır.

Büyük Şefimiz Atatürk'ün ilham ve iradeleriyle varılmış olan bugünkü etabi iyice tebarüz ettirebilmek üzere biraz maziye döneceğim.

Osmanlı saltanatından cumhuriyet devrine kadar geçen zamanlarda türk deniz ticareti namını alabilecek bir faaliyet yoktu, demek doğru olur. Kanunî Süleymanla Fransa kıralı birinci Fransuva arasında yapılan muahedenin tatbikinde gösterilen ihmal yüzünden kabotaj haklarımızdan istifade edemez hale gelmiştik. Türk ticaret filosu bu metrûk vaziyetten cumhuriyet devrinde silkindi ve kabotaj haklarımızdan istifade edecek hali iktisab ederek cumhuriyet devrini 35908 safî tonluk 28 parça posta gemisiyle idrak ettik. Bu mikdarın ihtiyacımızı karşılıyabilecek bir hadde çıkarılması ve filomuzun yenilenmesini büyük Şefimiz Atatürk 1 [illegible] Millet Meclisinin açılış nutuklarında emir ve işaret buyurdular. O günden itibaren ticaret filomuzun artırılması ve yenilenmesini ortaya koyan hükümetimiz üç küçük, dört orta ve üç büyük olmak üzere safî tonaj tutarı 36.000 e çıkan on yeni gemi ısmarlayarak ticaret filomuzu eskilerini kadro harici etmek şartiyle 1938 senesinde 71908 safî tonluk 38 parça posta vapuruna çıkartacak tebcile lâyık bir azim ve fedakârlığı türk milletine karşı gösterdi.

Bu mikdar ilerde daha ne kadar artacağı, ve türk ticaret filosunun istikbalde alacağı ehemiyeti sayın Başbakanımız Celâl Bayar'ın sosyete şilep'in üç gemisini ziyaretlerinde irad ettikleri beyanattan bir kısım alarak sizlere müjdeleyeceğim.

Başvekilimiz deniz ticaret filomuzu, bütün şümuliyle izah buyurdukları beyanatlarının hulâsasını şu cümlelerle yapmışlardır.

"Hulâsa etmek icab ederse bugünkü tonaj mikdarı dûndur. Yakın bir zamanda tonaj mikdarımız yarım milyonu bulmalı ve geçmelidir.„

Muhterem misafirlerimiz,

Ulu Önderimizin iradelerini tatbik için Trak vapuriyle tahakkukunu gördüğümüz programımızı hakkiyle icra ettirmek üzere bizleri direktifleriyle himayeleriyle sevk ve idare edecek olan hükümetimizin Başvekilinden naklen verdiğim bu müjdeden sonra bir noktaya daha işaret ederek sözlerimi bitireceğim.

Bugün 18 milden fazla süratle bizleri Mudanyaya götürüp getirmekte olan Trak ve bunu takiben gelecek yeni vapurlarımızın ekonomik sahada olduğu kadar içtimaî bünyemiz üzerinde de yapacağı hayırlı tesirleri izaha lüzum görmiyorum. Mazi ile bugün bulunduğumuz nokta arasında ki mesafeyi tebarüz ettirmek üzere türk bayrağiyle sularımıza giren ve ticaret gayelerine tahsis edilmek istenilen Seyribahrî ismindeki ilk buharlı geminin 1843 senelerinde işlemeğe başladığını hatırlayalım. Seyribahrîden sonra geçen ihmal senelerini yukarıda areztmiştim.

Birkaç aya kadar bizim ihtiyaçlarımız ve maksadlarımız için ısmarlanmış şu Trak gibi yeni gemilerle seferlerimizi yapmak mazhariyetini Atatürkümüze ve onun iradelerini bir porgram halinde tatbik etmekte bulunan cumhuriyet hükümetimize medun oluğuuzu tkrarlıyarak beraber geçirdiğimiz bu mutlu günü kutlarken büyük şefimizi sonsuz tazimlerimizle ve tükenmez minnetle bir defa daha anıyorum.„

Vapur hareket ederken

Vapur 8.30 da ilk seferini yapmak üzere hareket ederken büyük tezahürler yapılmış ve limandaki vapurlar düdük çalarak Trakı selamlamışlardır.

İStanbulda bulunan Dahiliye Vekili ve Parti Genel Sekreteri B. Şükrü Kaya'ya bu münasebetle aşağıdaki telgraf çekilmiştir :

Sayın Dahiliye Vekili ve Halk Partisi Genel Sekreteri Şükrü Kaya
Mudanya 22/5

Atatürk'ün iradelerile deniz ticaretimizin esaslarını anlattığı Mudanya önünde açılan parlak ufka doğru ilk seferini yapan Trak vapurunun İstanbuldan hareketinde ve Mudanyaya varışında halkın şükran ve sevinç tezahüratile karşılandığını derin hürmetlerimle arzeylerim.

Denizbank U. Müdürü
Yusuf Ziya Öniş

Trak vapuru Müdanya - İstanbul yolunu iki buçuk saat indirmiştir. Saatte 18 mil sürati vardır. Vapurun dahilî teçhizat ve taksimatı fevkalâde rahattır. Türk ticaret filosunda muayyen bir maksada hizmet etmek üzere yaptırılmış ilk vapurdur.

Birinci mevki yalnız gitmek üzere 110 kuruş olarak tesbit edilmiştir. Ayrıca pazar seferleri yapılacak ve bugünlerde gidiş geliş 150 kuruş olacaktır.

Vapur yürürken fevkalâde güzel, büyük sürati olmasına rağmen sarsıntı hisedilmemektedir.

Küçük Dış Haberler

× B. Hitler'in huzuriyle bugün Münih metropoliten'i temelatma töreni yapılmıştır.

× İngiltere - İsviçre enternasyonal futbol müsabakasını büyük bir sürpriz ile İsviçre millî takımı kazanmıştır.

× İskoçya - Holanda enternasyonal futbol müsabakasını İskoçya millî takımı 3-1 kazanmıştır.

× 938 de İtalyanın nüfusu 43 milyon 691 bin kişi olarak tesbit edilmiştir.

× Hariciye nazırı B. Bonne Polonyanın Paris elçisi Lukoviç'i kabul etmiştir.

× Litvanya ile Polonya arasında yakında ticaret görüşmelri başlıyacaktır.

× İngiltere ile Yugoslavya arasında Davis kupası maçları Zağrebde başlamıştır. Hakemliği Zağrebteki Fransanın jeneral konsolosu yapmaktadır.

Büyük ingiliz şairi Şekspir'in bütün eserlerini hulâsa halinde bir tek kitab içinde okumak istiyorsanız:

"Şekspirden hikâyeler" i okuyunzu

Nurettin Artam tarafından çevrilen ve dört yüz sayfadan fazla tutan bu güzel eser, 100 kuruşa satılıyor.

İngiltere polis idaresi

Skotland Yard, Londranın, bütün dünyaca tanınmış polis merkezidir. Teşkilâtı fevkalâde mükemmel olan bu müessese ingilizleri tatmin etmemeğe başlamış. Çok yavaş hareket ediyor diye muaheze ediliyormuş. Skotland Yard'ın bu halinden, haydut ve hırsızlar çok memnun imişler. Çünkü şehir hududu dışında her hangi bir vaka olunca, Skotland Yard hemen müdahalede bulunamıyormuş. Sebebi de, iç bakanından emir almadıkça, Skotland Yard harekete geçemiyormuş. Tabiî. bu vaziyet karşısında her hangi bir cinayet veya hırsızlık vakasında iç bakanı emir verip bu meşhur polis teşkilâtı harekete geçinceye kadar bir çok ip ucları kaçırılıyormuş.

Bu şikâyetler üzerine Londra polis teşkilâtının merkezleştirilmiş olan idaresi dağıtılacakmış. Yalnız, bir milyonu bulan meşhur parmak izi koleksiyonu merkezde alıkonulacakmış. Büyük Britanyanın bazı kısımlarında ikinci bir arşiv teşkilâtı yapılacakmış. Bunlardan biri, merkezi Mançester olmak üzere şimalî İngiltereye, bir diğeri merkezi Notingham olmak üzere orta İngiltereye, biri de merkezi Jakefield olmak üzere şarkî İngiltereye tahsis edilecek Plimavt'daki arşiv de garbî İngilterenin polisine verilecekmiş. Gâl'in Kardif'de ayrı bir polis merkezi olacakmış.

Bu beş polis direktörlüğü'nün, en modern telsiz istasyonlariyle teçhiz edilecekleri rivayeti dolaşmaktadır.

Çok büyük bir dikkat ve itina ile hareket edilmekte olduğu için, baş müfettiş Corc Blakburn'un nezareti altında yapılmakta olan hazırlıkların epey uzun süreceği söylenmektedir.

HİKÂYE

Genç kız ruhu bu..

Yazan: Lajos Bibo *Çeviren: F. Zahir Törümküney*

Lili Budanın gül baba sokağında, küçük bir evde oturuyodru. Yeşil ağaçlar arasından kıvrıla, kıvrıla dağa tırmanan dar sokağın sükûneti, Lili'nin romantik ruhuna çok uygundu. Genç kız sabah saat altı buçukta yatağından kalktı. Annesinin hazırladığı çayı telâşla içti. Hemen sokağa fırladı. Yokuştan indi. Sık adımlarla yürüyerek Margerit köprüsünü geçti. Saat tam sekizde işinin başında bulunması lâzımdı. Babası öldükten sonra ailenin geçimini temin edecek hiç bir şeyleri kalmadığı için çalışmağa başlamıştı. Bir fotoğraf atelyesinde iş bulmuştu. Sabahtan akşama kadar fotoğraf camlarını banyo ediyordu.

Bir akşam üzeri işinden çıkmış evine dönüyordu. Tam gülbaba sokağına kıvrıldığı sırada gördüğü manzaradan birdenbire irkildi. Köşe başında genç ve yakışıklı bir adam durmuş ona bakıyordu. Elinde de bir fotoğarf makinesi vardı. Genç adam Lili'yi görünce hemen makinesini kaldırdı. Bir saniye içinde resmini çekiverdi.

Lili kaşlarını çattı. Korkusundan ve şaşkınlıkdan sesini çıkaramadı. Evine doğru ve âdeta koşmağa başladı. Genç adamın uzaktan kendisini takib ettiğini his ediyordu.

*

Üçüncü günü gene ayni yerde karşılaştılar. Genç adam hürmetle şapkasını çıkardı. Selâm verdi. Lili'nin yüzü kıp kırmızı oldu. Başını çevidri. Delikanlının yüzüne bile bakmadan yoluna devam etti.

Delikanlı ertesi günü görünmedi. Bir gün sonra Lili evine dönerken gül baba sokağının başında şık bir spor otomobili gördü. Otomobile doğru biraz yaklaşınca içinde meçhul âşıkını gördü. Delikanlı gülümsiyerek elini şapkasına götürdü. Fakat, Lili'nin sert bakışları karşısında elini indirdi. Selâm vermeğe cesaret edemedi.

Lili, gece geç vakıtlaar kadar uyuyamadı. Şık spor otomobille, geniş omuzlu güzel delikanlı bir türlü gözünün önünden gitmiyordu. Düşündükçe, soğuk davrandığına pişman oluyordu. Nihayet, bir daha karşılaştığı zaman iltifatlarına mukabele edeceğine karar vererek uyudu.

*

Genç adam ümidini kesmiş olacak ki; bir daha gözükmedi. Günler geçtikçe Lili'nin sabırsızlığı artıyordu. Delikanlıyı bir daha görebilmek için çırpınıyordu.

Bir sabah atelyede çalışırken heyecanla masasından fırladı. Beraber çalıştıklar arkadaş gözlerini hayretle açmış ona bakıyordu:

— Ne oluyorsun?

Lili alnını oğuşturdu:

— Hiç.. Hiç...

Diye kekeledi. Sonra bir fotoğraf camını arkadaşına uzatıp sordu:

— Gizi, bu resimdeki dalikanlı ile yanındaki kadını tanıyor musun?

— Göster bakayım!... Ha... Dün gelmişlerdi buraya...

Lili'nin yüzü bir anda sarardı.

— Kim bu adam? Biliyor musun?

— Güzel dalikanlı değil mi?

Lili dudaklarını bükerek:

— Eh, pek fena değil. — Dedi. — Benim daha ziyade yanındaki kadın hoşuma gitti.

— Kadını tanımıyorum. Erkek büyük bir müessesenin dierktörüdür. Çon zengin bir adamdır. Yanında her zaman başka bir kadın görürüm. Belki de, bu kadın şimdiki sevgilisidir.

Lili daha fazla sormağa cesaret edemedi. Arkadaşının şüphelenmesinden korktu. Beyni alt üst olmuştu. Resimdeki bu kadın ya onun nişanlısı ise? Öyle ise kendisiyle tanışmak için neden bu kadar uğraştı? Yoksa!.. Başka maksadları mı vardı? Zavallı kızın bu düşüncülerden başına ağrılar geldi.

Biran evel evine dönmek istiyordu.

Yolda kendini biraz toplamağa gayret etti. Annesinin, halinden şüphelenerek üzülmesinden korkuyordu. Şimdi bütün kalbi bu yabancı adama karşı derin bir nefretle dolmuştu.

Akşam erkenden yatağına girdi. Başını yastıkları arasına gömerek acı, acı ağladı.

*

Fotoğraf salonu sahibi telefonu açtı:

— Allo.. Allo... Evet... Şimdi retoş yapıyorlar... Bir dakika... Adresinizi yazayım... Gülbaba sokağı 12 numaralı apartıman, ikinci kat... Rica ederim, merak etmeyiniz... Memurlarımdan biri ayni sokakta oturuyor, akşam üzeri onunla gönderirim.. Adiyö, bay direktör...

Lili'yi çağırttı:

— Madmazel, eve giderken 8654 numaralı siparişi de götüreceksiniz. İşte adres. Siz zaten o tarafda oturuyorsunuz. Sakın unutmayın!

Lili siparişi kime götüreceğinin farkında değildi.

— Emredersiniz. — Diyerek patronun yanından ayrıldı.

Adresi okuyunca dona kaldı. Hayır... Onun evine gidemezdi. Hayatını ve bütün ümidlerini alt üst eden bu adamla yüz yüze gelemezdi. Resimleri başka birisiyle gönderecekti... Annesinden rica ederdi... En doğru hareket bu idi...

Eve dönerken yolda onunla karşılaştı. Delikanlı gülerek yanına sokuldu:

— Bonsvar Lili. Resimler hazır mı?

Kız şaşırdı. Ne yapacağını, nasıl hareket edeceğini kestiremedi. Bu adam, onun ismini nereden biliyordu?

Lili ilk şaşkınlığın tesirinden kurtularak kendini topladı. Çantasından fotoğraf zarfını çıkardı. Ciddî bir tavırla genç adama uzatarak:

— Buyurunuz. — Dedi. Başiyle kısa bir selâm verip yürüdü.

Artık zihni büsbütün karışmıştı. Bu adam ondan ne istiyordu.

Ertesi günü, postacı Lili'nin annesine bir mektub getirdi. Zarfın içinde bir de fotoğraf vardı. Mektubta şunlar yazılıydı:

Sayın bayan!

Sizi rahatsız ettiğim için affınızı rica ederim. Başka çare bulamadım. Bu vasıtaya müracaat etmeğe mecbur kaldım. Sevgili kızınızla tanışmak hususunda sarfettiğim bütün gayretler boşa çıktı. Nihayet, sizi rahatsız etmeğe karar verdim. Ben de Gülbaba sokağında ve size pek yakın oturuyorum. Buna rağmen kızınızla tanışmağa bir türlü imkân bulamadım. Çalıştığı fotoğrafhaneyi öğrendim. Kız kardeşimle birlikte resim çektirmek bahanesiyle oraya gittik. Belki; oarda kendisine tesadüf eder ve bu suretle tanışırız ümidimiz de boşa çıktı. Artık size iltica ediyorum. Mesud bir yuva kurmamız imkânlarını hazırlamanızı yalvaryorum.

Cevabınızı sabırsızlıkla bekler, ellerinizden öperim sayın bayan.

Modaros Peter

Kadın mektubu dikkatle okudu. Sonra başını kaldırarak

— Yavrum! — Dedi. — Sokakta senin resmini çeken, yoksa bu serseri mi idi?

— Ne münasebet anneciğim!...

— O halde mesele yok... Pek alâ, bu adam senin hoşuna gidiyor mu?

— Fena bir adama benzemiyor...

— Anlaşıldı. Bugün hemen cevab vereceğim. Yalnız, öteki serseriyi artık unuttun mu?

— Emin ol anneceğim... Aklıma bile gelmiyor....

İLÂN

Ankara gaz komutanlık Harbiye ayniyat muhasibliği tarafından şark ecza deposu namına doldurulan 10-5-938 tarih ve C serili 5496 sayılı (450) liralık ayniyat makbuzu kaybedilmiş olduğundan yenisini alacağımdan eskisinin hiç bir hükmü olmadığı ilân olunur.

Hacı Agop

ALTIN YAĞMURU
Mevsimin en güzel revülerinden

ANDAÇ

Nöbetçi Eczaneler

Pazar	: Yeni ve Cebeci eczaneleri
Pazartesi	: Halk ve Sakarya „
Salı	: Ege ve Çankaya „
Çarşamba	: Sebat ve Yenişehir „
Perşembe	: İstanbul eczanesi
Cuma	: Merkez „
Cumartesi	: Ankara „

HALK ve YENİ SİNEMALAR

Seans saatleri
Her gün

YENİ	HALK
14.45	14.30
16.45	16.30
18.45	18.30

Cumartesi günleri

YENİ	HALK
13	13
14.45	14.30
16.45	16.30
18.45	18.30

Pazar günleri

YENİ	HALK
11	11
13	13
14.45	14.30
16.45	16.30
18.45	18.30

Geceleri saat 21 de

Lüzumlu Telefon Numaraları

Yangın ihbarı: (1521). — Telefon, müracaat şehir: (1023-1024). — Şehirlerarası: (2341-2342). — Elektrik ve Havagazı Arıza Memurluğu: (1846). — Mesajeri Şehir Anbarı: (3705). — Taksi Telefon numaraları: Zincirli cami civarı: (2645, 1050, 1196). — Samanpazarı civarı: (2806, 3259). — Yenişehir, Havuzbaşı, Bizim taksi: (2323) — Havuzbaşı: Güven taksi: (3848); Birlik taksi: (2333) — Çankırı caddesi. Ulus taksi: (1291).

Otobüslerin ilk ve son Seferleri

	Sabah İlk sefer	Akşam Son sefer
Ulus M. dan K. dere'ye	6.45	23.00
K. dere'den Ulus M. na	7.15	23.20
Ulus M. dan Çankaya'ya	7.25	23.00
Çankaya'dan Ulus M. na	7.10	23.20
Ulus M. dan Dikmen'e	7.30	19.00
Dikmen'den Ulus M. na	8.00	19.30
Ulus M. dan Keçiören'e	6.30	21.00
Keçiören'den Ulus M. na	7.00	21.30
Ulus M. dan Etlik'e	6.30	20.30
Etlik'ten Ulus M. na	7.00	21.00
Ulus M. dan Cebeci'ye	7.00	23.00
Cebeci'denUlus M. na	7.00	23.00
Cebeci'den As. fabl. ra	7.00	—.—
As. fabl. dan Cebeci'ye	—.—	17.00
Yenişehir'den Ulus M. na	7.00	23.00
Ulus M. dan Yenişehir'e	7.10	23.00
S. pazarı'ndan Akköprü'ye	6.45	7.30
Akköprüden S. pazarı'na	8.00	9.45

§ U. Meydanı ile Istasyon arasında her beş dakikada bir sefer olup tren zamanları seferler daha sıktır.

§ U. Meydanı ile Yenişehir, Bakanlıklar, Cebeci, Samanpazarı arasında saat 8 den 20 ye kadar vasatî her beş dakikada; saat 20 den 21 e kadar her on dakikada; saat 7 den 8 e ve 21 den 23 e kadar her 15, 20 ve 30 dakikada bir muntazam seferler vardır.

§ Akşamları Ulus Meydanından saat 23 deki son seferlerle bunların Ulus Meydanına dönüşleri sinemaların dağılış saatlerine tâbidirler.

Posta Saatleri

Posta saat 19 a kadar İstanbul cihetine mektub kabul eder.
Teahhütlü 18 e kadardır.

Tren Saatleri

Haydarpaşa'ya	: Her sabah 8.20.Her akşam 19.15 ve 19.50 de pazartesi, perşembe cumartesi Toros
Samsun hattına	süratı.) : Hergün 9,35 (Kayseri, Sıvas, Amasya bu hat üzerindedir.)
Diyarbakır hattı	: Hergün 9.35
Zonguldak hattı	: „ 15.00
Kırıkkale'ye rayotobüs	„ 16.05

GÜNDELİK

Hicrî - 1357	Rumî - 1354
Rebiül'evvel: 23	Mayıs: 10
S. D.	S. D.
Güneş: 4 35	Akşam: 19 27

ÇAPRAZ KELİMELER

	1	2	3	4	5	6	7	8	9
1	Ü	Ç	U	R	U	M	■	V	E
2	Ç	O	C	U	K	■	K	A	V
3	Ü	C	U	Z	A	Ş	A	T	■
4	R	U	Z	■	L	İ	M	A	N
5	U	K	A	L	Â	■	A	N	A
6	M	■	S	İ	■	E	R	■	M
7	■	K	A	M	A	R	O	T	■
8	V	A	T	A	N	■	T	O	Y
9	E	V	■	N	A	M	■	Y	E

Dünkü çapraz kelimelerin halledilmiş şekli

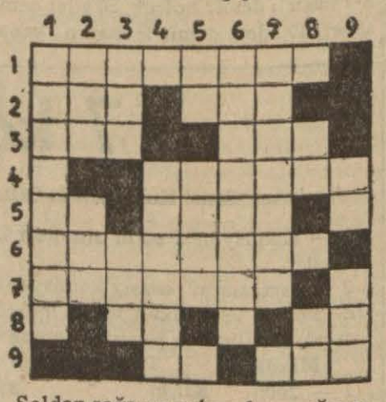

Soldan sağa ve yukarıdan aşağıya:
1- Ağaçlara ve dıvarlara sarılan bir nebat.
2- Tatlı değil - gözle alın arasındadır.
3- Birden fazla ayı.
4- Beyaz - vatan.
6- Afallamak.
7- Projektör.
8- Kadının ilk hecesi - bir nota.
9- Bir nota - kurunun zıddı.

DÜNYA BASINI

Yeni macar kabinesinin takip edeceği politika

La Repüblik'te Edit Brikson yazıyor :

Naib Horti'nin iktidar mevkiini tevdi ettiği yeni macar kabinesinin ilk meşgalesi, memleketin liberal kamoyunun B. Daranyi kabinesi karşısında fazla müsamahakâr davarnmakla itham ettiği nasyonal - sosyalist hareketini tahdid etmek olacak gibi görünüyor.

Başvekâlete gelen, Macaristanın büyük ekonomik eksperi telâkki edilen bir teknisiyen, B. Bela İmredi'dir. Selefinin kabul ettirdiği beş yıllık plânın mülhemi olan yeni baş vekil şimdi onu tatbik mevkiine koyacaktır. Bu plân, bilhassa, Macaristanı büyük Almanyanın vasalliğinden kurtarmak gayesini güdmektedir. Çünkü Anşlustan beri, Macaristan ihracatının yarıya yakın bir kısmını Almanya çekmektedir.

Gene bu plânın ihtiva ettiği tedbirlerden bazıları, üstelik, köylerde hakim olan hazin sefalete nihayet verecek mahiyettedir. Topraktan mahrum cahil köylüler için çok cazib bir ziraî kolektivizm vaz eden oklu haç propagandacılarının gayretlerini önlemek için bu en emin çare olacaktır.

Maalesef, bu vaziyetin icab ettirdiği derin erformlar, halâ çok canlı olan eski feodal ananelerle karşılaşmakta ve pek ağır ilerlemektedir. Bunların, his edilmesi daha ağır olan tesirleri, psikolojik unsura istinad ettiği için çok daha süratle ilerleyen faşist propagandalariyle yarış edecek kuvvete malik değildir. Gerçi B. İmredi bu propagandaların başı boş kalmasına müsaade edeceğe benzemiyor. Müfrit sağcı tahrikleri merhametsizce tenkil edeceğini ilân etmiştir.

Alman gaeztelerinin reaksiyonlarına bakılırsa (bu gazeteler tıbkı Romanyada Goga'nnı düşmesinden sonra olduğu gibi yahudi borsasının revaniş'inden bahsetmektedir) yeni hükümetin macar demokrat cephesine daha büyük bir emniyet telkin ettiği söylenebilir. Bununla beraber bu kabine, teşekkülü itibariyle, sarih surette sağa mütemayildir. Hattâ üç bakanlık (propaganda bakanlığı bu meyandadır) hükümet partisinin müfrit sağına mensub kimselerin elindedir. Ve bu keyfiyet, B. İmredi'nin beyanatı kadar teskin edici değildir, çünkü macar nazizmi tarafından geniş bir sempatiye mazhar olmakta ve hükümet mahfillerinde B. Daranyi kabinesinin kurbanı olduğu iki yüzlü bir vaziyet ihdas etmektedir.

Diğer taraftan amiral Horti Führer tarafından, bir alman harb gemisinin denize indirilişinde hazır bulunmaya davet edilmiştir. Bu görüşmede nazizmin mi, yoksa macarizmin mi davâsı muzaffer olacaktır?

Prensib itibariyle, macar nazizminin cermanofil ve kollektisivist temayüllerine muhalefette muhafazakârlar başta gelir. Hakikaten macar muhafazakârlığı cermanizme karşı tarihî bir mücadele ananesinin varisidir. Bu mücadele bir millî misyon derecesine yükselmiştir. Çünkü Macaristan'ın Tuna havzasında hegemonya'ya sahib olmak arzusu, bir yandan cenub ve şimal islavlarının birleşmesine, diğer tarafdan Tuna milletlerinin cermen kültürü tarafından temsil edilmesine bir sed teşkil etmek şuûrundan kuvvet almaktadır.

Hattâ kendi üzerlerine Almanyanın yaptığı cazibenin tesirini hafifletmek ihtiyacıdır ki Avusturya Macaristan imparatorluğu zamanında yabancı miletten halkın macar unsuru tarafından temsil etmek arzusunu doğurmuştur.

Yardılıştan bu derece otokratik olan ve bu derece zengin bir medeniyet içinde kök salmış bulunan bir millet, her türlü yabancı nüfuzlara karşı büyük bir mukavemet kuvvetine maliktir. Asırlarca müddet cermanizme karşı muzafferane mücadelesi de bunu isbat eder. Fakat Almanyanın himayesiyle, Trianon muahedesiyle kaybettiği üç milyon macarı tekrar hududları içine almak ümidi, bugün, diğer bütün mülâhazalara üstün gelmek tehlikesini göstermektedir.

B. İmredi avrupalı bir göürşe maliktir. Beyanatında garb devletlerinden ve küçük antanttan manidar bir şekilde bahsetmiştir. Sinaya'dan uzanan eli tutacak mıdır? Bu, daha ziyade, üç devletin, azlıklar meselesini hal hususunda gösterecekleri hüsnüniyete bağlıdır. O azlıklar meselesi ki, olduğu gibi, saati ,tarih kadranında, yeniden çalmaktadır.

Belgradda Komünizm propagandası

Belgrad, 22 a.a. — Belgrad üniversitesinin teknik fakültesinde yapılan araştırmalar neticesinde ortaya çıkarılan mühim mikdarda komünist propagandası malzemesi hakkında bir makale neşreden Samu Prava gazetesi, bu hâdisenin komintern elemanlarile bazı yabancı elemanların gençliği millî vazifesini yapmaktan menetmek için uğraşmağa devam ettiklerini açıkça meydana çıkarmış olduğunu yazmaktadır.

Gazete, muhalif partilerden bazı siyasî şahsiyetlerin hareket tarzından infialle bahsetmekte ve bunları üniversitelerle diğer fen enstitülerini para mukabilinde ihanet eden tahrikçilerle para ile tutulmuş komünistler için bir yatak haline getirmiş olmakla ittiham etmektedir.

Samu Prava, sene sonu imtihanlarının normal bir şekilde inkişafını önlemek istiyen sol cenah elemanlarının faaliyetini protesto etmek üzere dün kalabalık bir kütle halinde üniversite de toplanan nasyonalist gençlikten ve bilhassa yugoslav radikal birliğinden övücü bir lisanla bahsetmektedir.

DÜNYADA NELER OLUYOR?

Polonyalı casus Kontes

Kontes Vielopolska Varşovanın en güzel kadınlarından biri diye tanılıyordu. Bu şehirde, kontes, kendisinden çok daha yaşlı kocasının serveti, Rusyadaki emlâkinin musaderesinden sonra bir haylı azalmış olmasına rağmen, Varşovada çok lüks bir hayat yaşıyordu.

Kontes, Fransada oturan annesini görmek için sık sık bu memlekete gidiyor ve Kot Dazür'de ikamet ediyordu. Berlin,,Paris-Varşova yolu üzerindedir. Geçen senenin ağustosunda güzel kontesi Paris sergisine götüren tren Berlin istasyonuna girdiği zaman, kompartimanına iki polis memuru girerek kadını tevkif etti.

Alman makamları, kontesin casus olduğunu söylüyorlardı. Almanyada hiç kalmamış olduğu halde Almanya aleyhine nasıl casusluk yapmış olabilir? Sualine cevaben de, Almanyada casusluk yapan ajanların ona trende mülâki oldukları bildirilmiştir.

Polonya elçiliğinin teşebbüsleri, kont Vielopolski'nin şikâyetleri neticesiz kaldı. Güzel kontes tecrid edildi. Aylarca müddet ne ziyaret kabul edebildi, ne mektub yazabildi.

Kontesin altı yaşında olan çocuğunun ağzından doğruca B. Hitlere çekilen telgrafda "Bana annemi iade ediniz?" deniliyordu. Alman mahkemeleri casus kadını müebbed hapse mahkûm etti. Şimdi Varşovada, güzel polonyalının Polonyada mevkuf bulunan alman casuslariyle mübadele edileceği rivayeti dolaştığını fransız gazeteleri yazmaktadır.

Beşik içinde yatan ölü çocuk

Son günlerde Pariste hazin ve ibret verici bir aile faciası geçmiştir. Madmazel sokağında beş numaralı apartımanın bir dairesinde Maletra adında bir karı koca ile dört çocukları yaşamaktadır. Çocukların en küçüğü memede, en büyük yedi sekiz yaşlarındadır.

Yapılan bir ihbar üzerine polis bu dairede bir araştırma yapmış, Monik ismindeki küçük yavrunun on gün evel ölmüş ve tefessüh haline gelmiş olduğu görülmüştür. Sorguya çekilen kayıdsız baba, ayni odadaki bir beşikte yatan çocuğunun ölümünü daha yeni öğrendiğini söylemiş ve şunları söylemiştir: "Karım son günlerde, uyuyor veya rahatsızdır, diye beni çocuğun yanına sokmıyordu. Nihayet bugün bakayım, dedim, beşiğe eğilince "bu çocuk ölmüş,, diye haykırdım. Bunun üzerine karım kaçtı."

Bir tarafdan bunu söylerken hüngür hüngür ağlayan babanın sarhoş olduğu tesbit edilmiş. Ve kendisi tevkif edilmiştir. Kadın da bir müddet sonra bulunarak sorguya çekilmiş, çocuğun bir kaç gün evel öldüğünü, fakat kocasından dayak yemek korkusiyle haber vermediğini, öteki çocukları ölünün yanına sokmamaya çalıştığını söylemiştir. Tahkikat kadının da kocası gibi gece gündüz sarhoş olduğunu tesbit etmiştir. Ölen yavrunun cesedinde otopsi yapılmış, adlî tabib raporu, çocuğun iskelet gibi oluşundan, gıdasızlık yüzünden ölmüş olduğunu tesbit etmiştir.

Böylece hazin olduğu kadar korkunç bir aile faciasının esrarı çözülmüş oluyor. Sarhoş olduğu için çocuğuna südünü vermeyi unutan bir ana, on gün ayni odada kızının mütefessih cesediyle bir arada yaşadığı halde, bunun farkında olmayacak kadar kendini içkide kaybetmiş bir baba, ve bu sessiz facianın masum ve bihaber seyircileri: Üç küçük yavru!

Hangi romancı muhayyilesi bu kadar ıstırablı bir sahne tasvir edebilirdi!

Bergama kermesi başladı

Bergama, 22 a.a. — Bu sabah saat 7 de çalınan davul ve zurnalarla "Kermes,, ilân edilmiştir.

Kasaba bayraklarla ve taklarla baştan başa donatılmış ve süslenmiştir. Dün akşamdan beri gelen ziyaretçiler ve misafirler mühim bir yekûna varmıştır.

İzmirden vali B. Fadıl Güleç ile birçok zatlar ve gazetemümessili de gelmişlerdir. Davetliler çok güzel karşılanmakta ve ağırlanmaktadır. Bugün köylerden de akın halinde halk gelmiştir. Halkevinde mızıkalar çalmakta ve millî oyunlar oynanmakta, antikitlerde gezilmektedir.

BİBLİYOGRAFYA

Yeni Türk

İstanbulda Eminönü Halkevi tarafından neşredilen bu aylık fikir mecmuasının mayıs tarihli 65 inci sayısı şu yazılarla çıkmıştır: Aziz Ozan: Resmî ruhsat ile yapılan hafriyat, Pr. Ragıb Özdem: Dillerde ses cebhesi, Hüseyin Namık Orkun: Hiyung-Nilan, M. Halid Bayrı: 1897 Türk-Yunan savaşına aid iki destan, Naci Yüngül: Bizans, Remzi Saka: Ticaret hukuku ve hususî hukukda birlik tezi. Hikmet Turhan: İstanbul bibliyoğrafyası, Zahir Sıdkı Güvemli: Üç kişi arasında, Feyyaz Fergar: Son asır fransız şairleri. Gençlerin yazıları.

Bahçıvan

Hindin büyük şairi Rabindranat Tagor bizde çok alâka ve rağbet gören bir edibtir. Nobel edebî mükâfatiyle milletine eşsiz bir şeref kazandırmış olan ve yazıları her dile çevrilen Tagor'un "Bahçıvan" isimli küçük şiirlerden mürekkeb eseri bu defa da arkadaşımız İbrahim Hoyi tarafından temiz ve sade bir uslûbla türkçeye nakledilerek zevkle basılmış nefis bir cild halinde neşredilmiştir. Bu güzel baskıya rağmen eserin yalnız 30 kuruş gibi küçük bir fiat taşıması, ona, okuyucuların rağbetini çekecek ayrı bir meziyet olmasını temenni edelim.

Maliye

Maliye vekâleti tarafından iki ayda bir neşredilen bu büyük ve faydalı eserin ikinci teşrin ve birinci kânun aylarına aid nüshası çıkmıştır. 196 büyük sayfalık kocaman bir cild teşkil eden bu sayıda şu yazılar vardır: Cumhuriyet devri maliyesi, Yugoslavya devlet maliyesi, günün büdce meseleleri, milletler cemiyeti malî komitesinin mükerrer teklife dair raporu, devlet şûrası,divanı muhasebat, temyiz komisyonu kararları, masraf, vergi ve saire, büdceler ve büdceyi alâkadar eden kanunlar, kararlar ve hesabı katiler, malî kanunlar, kararlar, kararnameler, malî itilâflar ve saire, talimatnameler, umumî tebliğler, dış ve iç haberler, alman umumî irad vergisi kanunu.

RESMÎ İLANLAR

A. Levazım Âmirliği

380.000 yumurta alıncak

Ankara Levazım Amirlili satın alma Komisyonundan:

1 — Ankara garnizon müesseseleri için 380.000 adet yumurtanın kapalı zarf eksiltmesi 27-mayıs-938 saat 15 de Ankara Lv. Amirliği satın alma komisyonunda yapılacaktır.

2 — Muhammen bedeli 6650 lira ilk teminatı 498 lira 75 kuruştur. Şartnamesi komisyonda görülür. Kanunî vesikalarda bulunan teklif mektuplarının saat 14 de kadar komisyona verilmesi.

(1352) 2708

Sığır, veya koyun, keçi eti alınacak

Ankara Levazım Amirliği Satın Alma Komisyonundan :

Balıkesirdeki birliklerin senelik ihtiyacı için 90,000 kilo sığır veya koyun veya keçi eti kapalı zarfla eksiltmeye konmuştur. Hangisi ucuz olursa o cins etin ihalesi yapılacaktır. Bu üç cins etin bir talip tarafından bir zarf içinde olmak üzere her üçüne de ayrı ayrı fiyat teklif edilebileceği gibi ikisine ve yahud yalnız bir cins ete de fiyat teklif edebilir.

İhale 3. 6. 938 cuma günü saat 16 da Balıkesirde askerî satın alma komisyonu binasında yapılacaktır. Sığır etinin muhammen bedeli 22500 koyunun 36000 ve keçinin 27000 liradır.

Muvakkat teminat sığır etinin 1688 koyunun 2700 ve keçinin 2025 liradır. Şartname Balıkesirde askerî satın alma komisyonunda ve Ankara ve İstanbul Türk Maarif cemiyeti resmî ilân işleri limited şirketi büralarında görülebilir. Talibler teklif zarflarına mensup oldukları yerin ticaret odasında mukayyed olduklarına dair vesikalarını da koyacaklardır.

Teklif mektublarını ihaleden bir saat evveline kadar makbuz mukabilinde komisyona tevdi edilmesi.

(1504) 2992

Odun alınacak

Ankara Levazım Amirliği Satın Alma Komisyonundan :

1 — Diyarbakır garnizonunda bulunan birlik için senelik ihtiyacı olan 1.496.000 kilo odunun 2 haziran 938 tarihinde saat 11 de kapalı zarf ihalesi yapılacaktır.

2 — Muhammen bedeli 20944 lira olup muvakkat teminatı 1570 lira 80 kuruştur.

3 — Münakasa Diyarbakır Lv. âmirliği satın alma komisyonunda yapılacaktır. İstekliler münakasa günü ve saatten bir saat evvel teminatlariyle birlikte zarflarını komisyona vermeleri şarttır. (1405) 2850

500 ton bugday öğütürülecek

Ankara Levazım Amirlili satın alma Komisyonundan:

1 — Ankara garnizon müesseseleri için 500 ton buğday öğütülmesinin kapalı zarfla eksiltmesi 28 mayıs 938 saat 11 de Ankara Lv. Amirliği satın alma komisyonunda yapılacaktır.

2 — Muhammen bedeli 7500 lira ilk teminatı 562 lira 50 kuruştur. Şartnamesi komisyonda görülür. Kanunî vesikalarda bulunan teklif mektuplarının saat 10 ne kadar komisyona verilmesi.

(1351 2707

9 kalem yaş sebze alınacak

Ankara Levazım Amirliği Satın Alma Komisyonundan :

Cinsi	mikdarı kilo	muhammen B. Lira	K.	ilk teminatı Lira	K.
Çalı fasulye	300	45			
Ayşe kadın fasulye	650	97	50		
Barbunya fasulye	650	113	75		
Patlıcan	1000	175			
Kabak	600	60			
Domates	600	90			
Kuru sovan	800	80			
Patate	800	100			
Taze bamya	350	140			
		901	25	76	59

Kırıkkale askerî sanat lisesi muhafız eratının ihtiyacı olan yukarıda yazılı dokuz kalem yaş sebze 2 haziran 938 perşembe günü saat 14:15 kadar açık eksiltme ile alınacaktır. İsteklilerin 76 lira 59 kuruştan ibaret ilk teminatlarını Kırıkkale askerî fabrikalar muhasebeciliği veznesine makbuz mukabilinde yatırarak belli gün ve saatte mekteb satın alma komisyonuna gelmeleri. (1500) 2991

12 kalem yaş sebze alınacak

Ankara Levazım Amirliği Satın Alma Komisyonundan :

Cinsi	mikdarı kilo	muhammen B. Lira	K.	ilk teminatı Lira	K.
Çalı fasulye	400	60	00		
Ayşe kadın fasulye	1500	225			
ırbunya fasulye	750	131	25		
Patlıcan	3000	525			
Dolmalık biber	500	75			
Kabak	500	50			
Kırmızı domates	2000	300			
Kuru sovan	1800	180			
Patates	1000	125			
Taze bamya	600	240			
İspanak	500	12	50		
Taze bakla	300	15			
		1958	75	145	40

Kırıkkale askerî sanat lisesi talebesinin ihtiyacı olan yukarıda yazılı on iki kalem yaş sebze 2 haziran 938 perşembe günü saat 13:14 de kadar açık eksiltme ile satın alınacaktır. İsteklilerin 145 lira 40 kuruştan ibaret ilk teminatlarını Kırıkkale askerî fabrikalar muhasebeciliği veznesine makbuz mukabilinde yatırarak belli gün ve saatte mekteb satın alma komisyonuna gelmeleri. (1499) 2990

Benzin, makine yağı ve saire alınacak

Ankara Levazım Amirliği Satın Alma Komisyonundan :

1 — Kor birlikleri ihtiyacı için aşağıda cins ve mikdarı yazılı 11 kalem benzin makine yağı ve saire kapalı zarfla alınacaktır.

2 — İhalesi 3.6.938 cuma günü saat 15 de Çorluda kor karargâhında yapılacaktır.

3 — İlk pey parası her birinin hizalarında yazılıdır. Heyeti umumiye ilk pey parası yekûn 3399 lira 39 kuruştur.

4 — Şartname ve evsafını görmek isteyenler Ankara levazım âmirliği satın alma İstanbul levazım âmirliği satın alma Çorluda kor satın alma komsiyonunda görebilirler.

5 — Talibler kanunun ikinci ve üçüncü maddelerindeki belgeleriyle birlikte belli gün ve saatten bir saat evel teklif mektublarını komisyona vermiş bulunmaları lâzımdır.

Cinsi	Mikdarı kilo	İlk pey parası Lira	K.
Benzin	82500	1546	88
Tank için benzin	60000	1125	
Valvalin	2870	48	42
Vakum	14025	184	08
Gres	1930	42	70
Gaz yağı	3030	40	90
Mazot	2250	13	50
Mobilval B. B.	500	15	56
Mobilval C.	500	12	93
Tank tozu	100	8	59
Üstüpü	290	26	25
		3064	82

(1498) 2989

M. M. bakanlığı

Askerî Okullara talebe alınıyor

1 — 938 - 939 ders yılı için İstanbulda bulunan Kuleli ve Maltepe askerî liselerile Bursa askerî lisesi, Kırıkkalede bulunan askerî sanat lisesi ve Konya, Erzincan askerî orta okullarına talebe alınacaktır. Kaydü kabul şartları hakkında malûmat askerlik şubelerinde ve okullarda vardır.

2 — Kayıd ve kabul için müracaat zamanı 1 haziran ile 25 temmuz arasındadır. Talebe hangi okula girmek istiyorsa bir dilekçe ile doğrudan doğruya o okul müdürüne müracaat edecektir. Dilekçeye iki fotoğraf ile bir tane 6 kuruşluk posta pulu iliştirilmiş bulunmalı ve mensub olduğu askerlik şubesi, babasının adı ve mesleki ile kendi adı, okuduğu okulun ismile hangi sınıfta bulunduğu, yabancı dil okuyorsa hangisini okuduğu ve okulundaki kayıd numarası, boyu, yaşı, ağırlığı ve oturduğu yerin adresi vazıh olarak yazılmalıdır.

3 — Mekteplerin bulunduğu şehirler haricinden müracaat edecek talebeler ayrıca ikinci bir dilekçe ile de askerlik şubelerine baş vuracaklardır. Askerlik şubeleri sıhî muayenelerile lüzumlu kayıd ve kabul kâğıdlarını tamamlattıracaklar ve 1 temmuzda talebenin gireceği okul müdürüne yalnız kâğıdlarını gönderecekler ve talebeler mekteb müdürleri tarafından çağrılmadıkça mektebe gönderilmiyecektir.

4 —Okullar yatılı ve parasızdır. Talebenin iaşesinden başka giydirilme- [illegible] dilir ve her ay bir mikdar da maaş verilir .(1222) 2515

Firek gömleği alınacak

M. M. Vekâleti Satın Alma Komisyonundan:

1 — 17.830 on yedi bin sekiz yüz otuz aded firenk gömleği münakasa gününde beher adedine teklif edilen 224 iki yüz yirmi dört kuruş fiat vekâletçe gali görüldüğünden tekrar kapalı zarf usulü ile münakasaya konulmuştur.

2 — İhalesi 1-6-938 çarşamba günü saat 15 dedir.

3 — İlk teminatı (2995) lira 44 kuruş iki bin dokuz yüz doksan beş lira kırk dört kuruştur.

4 — Evsaf ve şartnamesi 200 kuruş mukabilinde M. M. V. satın alma komisyonundan alınır.

5 — Eksiltmeye gireceklerin 2490 sayılı kanunun 2. ve 3. maddelerinde yazılı vesaik, teminat ve teklif mektubları ile birlikte ihale saatından en az bir saat evvel komisyona vermeleri.

(1307) 2690

Muhtelif tezgâh alınacak

M. M. Vekâleti Satın Alma Ko.dan :

1) Müteahhit nam ve hesabına mübayaa edilecek olan 6 adet muhtelif tezgâh açık eksiltmeye konmuştur.

2) Tahmin edilen bedeli 6.999 lira olup ilk teminat parası 524 lira 93 kuruştur.

3) İhalesi 30 mayıs 938 pazartesi günü saat 11 dedir.

4) Eksiltmeye gireceklerin 2490 sayılı kanunun 2, 3 üncü maddelerinde istenilen belgeleriyle ihale gün ve saatinde M. M. V. satın alma komisyonunda hazır bulunmaları. (1430) 2862

Muhtelif binalar kiralanacak

M. M. Vekâleti Satın Alma Komisyonundan :

938 malî yılı için Millî Müdafaa Vekâletince aşağıdaki semtlerde bina icar edilecektir. Mal sahiblerinin mayıs 938 sonuna kadar vekâlet satın alma komisyonuna müracaatları ilân olunur.

A) Vilâyete civar askerlik şubelerile dairesi için müstakil ve kârgir asgarî yirmi odalı bir bina 31 mayıs 939 gayesine kadar.

B) Yenicami Öksüzce civarında teçhizat anba için sekiz odalı müstakil ve kârgir bir bina 31 mayıs 939 gayesine kadar.

C) Akköprü yolu ve civarı, Gökçeoğlu mahallesi ve civarı İş bankası - Sarı kışla arasındaki cadde ve mücaviri sokaklarda olmak üzere Ankara levazım yiyecek anbarı ittihazına elverişli akalli yirmi mağaza ve antrepo, mayıs 939 gayesine kadar.

D) Yenişehirde ordu evi civarında 40 subayın tedrisi için kârgir ve her türlü konforu haiz yirmi odalı bir bina, temmuz 938 den 31 birinci kânun 938 gayesine kadar altı ay müddetle.

(1501) 3016

Erat paviyonu ve komutanlık binası yaptırılacak

M. M. Vekâleti Satın Alma Komisyonundan :

1) İzmir tayyare alayında yaptırılacak altı adet erat pavyonu ile bir komutanlık binası inşaatına talib çıkmadığından yeniden pazarlıkla eksiltmeye konmuştur.

2) İnşaatın hepsinin keşif bedeli (201.555,11) iki yüz bir bin beş yüz elli beş lira on bir kuruştur.

3) Eksiltmesi 10 haziran 938 cuma günü saat 15 dedir.

4) İlk teminat (13.577,76) on üç bin beş yüz yetmiş yedi lira yetmiş altı kuruştur.

5) Keşif, proje ve şartnameler 10 lira 06 kuruşa M. M. V. satın alma komisyonundan alınır.

6) Eksiltmeye gierceklerin kanunî teminat ve 2490 sayılı kanunun iki ve üçüncü maddelerinde yazılı belgeleriyle idarî şartnamenin dördüncü maddesinin (F) fıkrasında yazılı belgeleriyle birlikte teklif mektublarını ihale saatından behemehal bir saat eveline kadar Ankarada M. M. V. satın alma komisyonuna vermeleri. (1530) 3116

Ekmek torbalık bez alınacak

M. M. Vekâleti Satın Alma Komisyonundan :

1 — Beher metresine tahmin edilen fiatı doksan beş kuruş olan (90.000) doksan bin metre ekmek torbalık bez, kapalı zarf usulü ile münakasaya konulmuştur.

2 — İhalesi 24.6.1938 cuma günü saat 15 dedir.

3 — İlk teminatı (5.525) beş bin beş yüz yirmi beş liradır.

4 — Evsaf ve şartnamesi (528) kuruş mukabilinde M.M.V. satın alma komiyonundan alınır.

5 — Eksiltmeye gireceklerin 2490 sayılı kanunun ikinci ve üçüncü maddelerinde gösterilen vesaikle teminat ve teklif mektupları ile birlikte ihale [illegible] na vermeleri. (1308) 2691

Bir makine mühendisi alınacak

M. M. Vekâleti Satın Alma Komisyonundan :

1 — Millî Müdafaa vekâleti inşaat şubesine kalorifer ve sıhhî tesisat işlerinde mütehassıs olamka ve hizmete girdikten sonra iki seneden evvel ayrılmamak şartiyle ücretli ve diplomalı bir makine mühendisi alınacaktır.

2 — Taliblerin aşağıda yazılı vesaikle Ankarada Millî Müdafaa vekâleti inşaat şubesine bizzat veya tahriren ve istida ile müracaatları.

A) Kendisinin ve evli ise ailesinin nüfus tezkereleri asıl veya tasdikli suretleri.

B) Askerlik vesikası

C) Zabıta ve Adliyeden alınmış hüsnühal vesikası

D) Tam teşekküllü heyeti sıhhiye raporu.

E) Şimdiye kadar çalıştığı yerlerden almış olduğu vesaik.

(1470) 2953

Bayındırlık Bakanlığı

Demir masa, sandalya ve saire alınacak

Nafıa Vekâletinden :

2 haziran 1938 perşembe günü saat 15 de Ankarada Nafia Vekâleti malzeme eksiltme komisyonu odasında ceman 10385 lira muhammen bedelli 150 adet müstatil demir masa 50 adet yuvarlak demir masa 600 adet demir sandalya 30 adet şemsiye ve ayağı 140 adet hasırlı demir koltuk, 50 adet demir sepet, 50 adet demir levhanın kapalı zarf usulü ile eksiltmesi yapılacaktır.

Muvakkat teminat 778.88 liradır.

Eksiltme şartnamesi ve teferruatı Ankarada Nafıa vekâleti malzeme müdürlüğünden parasız olarak alınabilir.

İsteklilerin teklif mektuplarını talimatnamesine göre vekâletten alınmış malzeme müteahhitliği vesikasile birlikte aynı gün saat 14 e kadar komisyona vermeleri lâzımdır. (1487) 2974

Demiryolları

Bir binek otomobili kiralanacak

Devlet Demiryolları Satın Alma Komisyonundan :

Senelik icar bedeli 1320 lira tahmin edilen kapalı bir binek otomobili 31-5-938 salı günü saat 15 de Ankarada idare binasında açık eksiltme yolu ile kiralanacaktır.

Bu eksiltmeye girmek isteyenlerin 99 liralık muvakkat teminat ile kanunun tayin ettiği vesikaları ve otomobil sahibi olup Ankarada icrayı sanatla mezun bulunduklarına dair almış oldukları vesaiki komisyon reisliğine vermeleri lâzımdır.

Bu işe aid şartname parasız olarak Ankarada malzeme dairesinden alınabilir. (1410) 2944

Kesilmemiş odun alınacak

Devlet Demiryolları İkinci İşletme Dairesinden :

Muhammen bedeli 2250 lira olan meşe ve gürgen karışık olarak (300) üç yüz ton kesilmemiş odun açık eksiltme usuliyle alınacaktır.

Eksiltme 31-5-938 salı günü saat 15 de Ankarada ikinci işletme [illegible] alma komisyonunda yapılacaktır.

Muvakkat teminat 169 liradır. [illegible] name komisyonca parasız göster[illegible]

Eksiltmeye girmek isteyenler [illegible] nî teminat ve 2490 sayılı kanun[illegible] ve 3 üncü maddelerinde yazılı ve[illegible] larla birlikte aynı gün ve saatte [illegible] misyona müracatları. (1469)

1300 çam tomruk alınac[illegible]

D. D. Yolları Satın Alma Ko[illegible] yonundan :

Metre mikâbı muhammen bede[illegible] liar olan 1300 adet çam tomruk 2[illegible] perşembe günü saat 15.30 da k[illegible] zarf usulü ile Ankarada idare [illegible] sında satın alınacaktır.

Bu işe girmek isteyenlerin 26[illegible] liralık muvakkat teminat ile kan[illegible] tayin ettiği vesikaları ve nafıa m[illegible] ahhidlik vesikası ve tekliflerini [illegible] gün saat 14.30 a kadar komisyon [illegible] liğine vermeleri lâzımdır.

Şartnameler 174 kuruşa An[illegible] Haydarpaşa, İzmir ve Eskişehir [illegible] nelerinde satılmaktadır. (1476) [illegible]

Telgraf bandı alınac[illegible]

D. D. Yolları satın Al. Ko[illegible]

Muhammen bedeli 24750 lira [illegible] 450.000 aded telgraf bandı 4. 7. [illegible] pazartesi günü saat 15,30 da k[illegible] zarf usulü ile Ankarada idare [illegible] sında satın alınacaktır.

Bu işe girmek isteyenlerin 185[illegible] liralık muvakkat teminat ile kan[illegible] tayin ettiği vesikaları ve Nafıa m[illegible] ahhidlik vesikası ve tekliflerini [illegible] gün saat 14,30 a kadar komisyon [illegible] liğine vermeleri lâzımdır.

Şartnameler parasız olarak An[illegible] da Malzeme dairesinden, Haydar[illegible] da tesellüm ve sevk şefliğinden [illegible] tılmaktadır. (1477) 3015

Muhtelif cins odun alınacak

D. D. Yolları Satın Alma Komisyonundan :

Birinci işletme ihtiyacı için aşağıda cins ve mikdarı ile muhammen be[illegible] yazılı odun kapalı zarf usuliyle münakasaya çıkarılmıştır.

Eksiltme 6.6.938 tarihine tesadüf eden pazartesi günü saat 16 da Hay[illegible] paşa gar binası birinci işletme eksiltme komisyonunca yapılacaktır.

İstekliler, eksiltme şartnamesinde yazılı muvakkat teminat ve evra[illegible] vesaikle teklif mektublarının eksiltme günü saat 15 şe kadar komisyon [illegible] liğine verilmesi lâzımdır.

Bu husustaki şartname ve mukavele projesinin Haydarpaşa yol ba[illegible] fettişliği tarafından parasız olarak verilmekte olduğu bildirilir.

Odunun cinsi	İhale edilecek mikdarı ton	Muhammen bedeli beher tonu Lira	Kr.	Muvakat teminatı Lira	Kr.	Tu[illegible] Lira
Safi meşe veya gürgen ve yahud çam veya her üçünün mahlûtu	300	12	60	468	75	6250
Safi meşe	200					

(2886/1526) 3065

3 grup tezgâh alınacak

Devlet Demiryolları Satın Alma Ko misyonundan :

Aşağıda muhammen bedelleri ve muvakkat teminatları yazılı muh[illegible] 3 gurup tezgâhlar ayrı ayrı ihale edilmek şartiyle 30-6-1938 perşembe g[illegible] saat 15 den itibaren sıra ile ve kapalı zarf usulü ile Ankarada idare b[illegible] sında satın alınacaktır.

Bu işe girmek isteyenler aşağıda gösterilen miktarda muvakkat tem[illegible] ile kanunun tayin ettiği vesikaları ve nafia müteahhitlik vesikalarını [illegible] tekliflerini aynı gün saat 14 de kadar komisyon reisliğine vermeleri lâz[illegible] dır.

Şartnameler 140 kuruşa Ankara ve Haydarpaşa veznelerinde satılma[illegible] dır.

Sıra No	Tezgâhın cinsi	Miktarı adet	Muhammen Bedel Lira	Muvak[illegible] temi[illegible] Li[illegible]
1	Sutunlu matkablar ve masa matkapları	43	55000	40[illegible]
2	Ufkî delme ve fereze tezgâhı	1	28000	21[illegible]
3	Dik tornalar	3	30000	22[illegible]

(1419) 2945

Satılık hurda otomobiller

Ankara Defterdarlığından :

CİNSİ	Muhammen kıymeti Lira	K.	Depozito mik[illegible] Lira	K.
Fort kamyoneti	150		11	2[illegible]
Buik markalı otomobil	175		13	1[illegible]
Berliye markalı kamyonet (on dış lastiğiyle)	25		1	8[illegible]
Lingolen markalı otomobil	350		26	2[illegible]
4 pisiklet 6 motisiklet: parça halinde	30		2	2[illegible]

Yukarıda cinsi ve evsafı yazılı otomobil, kamyonet ve diğer hurda e[illegible] lar 26. 5. 938 tarihine müsadif perşembe günü saat 15 de defterdarlıkta [illegible] teşekkil komisyonda ihale edilmek üzere açık artırmağa konulmuştur.

İsteklilerin dipozito makbuzlariyle birlikte sözü geçen komisyona m[illegible] caatları. (1404) 2825

7 kalem eşya alınacak

Jandarma Genel Komutanlığı Satın Alma Komisyonundan :

1 — Komisyonca satın alınması lâz ımgelen eşya cins, mikdar tahmin bed eli alım tarihi ve usulleri aşağıda [illegible] zılmıştır.

2 — Şartnamesi parasız komisyonda n alınabilecek olan bu alımlara girmek isteyenlerin kapalı zarf eksiltmeleri[illegible] çin teminat ve vesikalı teklif mektub larını eksiltme saatından en az bir saat evel komisyona vermeleri

Açık eksiltme ve pazarlık içinde te minat ve vesikalariyle tam vaktında k omisyonda bulunmaları.

	Mikdarı		Tahmin bedeli	te minat	alım usuli			İhale gün ve saat		
1 —	2000	Kilim	350.	kuruş	525	lira	kapalı zarf	6.6.938	Pazartesi	10
2 —	6300	Yem torbası	80	kuruş	378	lira	kapalı zarf	6.6.938	„	15
3 —	400	Keçeli belleme	2	Lira	60	lira	Pazarlık	7.6.938	Salı	10
4 —	1200	Timar fırçası	125	kuruş	112,5	lira	açık eksiltme	7.6.938	„	15
5 —	500	Gebre	15	kuruş	225	kuruş	Pazarlık	8.6.938	Çarşamba	10
6 —	1250	Bez su kovası	110	kuruş	10315	kuruş	Açık	8.6.938	„	15
7 —	750	Zincir saplı şaplı yular	220	kuruş	12376	kuruş	Açık	9.6.938	Perşembe	10

(1466) 2981

Kültür bakanlığı

Orta okul öğretmenliği

Kültür Bakanlığından :

1 — Orta okullarda türkçe, tarih - coğrafya, riyaziye, tabiye, fransızca, almanca ve ingilizce öğretmeni olmak isteyenler için yalnız öğretmen okulu mezunlarına mahsus 15 haziran 1938 tarihinde gazi eğitim enstitüsünde açılacak sınavdan mada bu yıl da bir sınav yapılacaktır.

2 — Sınavlar 1 eylül perşembe günü İstanbul üniversitesinde başlıyacaktır.

3 — Sınava girmek isteyenlerin:

A) Türk olmaları,

B) 20 den aşağı ve 45 den yukarı yaşta olmamaları,

C) Hüsnühal erbabından oldukları, cinayet ve cünha nevinden mahkûmiyetleri olmadığı hakkında mahallî vilâyet veya kaza idare heyetinden bir mazbata ibraz etmeleri (halen işyar veya öğretmen olanlar bu kayıddan müstesna olup mensub oldukları daire âmirinden alacakları vesika kâfidir.)

D) Her türlü hastalıktan ve öğretmenlik etmeğe mani vücud arızalarından salim olduklarını isbat eden heyeti sıhiyeden tasdikli hekim raporu ibraz etmeleri,

E) En az lise ve 4, 5, 6 sınıflı öğretmen okulu mezunu veya bunların muadili okullarda tahsil görmüş olmaları,

Öğretmen okulalrından mezun olanların en az iki ders yılı öğretmenlik etmiş bulunmaları gerektir.

4 — Gerek sözlü ve gerek yazılı sınav sorurları üniversite ve yüksek öğretmen okulu talebesinin takip ettiği ders müfredatından seçilecektir.

Bundan başka sınava gireceklere pedagojik sorular da sorulacaktır.

5 — Namzetler sınavda kazandıkları takdirde 1702 numaralı kanunun 1 inci maddesinde gösterilen dereceler dahilinde herhangi bir orta öğertim okulu yaröğretmenliğine atanacaklardır.

6 — Yukarıdaki şartları haiz olan namzetler bir istida ile bakanlığa baş vuracaklardır. Bu dilekçeye şu belgelerin bağlanması lâzımdır:

A) Nüfus cüzdanının asıl veya tasdikli sureti,

B) Tahsil derecelerine aid diploma veya tasdiknamelerin asıl veyahut tasdikli suretleri,

C) Hüsnü hal mazbatası,

D) Mahallî Kültür idaresinden nümunesine tevfikan tasdikli sağlık raporu,

E) Mahallî kültür idaresinden tasdikli ve fotoğraflı fiş,

F) 6 adet 4x6,5 ebadında kartonsuz fotoğraf,

Bu vesikaların 15 hazirandan 1 ağustos 1938 akşamına kadar Bakanlığa gönderilmiş olması lâzımdır. Bu tarihten sonra bakanlığa gelmiş olan veya evrakı müsbitesi noksan bulunan dilekçeler hakkında muamele yapılmıyacaktır. (1521) 3048

İktisat bakanlığı

Muzaffer Talay hakkında

İktisad Vekâletinden :

İktisad vekâleti memurlarından olup 1076 numaralı kanunun (D) fıkrasına tevfikan yedek subay okuluna sevkedilen ve 23. 4. 938 tarihinde okulu bitirerek terhis edilen Muzaffer Talay halen vazifesi başına gelmediği gibi hastalık ve sair bir mazeret de bildirmediğinden işbu ilânın tarihi neşrinden itibaren bir hafta zarfında vazifesi başına dönmediği takdirde müstafi addedileceği tebliğ yerine kaim olmak üzere ilân olunur. (1537) 3081

Vakıflar Umum Md.

2 ev yaptırılacak

Vakıflar Umum Müdürlüğünden:

Evelce eksiltmeye konulan Manisadaki halkevi civarındaki ve İnönü bulvarı üzerindeki vakıf arsalara yeniden yaptırılacak ikişer katlı ve iki daireli iki kira evinin keşif mikdarı çoğaltılarak inşaatı kapalı zarf usuliyle eksiltmeye konulmuştur.

1 — Her iki evin keşif bedeli (Yirmi iki bin üç yüz elli yedi) lira (doksan altı kuruştur).

2 — Bu işe ait projeler, keşifname, fennî şartname ve teferruatı vakıflar umum müdürlüğü inşaat müdürlüğün de ve Manisa vakıflar müdürlüğünde görülebilir. İsteyene (50) kuruş mukabilinde verilir.

3 — Eksiltme 13 haziran 938 pazartesi saat (11) de Manisa vakıflar müdürlüğü binasında toplanacak komisyon huzuriyle yapılacaktır.

4 — Muvakkat teminat (Bin altı yüz yetmiş altı) lira (seksen beş) kuruştur.

5 — Bu eksiltmeye gireceklerin 938 yılına aid ticaret odası vesikasını ve 938 yılına aid nafıa vekâletinden alınmış ve yaptığı en büyük bina bedelinin on bin liradan aşağı olmadığını bildiren ve yapı müteahhidliği vesikasını göstermeleri lâzımdır. Bundan başka eksiltmeye gireceklerin ya bizzat yüksek mühendis veya mimar olmaları veya bunlardan biriyle müştereken teklif yaparak mukaveleye birlikte imza etmeleri şarttır.

6 — Teklif mektubları 13 haziran 938 tarihine raslayan pazatresi günü saat (10) kadar manisa vakıflar müdürlüğünde komisyon reisliğine verilir.

7 — Kapalı zarfların ihzarında teklif mektubunun yazılmasında ve bu zarfların tevdiinde ve posta ile gönderilmesinde isteklilerin 2490 sayılı kanunun 32, 33, 34. üncü maddelerine harfiyen riayet edecekleri ilân olunur. (1548) 3118

Gümrük ve İnhisarlar B.

Bergamut esansı alınacak

Inhisarlar Umum Müdürlüğünden:

1 — Şartnamesi mucibince 1000 - 1600 kilo Bergamut esansı pazarlıkla satın alınacaktır.

II — Pazarlık 31-V-938 tarihine raslıyan salı günü saat 15 de Kabataşta levazım ve mübayaat şubesindeki alım komisyonunda yapılacaktır.

III — Şartnameler parasız olarak her gün sözü geçen şubeden alınabilir.

IV — İsteklilerin pazarlık için tayin edilen gün ve saatte % 7,5 güvenme paralâriyle birlikte yukarıda adı geçen komisyona gelmeleri ilân olunur.

(2712 - 1415) 2836

Ankara Valiliği

İcare verilecek kum parselleri

Ankara Valiliğinden :

Çubuk deresinde olup hususî idare tarafından ihale suretile icara verilmekte olan ve 31-5-938 tarihinde icar müddeti hitam bulan kum parsellerinin numaralariyle muhammen icar be delleri aşağıda gösterildiği veçhile deleri aşağıda gösterildiği veçhile 2490 sayılı kanun hükümlerine tevfikan bir sene müddetle açık artırmaya konulmuştur.

İhalesi 6-6-938 tarihine müsadif pazartesi günü saat 15 de vilâyet daimî encümeninde yapılacaktır.

İhaleye iştirâk etmek istiyenlerin muhammen bedel üzerinden % 7,5 nis betinde teminatlariyle birlikte mezkûr tarih ve saatte vilâyet daimî encümen salonunda bulunmaları ve şart nameyi görmek isteyenlerin de hususî idare tahakkuk ve tahsil müdürlüğüne müracaatları ilân olunur.

Parsel No: su	Mevkii	Muhammen Bedeli
1	Çubuk deresi	530 00
4	„	230 00
5	„	525 00
6	„	750 00
7	„	720 00
8	„	550 00
9	„	526 00
10	„	755 00
11/12	„	1110 00

(1513) 3001

Fabrikalar

200 ton elektrolit bakır

Askerî Fabrikalar Umum Müdürlüğü Satın Alma Komisyonundan :

Tahmin edilen bedeli (80.000) lira olan 200 ton Elektrolit bakır Askerî Fabrikalar Umum Müdürlüğü Ankara satın alma komisyonunca 8. 7. 938 cuma günü saat 15 de kapalı zarfla ihale edilecektir. Şartname (4) lira mukabilinde komisyondan verilir. Taliblerin muvakkat teminat olan (5250) lirayı havi teklif mektublarını mezkûr günde saat 14 de kadar komisyona vermeleri ve kendilerinin de 2490 numaralı kanunun 2 ve 3 maddelerindeki vesaikle mezkûr gün ve saatte komisyona müracaatları.

(1518) 3064

Ankara Belediyesi

Bir motopomp alınacak

Ankara Belediyesinden :

1 — Camlıdere belediyesi için alınacak havalı lâstikli iki tekerlekli, tek dingil ve çift makaslı ve portatif çelik şase üzerinde ve istenildiği zaman bir kamyon arkasına bağlanabilecek ve istenildiği takdirde adamlar vasıtasiyle el ile çekilebilecek ve kızak üstünden indirilecek kolları vazak üstünden indirilerek kolları vaalınacaktır.

2 — Şartnamesini görmek isteyenler her gün yazı işleri kalemine müracaat edebilirler.

3 — Vermek isteyenlerin 31 mayıs 938 cuma gününe kadar teklif mektublarını vermek lâzımdır.

(1372) 2740

Hafta tatili ruhsatiyeleri

Ankara Belediyesinden :

Hafta tatili ruhsatiyelerinin 31.5.938 tarihinde müddetleri hitam bulacağından şimdiden ruhsatiyelerin tebdiline başlanmıştır. Eski ruhsatiyesi olanların bir istida ile Ankara belediye riyasetine müracaatla ruhsatiyelerini tebdil ettirmeleri ilân olunur. (1522) 3049

Dükkân pazarlığı

Ankara Belediyesinden :

Halde mevcut 27, 28, 37, 47, 49, 65; Samanpazarında 26/1, 24/2, 22/3 ve Atpazarında 116/120, 24/23; Saraçlarda 38 numaralı dükkânlara istekli çıkmadığından 24 mayıs 1938 salı günü saat on buçukta belediye encümeninde pazarlıkla verileceğinden isteklilerin müracaatları. (1520) 3047

Vilâyetler

Sinop C. Müddei Umumiliğinden :

Sinop genel ceza evindeki mahkûm ve mevkuflara 1-6-938 gününden 1-6-939 gününe kadar bir yıl içinde verilecek ekmek 11-5-938 gününden itibaren 15 gün müddetle kapalı zarf usuliyle eksiltmeye çıkarılmıştır.

1 — Verilecek ekmek 650 randımanlı Samsun bir baş undan yapılacak ve beher ekmek 960 gram olarak pişirilecektir.

2 — Ekmekler ceza evi müdürlüğünün gösterileceği lüzum üzerine yevmiye 700 ila 1000 adet arasında her gün nihayet saat 14 de kadar ceza evine teslim edilecektir.

3 — İstekliler muhammen bedelin yüzde yedibuçuk olan 2190 liralık teminatı muvakkate verecektir.

4 — İhale 30-5-938 pazartesi günü saat 15 de Sinop C. M. U. liğinde müteşekkil komisyonda adliye bakanlığının mezuniyetine talikan yapılacaktır.

5 — Teklif mektupları 30-5-938 pazartesi günü saat 14 de kadar sıra numarası ile makbuz mukabilinde 4 ncü maddede yazılı komisyon reisine verilecektir.

6 — Mektupların beşinci maddede gösterilen saatte yetişmek üzere iadeli teahhüdlü mektup şeklinde gönderilmesi caizdir bu halde zarfın mühür mumu ile veya eyice kapatılması lâzımdır. Postada olacak gecikmeler kabul edilmez.

7 — Şartnameye muvafık olmıyan veya içinde şartname dışında şartları ihtiva eden tekliflere itibar olunmaz.

8 — Eksiltmeden mütevellit bilcümle rüsum tekâlif ve damğa resmi ile ilân ücretlerinin umum tahlil ücreti ve masarifatı ve sairenin cümlesi müteahhide aiddir:

9 — Şartnameyi görmek ve daha fazla tafsilât almak isteyenler tatil günlerinden maada her gün Sinop C. M. U. liği kalemine müracaat etmeleri ilân olunur. (1442) 2867

Bir senelik ekmek münakasası

Bursa C. Müddei Umumiliğinden :

Bursa cezaevinin 938 senesi haziran ayı iptidasından itibaren 939 senesi mayıs ayı sonuna kadar bir senelik ekmk ihtiyacı aşağıda şartlar dairesinde kapalı zarf usulü ile eksiltmeye çıkarılmıştır.

1 — Safi buğday unundan yapılmak ve belediyenin piyasada ikinci nevi addedeceği ekmekten olmak üzere beheri 960 gram itibariyle her gün için en az 300 ve en çok 900 ekmek teslim edilecektir.

2 — Ekmekler her gün sabahları saat dokuzda cezaevine teslim edilmiş olacaktır.

3 — Evsafı ve mikdarı gösterilen ekmeğin rayiç hazırasına göre muhammen bedeli üzerinden alınması iktiza eden yüzde yedi buçuk nisbetindeki muvakkat teminat akçesi 2216 lira, 16 kuruş olarak tesbit edilmiştir.

4 — Teminat için banka mektubu ve yahut mal sandığına nakden yatırıldığına dair resmî makbuz ibrazı lâzımdır.

5 — İhale günü 30-5-938 pazartesi günü saat 16 dadır.

6 — İhale Bursa C. M. umumiliğinde yapılacaktır.

7 — Taliplerin 30-5-938 günü saat 16 ya kadar teklif mektubları ile teminatlarını ayrı ayrı zarflara koymak suretiyle Bursa C. M. U. liğinden top lanacak komisyona vermeleri lâzımdır. Bu müddet geçtikten sonra yapılacak teklifler kabul edilmiyecektir.

8 — Bu hususa aid masraflar ve ilân ücretleri alıcıya aid olacaktır.

9 — Daha ziyade malûmat almak isteyenlerin bu işe aid şartnameyi almak üzere Bursa Cumhuriyet müddei umumiliği ile cezaevi müdürlüğüne müracaat etmeleri ilân olunur.

2872

Şose tamiri

Eskişehir Nafia Müdürlüğünden :

Eskişehir - Çifteler yolunun 3 + 080 — 13 + 000 kilometreleri arasında yapılacak 17597 lira 18 kuruş keşif bedelli şose esaslı tamiratının kapalı zarf usuliyle yapılan eksiltmelerinde işe talib zuhur etmediğinden 2490 numaralı kanunun 40 ıncı maddesine tevfikan ve evvelce ilân edilen şerait üzerinde 13. 5. 938 tarihinden 30 mayıs 938 tarihine kadar pazarlıkla ihalesi takarrür etmiştir. İsteklilerin evvelce ilân edildiği şekilde vilâyet daimî encümenine müracaatları.

(2784/1457) 2925

Elektrik şebekesi inşaatı

Akhisar Belediyesinden :

Akhisar şehrinin tasdik edilen projesi mucibince elektrik şebekesi inşası kapalı zarf usulü ile münakasaya konulmuştur.

1 — İşin muhammen bedeli 37813 lira 63 kuruştur.

2 — İstekliler bu işe aid şartname, proje ve sair evrakı 190 kuruş mukabilinde Akhisar belediyesinden alabilirler.

3 — Eksiltme 26 mayıs 1938 tarihine rastlayan perşembe günü saat 16 da Akhisar belediye binasında toplanan belediye encümenince yapılacaktır.

4 — Eksiltmeye girebilmek için isteklilerin aşağıda yazılı teminat ve vesaiki aynı gün saat on beşe kadar belediye reisliğine teslim etmiş olmaları lâzımdır.

A - 2490 sayılı kanunun 16 ve 17 inci maddelerine uygun 2837 liralık mu vakkat teminat,

B - Kanunun tayin ettiği vesikalar, asgarî 20 bin liralık elektrik işi yaptığına dair nafıa vekâletinin 1938 yılına aid müteahhidlik vesikası,

5 — Teklif mektublar ihale günü sat on beşe kadar makbuz mukabilinde belediye reisliğine verilecektir. Posta ile gönderilecek teklif mektuplarının iadeli teahhüdlü olması ve nihayet bu saate kadar encümene gelmiş bulunması lâzımdır.

Bu iş hakkında fazla izahat almak istiyenlerin Akhisar belediye reisliğine müracaat eylemeleri ilân olunur.

2745

Şose esaslı tamirat

Eskişehir Nafia Müdürlüğünden :

Eskişehir - Söğüt yolunun 9 + 500 — 10 + 830 kilometreleri arasında yapılacak 12837 lira 90 kuruş keşif bedelli şose esaslı tamiratının 9.5.938 tarihinde yapılan kapalı zarf usuliyle eksiltmesinde talib zuhur etmediğinden 2490 numaralı kanunun 40 ıncı maddesinin 1 inci fıkrasına göre 13. 5. 938 tarihinden 30. 5. 938 tarihine müsadif pazartesi günü saat 15 kadar temdit edilmiştir. Eksiltme kapalı zarf usuliyle olup vilâyet daimî encümeninde yapılacaktır. Muvakkat teminat 962.84 liradır.

Bu işe aid evrak: Tafsilât ve hulâsa keşifleri, grafik, sınaî imalât projeleri, fennî ve eksiltme şartnameleri, mukavele projeleri her zaman nafıa müdürlüğünde görülebilir. Isteklilerin nafıa vekâletinden alınmış müteahhidlik vesikasını ve ticaret odası vesikasını, teklif mektublarını eklemeleri şarttır. Teklif mektublarının saat 14 de kadar makbuz mukabilinde daimî encümen riyasetine tevdii lâzım olup postada vaki olacak teehhür nazarı itibare alınmaz.

(2786/1459) 2927

Yeni şose inşası

Eskişehir Nafia Müdürlüğünden :

Sarıköy - Mihalıccık yolunun 4 + 400 — 13 + 450 kilometreleri arasında yapılacak 11571 lira 19 kuruş keşif bedelli yeni şose inşaatı kapalı zarf usuliyle eksiltmelerinde talib zuhur etmediğinden 2490 numaralı kanunun 40 ıncı maddesine tevfikan evvelce ilân edilen şerait üzerinde 13. 5. 938 tarihinden 30 mayıs 938 tarihine kadar pazarlıkla ihalesi takarrür etmiştir. İsteklilerin evvelce ilân edildiği şekilde vilâyet daimî encümenine müracaatları. (2785/1458) 2926

Ekmek münakasası

Konya C. Müddeî Umumîliğinden :

1 — Konya ceza evinin bir yıllık ekmek ihtiyacı 23.5.938 gününden 9.6. 938 gününe kadar 15 gün müddetle münakasaya konulmuştur.

2 — İhale 9.6.938 tarihne dek gelen perşembe günü saat 15 de Konya C. M. U. liği dairesinde icra olunacaktır.

3 — Talibler teklifnamelerini o gün saat 14 den evel komisyon riyasetine vermiş bulunacaklardır.

4 — Ekmek ikinci nevi yerli unundan has olacak ve talibler bedeli muhammeninin yüzde yedi buçuğu olan (1997) bin dokuz yüz doksan yedi lira (28) yirmi sekiz kuruş teminat muvakkatelerini teklifnameleriyle birlikte komisyona vermiş bulunacaklardır.

5 — Dördüncü maddede nevi gösterilen has ekmeğin kilosu şimdiki narh ile 9.5 kuruştur.

6 — İlân ve sair bütün masraflar müteahhide aiddir.

7 — Fazla izahat almak ve şartnameyi görmek isteyenlerin Konya ceza evi DR. lüğüne müracaatları ilân olunur. (1553) 3117

KÜÇÜK İLÂNLAR

Küçük ilân şartları

Dört satırlık küçük ilânlardan :

Bir defa için	30 Kuruş
İki defa için	50 Kuruş
Üç defa için	70 Kuruş
Dört defa için	80 Kuruş

Devamlı küçük ilânların her defası için 10 kuruş alınır. Meselâ 10 defa neşredilecek bir ilân için 140 kuruş alınacaktır. Bir kolaylık olmak üzere, her satır, kelime aralarındaki boşluklar müstesna 30 harf itibar edilmiştir. Bir küçük ilân 120 harften ibaret olmalıdır..

Dört satırdan fazla her satır için ayrıca 10 kuruş alınır.

Satılık :

Acele satılık hane — Devlet Şûrası yanında 800 M. bahçe içinde Elgün sokağında 5 No, lı haneye müracaat. 2829

Acele satılık arsa — Yenişehir Selânik cad. 423 - 590 M. uygun fiatla verilecektir. Tl. 1538 2901

Satılık arsa — İstasyon arkasında İmarca parsellenmiş muhtelif çapta H. Alıcıoğlu Tl. 1538 2902

Acele satılık ev — Yenişehir Onurluk sokak 5 odalı uygun fiatla. H. Alıcıoğlu Tl. 1538 2903

Acele satılık arsa — Dikmen asfalt caddesi, yapılmakta olan Fahri apartımanı ittisali 722 M2 cephesi 20 M. dir. T. 2527 ye veya Paşalar tepesi Ekonomi sokak No. 1/A haneye. 2935

Satılık arsalar — Yenişehir Cebeci ve Maltepede inşaata elverişli ufak ebattadır. Tl. 2487 Vahdi Doğru Er 2964

Satılık ev, arsa, apartıman — Yenişehir ve Cebecide acele satılık ev, arsa, apartıman Tl. 2487 Vahdi Doğru Er 2965

Satılık — Ankaranın her tarafında imarca parsellenmiş küçük çapta inşaata elverişli arsalar Neşet Şeren Tel. 2406 3036

Satılık — Ankaranın her tarafında irat getirir beton, kârgir ve ahşap ucuz evler ve apartımanlar Neşet Şeren Tel. 2406 3037

Satılık — Ankaranın her tarafında imar dahil ve haricinde parça parça satılabilecek toptn arazi, bağ ve bahçeler Neşet Şeren Tel: 2406 3038

Satılık Apartman — Yenişehirde Düzenli sokakda 20 No: (Kâzım Özalp asfalt caddeden beşinci bina) İki dairesi beşer odalı, bir dairesi dört odalı ayrıca çamaşırlık ve uşak odası. Ortakattaki sahibinden sorulabilir. Telefon: 2572. 3067

Satılık ve kiralık bağ — Harbiye mektebinin üst tarafında Yukarı Öveç yatağı mevkiinde yanyana iki bağ, birisi dört oda bir sofa bir mutfak bir su deposu iki akar çeşme ve bir havuz, diğeri iki oda bir mutfak bir akar çeşme ayrıca bir kuyu ve on dönüm mamur mütenevvi meyve ve üzüm ağaçlı bağlar ikisi birden ve yahud ayrı ayrı satılık ve kiralıktır. Taliplerin halde 4 No. lu dükkâna ve (2368) tele müracaatları. 3093

Satılık villâ — İstanbulda merkeze yakın havadar denize bakar kiralık bir katı havi çiçek çe meyva bahçeli yeni bir villâ satılıktır. Terkos, gaz, sıcak su kalorifer vardır. Ankara Cihan otelinden sorulması. Tl. 1775 3099

Acele satılık arsalar — Elektrik Ş. karşısında (550 M.) (20) M. cepheli (17) M. bina cepheli Lakavüz bağlarında. 7500 M. Tl. 2181. 3103

Acele satılık motosiklet — Müdafaai Hukuk caddesinde motosiklet tamircisi Recep Dinçman'a müracaat. 3104

Satılık — Etlik'te 3 evle nezaretli arsalar. Çacuk Sarayı karşısında 2 ev Halk sineması altında bakkal Sabri'ye müracaat. 3096

Satılık — 2 adet 516 model Fiat açık ve kapalı 6 kişilik otomobil. Görmek istiyenlerin Demirtepe Menekşe sokak No. 14 Şoför Riza Günere müracaatları. 3098

Kiralık :

Kiralık — Demirtepede zemin kat 2 oda kiler, banyo, mutbak kömürlük. Akbay soakğı No. 9 2877

Kiralık — Yenişehir Tuna cad. Yenipazar yeri 40 No. lu Ferit apartımanında 3 oda bir hol fiat 45 liradır. Üst katta ve sahiplerine müracaat. 3008

Kiralık — Yenişehir otobüs garajı karşısı Ersoy apartımanı telefon 3654 3710 3053

Kiralık — Şişlide istasyona 2 dakikada âbide caddesi asfalt üstünde No. 222 5 - 6 oda sıcak su kalorifer möbleli ve möblesiz 6 ay ve senelik Tel. 43132 3055

Kiralık Daire — Sağlık Bakanlığı karşısında Çağatay sokak No. 22 de biri sandık odası olmak üzere 4 odalı gayet ferah bir daire 1 hazirandan kiralıktır. Yalnız öğleden sonra Tl. 1976 Akkaya. 3102

Türkçeden ingilizceye ve ingilizceden türkçeye bihakkın tercüme yapacak bir memura ihtiyaç vardır. Fransızca bilenler tercih edilir. Ankara P. K. 23 e mektupla müracaat. 3086

Kurslar :

Fransızca Dersleri — Diplomalı ve tecrübeli bir Bayan tarafından İmtihanlara hazırlık. Necatibey okulu yanında No. 2 1. ci kata müracaat 3070

Daktilo kursu — 47 inci devresine haziran ilk haftasında başlıyor. 2 ayda diploma verilir. Yenihal arkası yeni hamam apartımanı kat 2 Tel. 3714 3095

Sümer Bank Kayseri Bez Fabrikası Müdürlüğünden

Halkın sağlam ve ucuz bez ihtiyacını temin maksadiyle imal etmekte olduğumuz XIV tip anahtarlı kaput fiatları:

85 santimlik topu 778 kuruş

75 santimlik topu 710 kuruş

Satışlarımız fabrika teslimi ve peşindir.
Fiatlar asgarî bir balya içindir

Bu fiatlara yüzde 2 zam suretiyle bir topa kadar perakende satış yapılır.

Balyalar 20 top ve 720 metredir

Siparişin bedeli fabrikamıza vasıl olmadıkça sipariş tediye ve sevkedilmez 644

Hava kurumu

Siyah demir karyola alınacak

Türkkuşu Genel Direktörlüğünden :

1 — İnönündeki Türkkuşu kampında bulunan talebeler için 105 tane siyah demir karyola alınacaktır.

2 — Karyolalar altlı üstlü olacaktır. Beher çiftine İnönü teslim 20 lira muhammen kıymet takdir edilmiştir.

3 — Karyolalar Ankarada kurum merkezinde ve İstanbulda hava kurumu şubesinde mahfuz nümuneye uygun olacaktır. İstekliler bu nümuneleri her gün görebilirler.

4 — İhalesi 25 mayıs 1938 tarihinde saat 15 te yapılacaktır. İlk teminatı 79.50 liradır.

5 — İştirak edeceklerin belli gün ve saatte Ankarada kurum merkezinde hazır bulunmaları. 3032

Basın U. Md.

Kitap bastırılacak

Matbuat Umum Müdürlüğünden:

1. — Matbuat Umum Müdürlüğü "Türkiyede matbuat rejimleri„ adı eseri açık eksiltmeye koymuştur.

2. — Bu eser bin beş yüz tane basılacaktır.

3. — Kitabın tahmini bedeli iki bin, muvakkat teminat 150 liradır.

4. — Şartname, Ankarada Matbuat umum müdürlüğünde parasız olarak verilir.

5. — Açık eksiltme 6 haziran 1938 günü saat 2,30 da dahiliye vekâleti binasındaki matbuat umum müdürlüğünde yapılacaktır. 3071

Hastalık, ölüm ve pislik getiren fareler

FAR HASAN FARE ZEHİRİ

İle öldürünüz

Macun ve buğday şeklinde olup büyük ve küçük her nevi fareleri, sıçanları derhal öldürür. Tesiri kat'îdir. Fareler kokmaz.

Buğday nevilerini serpmelidir. Macun olanlarını yağlı bir ekmeğe ve herhangi bir gıdaya sürerek farelerin bulunduğu yerlere koymalıdır. Kutusu 10, büyük 25, ikisi bir arada 30 kuruştur. 2614

KURU SİSTEM

Yeni Kontr-Plak Ltd. Şirketi

Fabrikasında

KURU SİSTEMLE

yapılan **KELEBEK** marka

KONTR - PLAKLAR

YENİ KONTRPLAK LTD ŞTİ · TÜRKİYE İSTANBUL ·

Çarpılma, çatlama, kabartma ve saire gibi hiçbir arıza göstermez. Kontr-plaklar ve gül ağacı karşı garanti ile satılır.

KIZIL, KAYIN, KARAAĞAÇTAN mamul Kontr-plâklar stok olarak her zaman mevcuddur.

Satış yerleri:

İstanbul: RÜŞTÜ MURAT OĞLU, Mahmudpaşa Kürkçü Han No. 28 - İSAK PİLÂFİDİS, Galata, Mahmudiye caddesi No. 21.

Ankarada: VEHBİ KOÇ Ticarethanesi.

İzmirde : KARL HORNFELD
İHSAN KAYIN ve NEJAD TEZOL, Keresteciler
YUSUF ve KADRİ İŞMAN.
ŞABAN MAHMUD KÖKNER.

Samsunda: GÖÇMEN OĞLU KARDEŞLER.

Umumî satış yeri: İstanbul, Sirkeci, Mühürdarzade Han No. 3. YENİ KONTR-PLÂK Ltd. Şirketi Tel. 22401 2058

Türk Haya Kurumu

BÜYÜK PİYANGOSU

İkinci Keşide 11 HAZİRAN 1938 dedir.

Büyük ikramiye 45.000 liradır

Bundan başka: 15.000, 12.000, 10.000 liralık ikramiyelerle (10.000 ve 20.000) liralık iki adet mükâfat vardır . . .

Şimdiye kadar binlerce kişiyi zengin eden bu piyangoya iştirak etmek suretiyle siz de taliinizi deneyiniz.

Ankara Osmanlı Bankası Müdürlüğü

"23-5-1938 tarihine rastlayan pazartesi gününden itibaren ye-
"ni bir iş'ara kadar cumartesi, pazar ve resmî tatil günleri hariç
"olmak üzere Banka gişelerinin sabah saat 9 dan 12 ye ve öğle-
"den sonra 15 den 17 ye kadar muamelâta açık bulunacağını sa-
"ym müşterilerine bildirir.

"Cumartesi günleri gişelerimiz, evvelce olduğu gibi, saat 11,30
"da kapanacaktır.„ 3110

Altun Çiçek

Itriyat fabrikasının seyyar satış memuru Bay Nesim Sarfati halen Ankarada Yalova otelinde fabrikanın tekmil müstahzeratını yalnız toptan almak isteyen sayın müşterilerinin emirlerine âmade bulundurmaktadır. Satış memuru cari aym 25 ci gününe kadar Ankarada kalacaktır.

NİÇİN JOLİ FAM?

Güzelliği kadar şıklığıla da maruf bir bayan yazıyor:

"Güzelliğimi cildimin tazeliğine borçluyum, cildimin tazeliği ise JOLİ FAM kremlerine. Hakikaten bir çok kremler kullandım, fakat hiç birisinde JOLİ FAM kremlerinin güzelleştirici, gençleştirici hassaları bulamadım. "Geceleri yatarken JOLİ FAM'ın hafifce yağlı cinsini ve gündüz tuvaletimde yağsız cinsini kullandım. Birinci haftada cildimde hayrete şayan bir değişiklik gördüm. İkinci ve üçüncü haftaların sonunda hakikaten taze ve cazibeli bir cilde ve parlak bir güzelliğe kavuşmuşdum.

Bu sebeple JOLİ FAM kremleri tualet masamdan eksik etmem ve onları bütün Bayan hemşirelerime tavsiye ederim.„

Bayan M. B.

MERAKLI BİR ANKET

3119

ODEON

Plâk fabrikasının yeni artisti

Bayan İFAKAT'İn

270221 YENİ OKUDUĞU PLÂKLAR
Beni sana bağlayan
270222 Benim olsan (Yasemin)
Mihnetle geçen
Çözmek elinde değil
BESTEKÂR SADETTİN KAYNAK

Satışa çıkarılan ve çok kıymetli eserleri havi olan bu plâklar cidden tavsiyeye şayandır.

Lokanta ve Gazinocuların nazarı dikkatine !

Fabrikamızın BAŞKURT markalı yerli mamulâtımızı görmeden : ÇATAL, KAŞIK ve BIÇAK takımlarımızı almayınız!

Bütün mallarımız hem kalite itibarile Avrupanınkinden daha yüksek ve hem de fiatça yüzde OTUZ daha ucuzdur.

Ankara satış merkezi: Sümer Bank Yerli Mallar Pazarı

2858

Bütün Vekâletlerin bütün mekteplerin ve bütün bankaların kullandığı yazı çoğaltma makinesi ROTO

Türkiye acentası Emin Sait Ersan
Tel. 2686. P. K. 507 Ankara 2832

KİREÇ

En eyi cins damarsız halis mermerden yapılmış Karaköy çalı kireçlerini 2791, 2861, 1446 ve 3300 telefonlardan arayınız. 2093

NEOSTERİN

Ağız, boğaz, burun yollariyle vücuda giren nezle, kızamık, kızıl, grip gibi bulaşıcı hastalıklardan korur, dişleri ve diş etlerini temizler, kuvvetlendirir. Eczanelerde reçetesiz satılır. 483

İstanbul Belediyesi Şehir Tiyatrosu

BU AKŞAM SAAT 21 de

İNTİKAM MAÇI

Piyer Veberden nakleden

A. Muhtar Bastoncu

Kiralık daireler

Ulus meydanında yeni yapılan

Koçak han

ında

Resmî ve hususî dairelerle şirketlere çok elverişli daireler vardır. Büyük müesseseler için kat halinde de kiralanabilir. Asansör kalörifer ve her türlü kolaylığı vardır. Altındaki Burla biraderler mağazasına müracaat. Tel. 1780 2942

U L U S — 19. uncu yıl. — No.: 6038
İmtiyaz sahibi
Nureddin Kâmil Suner
Umumî Neşriyatı idare eden
Yazı İşleri Müdürü
Mümtaz Faik Fenik
Ulus Basımevi: Ankara

Bakımsız dişleri

Bekliyen akibet

Dişlerini kaplıyan kir tabakası sinek kâğıdları gibi yapışkandır. Mikropları çeker, muhafaza eder ve besler. Dilinizi dişlerinizin üzerine gezdirirseniz bu tabakayı siz de hissedersiniz.

Tehlike baş göstermiş demektir Bir gün her şey olup bittikten sonra dişlerinizin donuk sarı bir renk aldığını göreceksiniz. Bunu diş ağrıları, ve bir çok vahîm hastalıklar takib edecektir.

RADYOLİN

Sizi bu tehlikelerden kurtaracak yegâne diş macunudur. Dişlerinizi temizler, parlatır, mikropları öldürür, diş etlerini kuvvetlendirir. Sabah öğle ve akşam her yemekten sonra RADYOLİN kullanmakla pek kısa bir zaman içinde hakikaten beyaz ve temiz dişlere sahib olursunuz. 2613

Türk Maarif Cemiyeti
Umumî Merkezi
ve
Resmî İlân İşleri Bürosu

Anafartalar caddesinde Zincirli cami yanındaki dairesini Ulus meydanında İş Bankası karşısındaki Koçak apartımanının ikinci katına nakletmiştir. 3109

Cankaya Eczanesinde

Daima soğuk maden suyu bulursunuz. Reçetelerinizi ucuz yaptırabilirsiniz. Yenişehir Bakanlıklar karşısı meşrutiyet caddesinde 2787

Malatya Bez ve İplik Fabrikası T. A. Şirketinden:

Şirketimiz Adana Fabrikası Mamulâtı:

Kaput Bezi Fiatları;

Tip	Genişlik	Top metre	Fiatı
2	75	36	725,—
14	85	36	751,—
14	90	36	784,—

Ayrıca elbiselik grizet ve dikişsiz Torba siparişleri kabul edilir.

İplik Fiatları:		Paketi
Vater Numarası	4	295,—
„ „	6	315,—
„ „	8	335,—
„ „	10	335,—
„ „	12	395,—

Fiatlar fabrika teslimidir.

Siparişler doğrudan doğruya Adana fabrikamız müdürlüğüne veya Ankarada Yenişehirde Atatürk alanında Şirket İdarei merkeziyesine yapılabilir.

Siparişler Banka garantisi mukabilinde 91 gün vade verilebilir. 856

YENİ SİNEMALAR

BUGÜN BU GECE

Robert Montgomery ve Madge Evans tarafından temsil edilen emsalsiz fransızca komedi

ÇİFTE ÇAPKINLAR

Seanslar: 2,45 - 4,45 - 6,45 gece 21 de

Programa ilâveten: Başvekil Celâl Bayar ve Hariciye Vekili Dr. Aras'ın Belgrad seyahati intibaatı.

Gece saat 21 de: Ankara Palas orkestrasının refakatinde yepyeni varyete numaraları.

HALK

BUGÜN BU GECE

Heyecan - Esrar - Macera şaheseri

BİR GECEDE ÜÇ CİNAYET

Seanslar: 2,30 - 4,30 - 6,30 gece 21 de

Saat 2.30 da: Tenzilât:

Fiatlar: 40 - 30 - 20

Programa ilâveten: Tekirdağlı Hüseyin - Kara Ali güreş müsabakası

Halk matinesi 12,15 de:

VİCDAN AZABI

1—591

Yangın, hayat, otomobil, cam sigortaları yapılır.

Halil Naci Mıhcıoğlu. Telefon: 12[illegible]
Anafartalar cad. No. 111. Tel: 2089
"Ünyon" Ankara acentalığı 139[illegible]